

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ
ΤΗΣ ΕΝ ΤΗ ΝΗΣΩ ΧΑΛΚΗ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Τὸν Κατάλογον τοῦτον, περιλαμβάνοντα περὶ τοὺς 180 κώδικας, ἔξεπονήσαμεν, ὅτε, μετὰ τὴν δευτέραν ἐκ τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας ἀπομάκρυνσιν ἡμῶν τῇ 28 Ἀπριλίου 1921, διεμένομεν ἐν τῇ μυροβόλῳ Χάλκῃ, μόνην ἀναφυχὴν καὶ ἀνακούφισιν εὐρίσκοντες εἰς τὴν μελέτην καὶ τὴν ἐργασίαν, ἔλαβε δὲ πέρας τῇ 2^α Ἀπριλίου 1922, ἡμέρᾳ τοῦ Μ. Σαββάτου. Εἰς τὴν πολύπονον ταύτην ἐργασίαν ἀνεκούφισεν ἡμᾶς οὐκ ὀλίγον διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν μᾶλλον δυσνοήτων σημειώσεων ὁ ἀείμνηστος Βυζαντινολόγος καὶ πολύτιμος φίλος Ξενοφῶν Σιδερίδης, ὅστις, χάριν τῶν ἰδιαιτέρων αὐτοῦ μελετῶν καὶ χάριν ἡμῶν, ἐπεσκέπτετο τότε συχνότερον τὴν Χάλκην· διὰ τοῦτο ἱερὸν χρέος ἐκτελοῦντες τὸν Κατάλογον τοῦτον ἀφιερῶμεν τῇ προσφιλεῖ καὶ τιμῇ αὐτοῦ μνήμῃ.

Περὶ τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μονῆς πρῶτος ἔγραψεν ἐλάχιστα ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Κωνστάντιος ὁ Α΄ ὁ Σοφὸς ὁ ἀπὸ Σιναίου¹. Μετ' αὐτὸν συντόμως ἐπίσης ἔγραψεν ὁ Σκαρλάτος Δ. Βυζάντιος². Εἰδικὰς πραγματείας περὶ τῆς Μονῆς καὶ ἐν μέρει περὶ τῆς Βιβλιοθήκης αὐτῆς ἔγραψαν ὁ Βαρθολομαῖος Κουτλουμουσιανὸς³ καὶ ὁ Ξενοφῶν Δ. Μογέ⁴, ὡς καὶ ὁ Μ. Γεδεών⁵, δημοσιεύσας σημείωμα περὶ τῆς Μονῆς Καμαριωτίσσης. Ἐπίσης ὁ Ἀθανάσιος Παπαδόπουλος Κεραμεύς⁶, ὅστις ἐν περισπουδαστῶ αὐτοῦ μελέτῃ ἀναγράφει 40 κώδικας τῆς Μονῆς Χάλκης κομισθέντας μετὰ τὴν

¹ Κωνσταντίου Α΄ τοῦ ἀπὸ Σιναίου, Κωνσταντινᾶς παλαιὰ τε καὶ νεωτέρα. σελ. 213-217. Ἐν Κ/πόλει 1844.

² Σκαρλάτου Δ. Βυζαντίου, Ἡ Κωνσταντινούπολις ἢ περιγραφὴ τοπογραφικῆ, ἀρχαιολογικῆ καὶ ἱστορικῆ τῆς περιωνύμου ταύτης μεγαλοπόλεως τόμ. Β΄ σελ. 303-309. Ἀθήνησιν 1862.

³ Βαρθολ. Κουτλουμουσιανοῦ, Ὑπόμνημα Ἱστορικὸν περὶ τῆς κατὰ Χάλκην Μονῆς τῆς Θεοτόκου. Ἐν Κ/πόλει 1846.

⁴ Ξενοφ. Δ. Μογέ, Ἡ ἐν Χάλκῃ Ἑλληνοεμπορικὴ σχολή. Ἐν Κων/λει 1875.

⁵ Μ. Ι. Γεδεών, Σημείωμα περὶ Καμαριωτίσσης, ἐν «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ» τόμ. ΚΒ΄ σελ. 473-475, 482-486, 508-510. Πρβλ. Ἀλεξ. Λαυριώτου, Περὶ τῆς κατὰ τὴν νῆσον Χάλκην Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἐν «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ» τόμ. ΚΑ΄ σελ. 7-8.

⁶ Ἀθανασίου Παπαδοπούλου Κεραμεύως, Ἡ ἐν τῷ νησίῳ Σφζουπόλεως βασιλικὴ μονὴ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου καὶ ἡ τύχη τῆς Βιβλιοθήκης αὐτῆς, ἐν Βυζαντινοῖς Χρονικοῖς Πετροπόλεως τόμ. Ζ΄ σελ. 661-695.

καταστροφὴν τῆς Μονῆς Σφῆζοπόλεως τοῦ Τιμίου Προδρομοῦ εἰς τὴν Μονὴν τῆς Παναγίας τοὺς ὑπ' ἀριθ. 1. 2. 10. 16. 17. 28. 32. 34. 40. 42. 49. 57. 63. 77. 85. 87. 89. 102. 103. 104. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 119. 129. 131. 137. 138. 144. 147. 155· καὶ τέσσαρας ἄλλους ἀποκειμένους ἐν τῷ Σκευοφυλακίῳ τῆς Μονῆς Χάλκης¹, χωρὶς ὅμως νὰ περιγράψῃ αὐτοὺς λεπτομερῶς, ἀρκοῦμενος μόνον εἰς τὴν ἀντιγραφὴν τῶν διαφόρων ἐν αὐτοῖς σημειωμάτων.

Ὁ αὐτὸς Ἀθανάσιος Παπαδόπουλος Κεραμεὺς² ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 157 κώδικος τῆς Μονῆς ἐδημοσίευσεν ἐπιστολὰς Ἰουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου, περιγράψας λεπτομερῶς αὐτόν. Ἐπίσης περιέγραψε τὸν ὑπ' ἀρ. 158 κώδικα, ὅστις περιλαμβάνει καὶ πέντε ἐπιστολὰς τοῦ Λιβανίου (φ. 264 - 265), ὡς καὶ τὸν ὑπ' ἀριθ. 159 περιέχοντα καὶ τοῦτον ἐπιστολὰς τοῦ Λιβανίου (φ. 115^a - 143^b). Ἡ ἐργασία αὕτη τοῦ μακαρίτου Ἀθανασίου Παπαδοπούλου Κεραμέως εἶναι περισπούδαστος. Τὰ ὑπ' αὐτοῦ παραλειφθέντα συνεπληρώσαμεν ἐν τῷ Κατάλογῳ ἡμῶν.

Ἐν ἔτει 1901 ὁ Dr Jos. Boyens³ ἐδημοσίευσεν Κατάλογον κωδίκων ἀγιογραφικοῦ περιεχομένου ὑπὸ τὸν τίτλον «Catalogus Codicum Hagiographico-rum Graecorum Bibliothecae Monasterii Deiparae in Chalce insula», ἐν ᾧ ἀναγράφει τοὺς βίους, τὰς πολιτείας καὶ τὰ μαρτύρια διαφόρων ἁγίων καὶ μαρτύρων περιεχομένων εἰς τοὺς ὑπ' ἀριθ. κώδικας 6. 8. 10. 13. 17. 18. 19. 20. 34. 47. 62. 82. 83. 129. 139 καὶ 157 τῆς Μονῆς τῆς Παναγίας. Τὰ ὑπ' αὐτοῦ παραλειφθέντα συνεπληρώσαμεν ἐπίσης ἐν τῷ ἡμετέρῳ Κατάλογῳ.

Ἐν ἔτει 1901 ὁ ἀείμνηστος Ξενοφῶν Σιδερίδης ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. ΑΥΙΘ τακτικῇ ἐιδικῇ συνεδρίᾳ τοῦ ἐν Κ/πόλει Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου⁴ ἐποιήσατο ἀνακοίνωσιν, ἐν ἣ μετὰ τῆς συνήθους αὐτοῦ θαυμαστῆς κριτικῆς ἐξετάζει τὰ περὶ τῆς ιδρύσεως τῆς Μονῆς τῆς Παναγίας ἐν Χάλκῃ, παρέχων πλείστας ὅσας πολυτίμους πληροφορίας περὶ αὐτῆς.

Ἐν ἔτει 1914 ὁ † Σ. Γ. Σ. ἔγραψε σημείωσιν ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τῆς Θεοτόκου ἐν Χάλκῃ»⁵. Ἐκ ταύτης λαβὼν ἀφορμὴν ὁ κλεινὸς

¹ Ἀθ. Παπαδοπούλου Κεραμέως, Ἐνθ' ἀν σελ. 678.

² Ἀθ. Παπαδοπούλου Κεραμέως, Συνοπτικὴ Ἐκθεσις παλαιογραφικῶν ἔρευνῶν ἐν τε Κων/λει καὶ ταῖς χώραις τοῦ Πόντου διὰ τὴν Μαυρογορδάτειον Βιβλιοθήκην. Ἐν τῷ Ἑλλην. Φιλολογ. Συλλόγῳ Κων/λεως Παραρτ. τόμ. ΙΓ' σελ. 3 - 8. Τοῦ αὐτοῦ, Ἰουλιανοῦ Αὐτοκράτορος Ἀνέκδοτοι ἐπιστολαὶ μετὰ προλεγομένων καὶ κριτικῶν σημειώσεων, Ἐνθ' ἀν. σελ. 9 - 26, 27 - 35. Τοῦ αὐτοῦ, Λιβανίου Ἐπιστολαί... Ἐνθ' ἀν. σελ. 36 - 64.

³ Dr Jos. Boyens, Catalogus Codicum Hagiographico-rum Graecorum Bibliothecae Monasterii Deiparae in Chalce insula ἐν «Analectis Bollandianis» tom XX p. 45 - 70.

⁴ Τόμ. ΚΘ σελ. 7 (1907).

⁵ Ἐν Ἑκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ τόμ. ΛΔ' σελ. 87 - 89 (1914).

Μητροπολίτης Νικομηδείας Φιλόθεος Βρυέννιος ἔγραψεν ἀξιόλογον μελέτην ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀναστήλωσις τῆς Ἱστορικῆς ἀληθείας διὰ τῆς εὐτυχῆς ἀνακαλύψεως τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Σελευκείας κυρίου Γερμανοῦ Στρηνοπούλου»¹. Κατὰ πόσον ἡ ἀνακάλυψις τοῦ Σελευκείας Γερμανοῦ Στρηνοπούλου ὑπῆρξεν εὐτυχῆς γράφομεν ἐν ἰδιαιτέρᾳ ἀνεκδότῳ μελέτῃ ἡμῶν «Περὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Παναγίας Χάλκης».

Περὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Παναγίας ἔγραψε καὶ ὁ Ἀββᾶς Marin εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ «Les Moines de Constantinople». Ἐν ἔτει δὲ 1841 ἐξεδόθη ἐν Κων/λει μικρὸν φυλλάδιον ἐκ 13 σελίδων ὑπὸ τὸν τίτλον «Πρόγραμμα Ἱστορικὸν τῆς ἀνεκαθεν οἰκοδομῆς τοῦ κατὰ Χάλκην Ἑλληνικοῦ Φροντιστηρίου καὶ τῆς καταστάσεως αὐτοῦ δηλατικόν».

Περὶ τῆς Μονῆς ἐπίσης ἔγραψαν συνοπτικῶς ὁ Sestini, ὁ Schlumberger, ὁ Καισάριος Δαπόντης καὶ ἄλλοι, περὶ ὧν ποιούμεθα λόγον ἐν τῇ μελέτῃ ἡμῶν περὶ τῆς Ἱστορίας τῆς Μονῆς. Ἐκτὸς τῶν σφζομένων κωδίκων τῆς Μονῆς ὑπάρχουσι καὶ τινες μὴ περιλαμβανόμενοι ἐν τῷ Καταλόγῳ αὐτῆς πρὸ πολλοῦ φυγαδευθέντες ἐξ αὐτῆς, καὶ δὴ

1) Ὁ κειτορικὸς κώδιξ τῆς Μονῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Σφζοπόλεως, περιγραφὴν τοῦ ὁποίου ἐποίησατο ὁ ἀείμνηστος Ἰωάννης Σακκελίαν².

2) Ὁ ὑπ' ἀριθ. 224 κώδιξ τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει Μονῆς τοῦ Φιλοθέου³.

3) Ὁ ὑπ' ἀριθ. 329 κώδιξ τοῦ ἐν Κων/λει Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου «Αἱ τρεῖς Λειτουργίαι»⁴.

4) Ὁ ὑπ' ἀριθ. 426 (5933) κώδιξ τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει Μονῆς τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος «Αἱ θεῖαι Λειτουργίαι»⁵.

5) Ὁ ὑπ' ἀριθ. 204 (2217) κώδιξ τῆς Μονῆς Ἐσφιγμένου τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει «Αἱ θεῖαι λειτουργίαι» γραφεῖς ὑπὸ Θεοδοσίου Μηδείας τοῦ ταπεινοῦ μητροπολίτου ἐν ἔτει 1634 Σεπτεμβρίου α' Ἰνδ. γ'. Βεβαίως ὁ κώδιξ οὗτος ἀνήκει εἰς τὴν Μονὴν τῆς Παναγίας Χάλκης, ἐν ἣ ἔζησε καὶ ἀπεβίωσεν ὁ Θεοδόσιος⁶.

6) Οἱ ἐν τῇ Ἐθνικῇ Βιβλιοθήκῃ Παρισίων ὑπ' ἀριθ. 755 τοῦ ια' αἰῶνος καὶ ὁ ὑπ' ἀριθ. 1543 τοῦ ιγ' αἰῶνος ἁγιογραφικοὶ κώδικες προέρχονται ἐκ τῆς Μονῆς τῆς Παναγίας τῆς Χάλκης⁷.

¹ Ἐν Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ τόμ. ΛΕ' σελ. 203 - 206 (1915).

² Ἰωάν. Σακκελίανος, Ἰωάννου Ε' καὶ Ἰωάννου Ζ' τῶν Παλαιολόγων χρυσόβουλλον καὶ ἀργυρόβουλλον περὶ τῆς κατὰ τὴν Σφζοπόλιν Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἔθνομ. Ἐταιρείας τῆς Ἑλλάδος τόμ. Β' σελ. 612 - 613.

³ Ἀθ. Παπαδοπούλου Κεραμέως, Ἡ ἐν τῷ νήσῳ... σελ. 679.

⁴ Τοῦ αὐτοῦ, Ἐνθ' ἄν.

⁵ Σπ. Λάμπρου, Catalogue of the Greek Manuscripts on Mount Athos Vol. II σελ. 373, Cambridge 1900.

⁶ Σπ. Λάμπρου, Catalogue of the Greek Manuscripts on Mount Athos Vol I σελ. 191, Cambridge 1895.

⁷ Bollandista Catalogus Hagiographicorum Graecorum.

7) Ὁ ἐν τῷ Βατικανῷ Cod. Reg. Svec. 34 τοῦ 1β' αἰῶνος «Βίοι τῶν ὁσίων Βασιλῶν καὶ Ἰωάννη»¹.

8) Ὁ ὑπ' ἀριθ. 49 κῶδιξ τῆς Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης τῶν Ἱεροσολύμων γραφεὶς ἐν ἔτει 1726 ὑπὸ Παύλου μοναχοῦ Μυτιληναίου ἦν κτῆμα τῆς Μονῆς Παναγίας τῆς Χάλκης².

Ἐν τῇ καταρτίσει τοῦ Κατάλογου ἡμῶν κυρίως εἴχομεν ὑπ' ὄψιν τοὺς κώδικας τῆς Μονῆς μετ' ἐπιμελείας μελετήσαντες λεπτομερῶς αὐτούς. Ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Μονῆς εὑρομεν σύντομον Κατάλογον χειρογράφου ὑπὸ τὸν τίτλον «Περιγραφικὸς Κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς ἐν Χάλκῃ Ἑλληνικῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς συνταχθεὶς ὑπὸ Ἀντωνίου Ῥώτα ἐπὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ Γ. Α. Λιανοπούλου κατ' Αὐγούστον τοῦ 1887». Τὸν Κατάλογον τοῦτον τοῦ γηραιοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς Σχολῆς καὶ τῆς Βιβλιοθήκης αὐτῆς, ἀτελέστατον ὄντα, ἐλάχιστα ἐλάβομεν ὑπ' ὄψιν. Εἴχομεν ὅμως τὸ εὐτύχημα, ἀφ' οὗ πλέον συνεπληρώσαμεν τὸν ἡμέτερον Κατάλογον, νὰ εὑρωμεν μεταξὺ τῶν ἐντύπων βιβλίων τῆς Μονῆς ἕτερον Κατάλογον χειρογράφου, πάσης προσοχῆς ἄξιον, συνταχθέντα ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς καὶ εἶτα Μ. Πρωτοσυγκέλλου Δωροθέου Εὐελπίδου, τοῦ μετὰ ταῦτα πολυκλαύστου Μητροπολίτου Κορυτσᾶς.

Ὁ Κατάλογος οὗτος, ἐλάχιστα διαφέρων τοῦ ἡμετέρου, ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς ἀφορμὴν νὰ συμπληρώσωμεν τὴν ἡμετέραν ἐργασίαν, ἐν οἷς ὁ ἀείμνηστος Δωροθέος Εὐελπίδης σημειοὶ περὶ τῶν διαφορῶν, αἵτινες ἀπαντῶνται μεταξὺ κωδίκων καὶ τῶν ἐκδιδομένων ἐν σχέσει πρὸς τὰς μνήμας τῶν Ἁγίων καὶ τοῦ Τριωδίου. Ἐν τῷ Κατάλογῳ ἡμῶν σημειοῦμεν ὅσα ἐξ αὐτοῦ παρελάβομεν.

Ἄτυχῶς, ὡς ἐμάθομεν παρὰ τοῦ φιλοπονωτάτου Μητροπολίτου Σάρδεων Γερμανοῦ, ὅστις ἠσχολήθη περὶ τὴν μελέτην τῶν χειρογράφων τῆς Μονῆς, ὁ Κατάλογος οὗτος τοῦ Δωροθέου Εὐελπίδου δὲν ὑπάρχει πλέον ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Μονῆς, παραπεσὼν πιθανῶς μεταξὺ ἀχρηστών ἐγγράφων. Ἡ εὔρεσις αὐτοῦ θὰ ἦτο εὐτύχημα διὰ τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Μονῆς, ἂν καὶ ὁ ἡμέτερος πληρέστερος αὐτοῦ ἀναπληροῖ αὐτὸν ἐν πᾶσι.

1.

Χαρτ. 0,40,5 × 0,26,5. 1α' αἰῶνος (1360), φ. 511.

Στίχοι σελίδων 40. Σελίδες δίστηλοι. Δέσιμον παλαιὸν μετὰ χάρτου λευκοῦ ἐξωτερικῶς ἐπὶ χονδρῶν ξυλίνων πλακῶν. Διατήρησις καλή.

Συναγωγή λόγων 87.

Λείπει ὁ α' λόγος. Ἄρχεται ἐκ τοῦ τέλους τοῦ α' λόγου φ. 1^α.

Ὁ β' Ἀνδρέου Κρήτης λόγος εἰς τὸ Γενέσιον τῆς Θεοτόκου. Ἄρχ. «Ἄρχὴ μὲν ἡμῖν ...».

¹ Ἀθ. Παπαδοπούλου Κεραμέως, Ἡ ἐν τῷ νησίῳ... σελ. 679.

² Τοῦ αὐτοῦ, Ἱεροσολυμιτικὴ Βιβλιοθήκη τόμ. Β' σελ. 93.

Ὁ γ' (φ. 5^α) Ἀνδρέου Κρήτης λόγος εἰς τὸ Γενέσιον τῆς Θεοτόκου.
Ἄρχ. «Εἰ μετράται γῆ σπιθαμῆ».

Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ

1. (φ. 9^α) Εἰς τὸ Γενέσιον τῆς Θεοτόκου.

2. (φ. 14^α) Εἰς τὸ Γενέσιον τῆς Θεοτόκου.

3. (φ. 20^α) Εἰς τὴν Γενέθλιον ἡμέραν τῆς παναμώμου κτλ.

Φωτίου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως

(φ. 24^β) Λόγος εἰς τὸ Γενέθλιον τῆς Θεοτόκου. Ἄρχ. «Πᾶσα μὲν ἐορτὴ καὶ πᾶσα πανήγυρις».

(φ. 29^α) Λέοντος Βασιλέως λόγος εἰς τὴν ἐκ στηρωτικῶν λαγόνων ἀνθήσασαν ἐν ἀνθρώποις σωτήριον γονήν.

Ὅλοι οἱ ἄνω λόγοι περιλαμβάνονται μέχρι τοῦ φ. 31.

(φ. 32^α) Φιλοθέου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως λόγος εἰς τὸν Ἅγιον Φωκᾶν Ἱερομάρτυρα καὶ θαυματουργόν. Ἄρχ. «Εἰ δὲ καὶ τοὺς λαμπροὺς ἐκείνους μαθητὰς καὶ ὑπηρετάς τοῦ λόγου οὐκ αὐτὸ τοῦτο μόνον» κλπ. Τέλ. «Τὴν μόνην ἀληθινὴν καὶ ἀστασίαστον εἰρήνην καὶ ἡδίστην κατάπανσιν καὶ ἀπόλαυσιν».

(φ. 40^α) Ἱστορία Ἰακώβου Ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων εἰς τὸ Γενέσιον τῆς Θεοτόκου.

(φ. 45^α) Πρόκλου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως ἐγκώμιον εἰς τὴν Θεοτόκον.

(φ. 47^β) Κοσμᾶ Βεστίτωρος λόγος ἐγκωμιαστικὸς εἰς τὸν Προφήτην καὶ Ἀρχιερέα Ζαχαρίαν.

(φ. 49^α) Σωφρονίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων λόγος εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ καὶ τὴν ἁγίαν Ἀνάστασιν.

(φ. 51^α) Παντολέοντος Διακόνου Μονῆς τῶν Βυζαντίων λόγος εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

(φ. 52^β) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐρμηνεία εἰς τὸ ρητὸν «ὁ λόγος ὁ τοῦ Σταυροῦ κλπ.».

(φ. 55^β) Ἀλεξάνδρου μοναχοῦ λόγος ἱστορικὸς περὶ τῆς εὐρέσεως τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

(φ. 71^α) Ἀνδρέου Κρήτης εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ Σταυροῦ.

(φ. 77^α) Λέοντος Βασιλέως εἰς τὴν ὕψωσιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

(φ. 79^β) Ἀνωνύμου λόγος περὶ τῆς εὐρέσεως καὶ ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Ἄρχ. «Ἔτος ἦν ἔτος τριακοσιοστὸν τρίτον».

(φ. 83^α) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ἐρμηνεία εἰς τὸ ρητὸν «ὁ λόγος ὁ τοῦ Σταυροῦ».

(φ. 86^α) Βίος καὶ πολιτεία καὶ μαρτύριον τῆς ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Σωσάνης μηνὶ 19 Σεπτεμβρίου.

(φ. 91^α) Μηνὶ κγ' Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου λόγος εἰς τὴν σύλληψιν τῆς Ἑλισσάβητ.

(φ. 93^α) Ἀγωνύμου ἐγκώμιον εἰς τὴν σύλληψιν τοῦ Τιμίου Προδρομόμου. Ἀρχ. «Εὐχαιρος ἡμέρα ὅσα ἑορτῆ».

(φ. 97^α) Νικηφόρου τοῦ Βλεμμύδου λόγος ἐγκωμιαστικός εἰς τὸν Εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην τὸν Θεολόγον. Ἀρχ. «Εὐαγγελιστῇ Θεολόγῳ ἄν αἶνος προσήκη».

(φ. 104^β) Ὁκωβρ. 9. Νικήτα Ῥήτορος τοῦ Παφλαγόνοσ ἐγκώμιον εἰς τὸν Ἰάκωβον τοῦ Ἀλφαίου.

(φ. 108^α) Βίος καὶ πολιτεία καὶ μερικὴ θαυμάτων διήγησις τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν Κοσμά καὶ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ τῶν ποιητῶν. Ἐν τῇ κάτω ᾠα τοῦ φ. 108^β σημειοῦται: «† Τοῦτον τὸν λόγον μηδεὶς τῶν γραμματέων ἀναγνώτω, ἐπεὶ σύμπας ψευδὴς ἐστὶ μηδὲν ἀληθὲς φθεγγόμενος ὥσπερ γὰρ ἄν εἴ τις τὸ τῆς κύλικος χεῖλος χρίσει μέλιτι τὸ δ' ἐντὸς ἔχη φαρμάκου ἀναιρετικοῦ μεστὸν οὕτω καὶ οὕτωσὶ ὁ λόγος ἔχει».

(φ. 121^β) Νικήτα Ῥήτορος τοῦ Παφλαγόνοσ ἐγκώμιον εἰς τὸν Ἅγιον Διονύσιον τὸν Ἀρεοπαγίτην.

(φ. 128^β) Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν Ἀπόστολον Θωμᾶν.

(φ. 132^α) Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν Ἀπόστολον καὶ Εὐαγγελιστὴν Λουκᾶν.

(φ. 136^α) Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν ἅγιον καὶ πανεύφημον καὶ Ἀπόστολον καὶ Ἱεράρχην τὸν Ἀδελφόθεον.

(φ. 140^β) Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν Φίλιππον.

(φ. 144^β) » » » » Ματθαῖον.

(φ. 148^β) » » » » Ἀνδρέαν.

(φ. 156^α) Λέοντος Βασιλέωσ ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Δημήτριον.

(φ. 160^β - 192^β) Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου λόγος κατὰ μεθυόντων κλπ. καὶ εἰς τὸν Λάζαρον καὶ πλούσιον.

(φ. 193^α) Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ ῥητὸν «Περὶ δὲ τῶν κεκοιμημένων οὐ θέλω ὑμᾶσ ἀγνοεῖν».

(φ. 198^β) Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὸ ῥητὸν «Ἐγένετο τοῦτο ἐνιαυτοῦ οὐ ἀπέθανεν Ὁζίας ὁ βασιλεὺς».

(φ. 201^β) Τοῦ αὐτοῦ ὁμιλία εἰς τὸ ῥητὸν «Υψώθη ἡ καρδία Ὁζίου».

(φ. 206^β) » » ἐρμηνεῖα εἰς τὰ θπόλοιπα τοῦ Ὁζίου.

(φ. 209^β) » » ὁμιλία εἰς τὰ Σεραφεῖμ.

(φ. 213^β) Παντολέοντοσ Διακόνου τῆσ Ἀγίας τοῦ Θεοῦ Μεγάλησ Ἐκκλησίας διήγησις τῶν θαυμάτων τοῦ Ταξιάρχου Μιχαήλ.

(φ. 233^β) Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου ἔπαινοσ τῶν ἀπαντησάντων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

(φ. 240^α) *Μιχαὴλ Συγκέλλου ἐγκώμιον εἰς τοὺς Ἀρχαγγέλους καὶ τοὺς Ἀγγέλους καὶ πάσας τὰς ἐπουρανίους δυνάμεις. Εἰς τὸν λόγον αὐτὸν ἐλλείπουσι 2 φύλλα 240 - 241 μὴ ἀριθμηθέντα.*

(φ. 250^α) *Βίος καὶ πολιτεία Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου. Ἄρχ. «Καὶ πᾶσι μὲν ἡδὺς καὶ τοῦ παντός ἄξιος».*

(φ. 278^β) *Διαθήκη Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου.*

(φ. 281^β) *Ναυκρατίου ἐγκύκλιος τοῖς ἀδελφοῖς ἐπιστολή.*

(φ. 287^α) *Ἰωάν. Χρυσσοστόμου ἐγκώμιον εἰς τὸν Ἱερομάρτυρα Ῥωμανόν.*

(φ. 290^β) *Τοῦ αὐτοῦ ἐγκώμιον εἰς τὸν μάρτυρα Βαβλαάμ.*

(φ. 294^α) *Βίος καὶ πολιτεία καὶ θαυμάτων διήγησις Γρηγορίου Δεκαπολίτου. Ἄρχ. «Ἄπαν μὲν τῶν πάντων οὐδὲν οὕτω πέφυκεν».*

(φ. 305^β) *Γερμανοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἐγκώμιον εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Θεοτόκου.*

(φ. 308^α) *Γεωργίου Νικομηδείας λόγος εἰς τὴν εἴσοδον τῆς Θεοτόκου.*

(φ. 313^α) *Γεωργίου μοναχοῦ καὶ χαρτοφύλακος τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἐγκώμιον εἰς τὰ εἰσόδια τῆς Θεοτόκου.*

(φ. 317^β) *Τοῦ αὐτοῦ ἐγκώμιον εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν εἰσοδίων.*

(φ. 322^α) *Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας ἐγκώμιον εἰς τὰ εἰσόδια.*

(φ. 325^α) *Λέοντος Βασιλέως ἐγκώμιον εἰς τὰ Εἰσόδια.*

(φ. 328^α) *Βίος καὶ πολιτεία Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ ὑπὸ Ἰωάννου Ἀντιοχείας.*

(φ. 338^β) *Γεωργίου Νικομηδείας εἰς τὴν σύλληψιν τῆς Θεοτόκου.*

(φ. 344^α) *Νικήτα Παφλαγόνος ἐγκώμιον εἰς τὸν Μέγαν Νικόλαον.*

(φ. 349^α) *Νικήτα Παφλαγόνος ἐγκώμιον εἰς τὸν Εὐστράτιον καὶ Ἀὔξέντιον.*

(φ. 355^β) *Τοῦ αὐτοῦ ἐγκώμιον εἰς τὸν Ἀπόστολον Τιμόθεον.*

(φ. 360^α) *Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου εἰς τὸ μὴ πλησιάζειν θεάτροις καὶ εἰς τὸν Ἀβραάμ.*

(φ. 369^α) *Γρηγορίου Νύσσης εἰς τοὺς λέγοντας ὅτι ὁ Πατὴρ μεῖζων τοῦ υἱοῦ.*

(φ. 371) *Ἄγραφοι.*

(φ. 376^α) *Αἱ ὁράσεις τοῦ προφήτου Δανιὴλ.*

(φ. 381^α) *Ἐφραίμ τοῦ Σύρου ἐγκώμιον εἰς τὸν σῶφρονα Ἰωσήφ.*

(φ. 390^β) *Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου λόγος εἰς τὸν ἅγιον Φιλογόνιον.*

(φ. 395^β) *Ἀθανασίου Ἀλεξανδρείας λόγος εἰς τὴν ἀπογραφήν τῆς Θεοτόκου.*

(φ. 399^α) *Ἰωάννου τοῦ Χρυσσοστόμου λόγος εἰς τὸ Γενέθλιον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.*

(φ. 409^α) *Γρηγορίου Νύσσης λόγος εἰς τὸ Γενέθλιον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.*

(φ. 416^α) *Φιλοθέου Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὴν ὄσιομάρτυρα Ἀνυσίαν.*

(φ. 424^α) *Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν Ἡρώδη καὶ εἰς τὰ βρέφη.*

(φ. 425^β) *Ἀμφιλοχίου Ἰκονίου λόγος εἰς τὸν βίον καὶ τὰ θαύματα Βασιλείου τοῦ Μεγάλου.*

(φ. 441^β) *Βίος Σιλβέστρου Ἐπισκόπου Ῥώμης.*

(φ. 456^α) *Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια.*

(φ. 460^α) *Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὸ ἅγιον Βάπτισμα.*

(φ. 462^α) *Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια.*

(φ. 464^α) *Ἀδήλου λόγος εἰς τὴν ὀκταήμερον περιτομὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἔπαινος εἰς τὸν Μέγαν Βασιλείον.*

(φ. 467^α) *Γρηγορίου Νεοκαισαρείας λόγος εἰς τὰ ἅγια Φῶτα.*

(φ. 470^β) *Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια.*

(φ. 475^β) *Σωφρονίου Ἱεροσολύμων εἰς τὸ βάπτισμα.*

(φ. 483^α) *Ἀδήλου βίος καὶ πολιτεία καὶ μερικὴ θαυμάτων διήγησις τῆς ὁσίας Δομνίνας.*

(φ. 489^β) *Ἀδήλου μαρτύριον τῆς ἁγίας μάρτυρος Τατιανῆς.*

(φ. 500^β) *Ἐγκώμιον ἐκ μέρους εἰς τὸν ἐν ἀσκήσει διαλάμπαντα ὄσιον πατέρα ἡμῶν Μακάριον τὸν Αἰγύπτιον παρὰ τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Ἀγιοπολίτου.*

(φ. 502^α) *Κοσμᾶ Βεσιτίωρος λόγος εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ λειψάνου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.*

(φ. 505^β) *Ἰωάν. Δαμασκηνοῦ ἐγκώμιον εἰς Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον. Εἶτα ἔπονται ἕξ φύλλα χειρόγραφα φέροντα διὰ μολυβδίδος ἀριθ. 455·460, ἕξ ὧν τὰ τρία πρῶτα ἠκρωτηριασμένα, τὰ δὲ δύο ἄλλα κατὰ τὸ ἥμισυ συνέχεια τοῦ λόγου. Εἰς τὸ τέλος ἐλλείπουν σελίδες περὶ τὰς δέκα ἀτελεῖς καὶ ἠκρωτηριασμένα. Ἐπὶ τῆς πρώτης σελίδος ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις διὰ μεταγενεστέρως χειρός. «Βιβλίον Πατερικῶν χειρόγραφον τῆς Παναγίας τῆς ἐν νήσῳ Χάλκῃ». Ἐν δὲ τῷ φύλ. 463^β ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις.*

«† Ἡ παροῦσα βίβλος ἐγράφη παρὰ Ἰακώβου μοναχοῦ διὰ καταβολῆς καὶ ἐξόδου, Εἰρηναρχίας μοναχῆς. Ὑπὲρ ἀνέσεως καὶ μακαρίας μνήμης τοῦ υἱοῦ αὐτῆς Θεοδούλου μοναχοῦ προσετέθη δὲ καὶ ἀφιερῶθη παρ' ἀμφοτέρων τῆ σεβασμῆ καὶ βασιλικῆ μονῆ τοῦ ἁγίου παμμάρκου Βασιλείου τοῦ Μεγάλου ἐν ἔτει ἑξακισχιλιοστῷ τελειωθείσα, ὀκτακοσιοστῷ ἑξηκοστῷ ὀγδόῳ Ἰνδικτιῶνος τεσσαρεσκαίδεκάτης μηνὶ Ἰουλίῳ (6868 - 1360) ε' καὶ ι' ἐν ῶ μηνὶ δ' ἡ γέγονε καὶ ἡ ἄλωσις τῆς μεγάλης πόλεως Ἡρακλείας τῆς εἰς τὸν Πόντον ὑπὸ τῶν Μουσουλμάνων ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἰωάννου τοῦ Παλαιολόγου. Μετὰ δὲ ταῦτα ἀφιερῶθη ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ βασιλικῇ μονῆ τοῦ Τιμίου ἐνδόξου, προφήτου Προδρομοῦ καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου τῆ νήσῳ ἀντίκρυς Σφζουπόλεως.

Ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρομοῦ τῆς ἐν τῷ νησίῳ Σωζοπόλεως.

2.

Μεμβρ. 0,39×0,30. ΙΑ' αἰῶνος, φ. 239.

Στίχοι σελίδων 31. Σελίδες δίσητοι. Δέσιμον μεταγενεστέρας ἐποχῆς, διατήρησις καλή.

Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ὁμιλία 30 εἰς τὴν Γένεσιν.

Ἐν ἀρχῇ τῶν ὁμιλιῶν καὶ εἰς τὸ πρῶτον γράμμα ἔχει ποικίλματα. Τῆς τρίτης ὁμιλίας τὸν ἐξωγραφισμένον τίτλον (φ. 10^α) βέβηλος χεῖρ ἀπέκοψε κατὰ μῆκος. Ἐν τοῖς φύλλοις 106^α καὶ 118^α ἡ αὐτὴ ἱερόσυλος καὶ βέβηλος χεῖρ ἀπέκοψε καλλιγραφήματα καὶ ζωγραφήματα. Ἐν τῇ προσθέτῳ σελίδι τοῦ φ. 238 ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις.

«† Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει(ει) τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ, καὶ τοῦ Τιμίου Προδρομοῦ τοῦ ἐκ Σωζοπόλεως ζρομ^ω [=7140=1631-2] Ἰνδ. ιε' + — + ὁ μητροπολίτης Νικαίας Πορφύριος γράφει ταῦτα εἰς ἀνάμνησιν». Καὶ ἐν τῇ ὀπισθίᾳ σελίδι τοῦ φ. 239^β ὑπάρχει ἡ ἐξῆς πάλιν σημείωσις. «Μετὰ τὴν παραίτησιν τοῦ θρόνου καὶ τῆς ἐπαρχίας Νικαίας, ἐλθοῦσα ἡ ταπεινότης ἡμῶν, κατόκησε εἰς τὰ ἀνεγερθέντα νέα κελλία παρ' αὐτήν. Τότε καὶ τὴν ἱερὰν ταύτην βίβλον, τὴν Χρυσοστομικὴν Ἐξαήμερον, ἀνέγνω πᾶσαν καὶ κατετύφωσεν ἐξ ἀρχῆς μέχρι τέλους, εἰς δόξαν, θεοῦ, ἀμῆν: — ζρομ': αχυβ [=1642] μηνί, Ἰουνίῳ: + — + Ὁ Ταπεινὸς μητροπολίτης πρῶην Νικαίας, Πορφύριος ἔγραψα ταῦτα εἰς ἀνάμνησιν».

Ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι, πρὸς τὸ κάτω μέρος, γέγραπται: «νὰ κόψη ὁ Θεὸς τὰς χεῖρας αὐτοῦ, ὅς ἐκοψε τὰ φύλλα ταῦτα ἐκ ταύτης τῆς βίβλου καὶ ὅστις θέλει κόψει ἀπὸ τὴν σήμερον νὰ εἶναι ἀφωρισμένος ἀπὸ Θεοῦ παντοκράτορος».

Ἐν τῇ ἄνω ᾠα τοῦ φ. 238 σημειοῦται: «ἔτους ζγ' [=7003=1475] ἡλίου κύκλοι γ' σελ. κύκλ. ι' καὶ θέμ. τῆς σελήνης δ' ἐγεννήθην Ἀνδρέας υἱὸς Ἱερομονάχου Πέτρου εἰς τὴν τρίτην ἄγοντος τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς ἡμέρα Σαββάτῳ ὥρα ι' τῆς ἡμέρας».

(φ. 238^β) «† Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ καὶ τοῦ Τιμίου Προδρομοῦ τοῦ ἐκ Σωζοπόλεως ζρομ' Ἰνδ. ιε' [=7140=1631] ὁ Μητροπολίτης Νικαίας Πορφύριος γράφει ταῦτα εἰς ἀνάμνησιν.

Ἡ στάχωσις τοῦ χειρογράφου εἶναι νέα, καὶ ἡ μεμβράνη λεπτὴ καθαρωτάτη. Τὰ καλλιγραφήματα ὁμοιάζουσι πολὺ πρὸς τὰ τοῦ χειρογράφου. Καὶ τὸ χειρόγραφον τοῦτο προῆλθεν ἐκ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Μονῆς Προδρομοῦ Σωζοπόλεως.

3.

Μεμβρ. 0,37,8×0,29. IB' αἰῶνος, φ. 111.

Στίχοι σελίδων 62. Σελίδες δίστηλοι. Ἐν τῷ μέσῳ ἐν φύλλον ἀπεκόπη κατὰ μῆκος. Διατήρησις καλή. Γραφή καλή· μελάνη ὑπόξανθος. Τὸ ἐρυθρόν, ὠχρόν. Δέσιμον στερεόν καὶ παλαιὸν μὲ δέσμα μέλαν ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν. Ἡ μεμβράνη κιτρινωπὴ καὶ ἐρρυπωμένη.

Ψαλτήριον καὶ Μηναῖα Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου.

Περιέχει τοὺς ψαλμοὺς τοῦ Δαβὶδ μετὰ τῶν δέκα ᾠδῶν (φ. 1-25) καὶ τὰς ἀκολουθίας τῶν δύο μηνῶν Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου (ἀπὸ τοῦ φ. 25-73) μετὰ συναξαρίων (ἀπὸ τοῦ φ. 74 μέχρι τέλους).

Παρατηροῦνται, κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ Δωροθέου Εὐελπίδου, αἱ ἀκόλουθοι διαφοραὶ πρὸς τὰς ἀκολουθίας τῶν αὐτῶν μηνῶν εἰς τὰ ἔντυπα.

Εἰς τὴν α' Μαρτίου ὁ κανὼν εἶναι διάφορος. Εἰς τὰς β' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀντὶ τῆς εἰς τὰ ἔντυπα ἀκολουθίας ὑπάρχει ἀκολουθία τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Θεοδότου Κηρυνίας. Τὸ δὲ τῆς ἁγίας Εὐθαλίας συναξάριον ἐλλείπει. Εἰς τὰς γ' ὁ κανὼν εἶναι διάφορος, προστίθεται δὲ συναξάριον καὶ Θεοδωρήτου πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας. Αἱ εἰς τὰς δ' καὶ ε' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἀκολουθίαὶ ἐναλλάσσονται. Ἐκ δὲ τῶν εἰς τὰς ε' ὑπομνημάτων ἐλλείπει ὁ Κόνων ὁ κηπουρός. Εἰς τὰς ς' ὁ κανὼν εἶναι διάφορος, εἰς δὲ τὸν ἅγιον Ἡσύχιον προστίθεται καὶ συναξάριον. Εἰς τὰς θ' ὑπάρχουσι καὶ προφητεῖαι, μετὰ δὲ τοὺς ἀναβαθμοὺς καὶ Εὐαγγέλιον, τὸ ἑξαποστειλάριον εἶναι διάφορον, εἰς τοὺς αἶνους προστίθεται ἔν στιχηρόν, τὸ εἰς στίχους δοξαστικὸν εἶναι διάφορον, εἰς δὲ τὸ τέλος προστίθεται καὶ ἕτερον.

Εἰς τὴν ι' τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ εἶναι διάφορα. Εἰς τὰς ια' προστίθεται Ἀβδᾶς ἐπίσκοπος· Βενιαμὶν διάκονος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἐν Περσίδι, ἕτερος Βενιαμὶν καὶ ἑννέα μάρτυρες ἐν τοῖς ὄνουσιν αὐτοῦ καλάμων ἐμβληθέντων τελειοῦται, μετὰ στίχου, ἀλλ' ἄνευ συναξαρίου. Εἰς τὰς ιβ' τὸ μετὰ τὴν τρίτην Ὁδὴν κάθισμα εἶναι διάφορον. Προστίθεται ἄγιοι μάρτυρες ὑπὸ μυῶν καὶ γαλῶν ἐσθιόμενοι, καὶ ἕτεροι ἑννέα μάρτυρες. Εἰς τὰς ιγ' τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ εἶναι διάφορα. Προστίθεται ὁ Σαβίνος μετὰ στίχων καὶ συναξαρίου. Εἰς τὰς ιε' οἱ εἰς τὸ συναξάριον δύο πρῶτοι στίχοι ἐλλείπουσι. Ἐλλείπει προσέτι ὁ ἅγιος Ἀριστόβουλος, ἀλλὰ προστίθεται ὁ ἅγιος Μόνιγνος ὁ Κναφεὺς μετὰ στίχων καὶ ἐκτεταμένου συναξαρίου. Εἰς τὰς ις' τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ, ὁ κανὼν καὶ τὸ μετὰ τὴν τρίτην Ὁδὴν κάθισμα εἶναι διάφορα, εἰς δὲ τὰ συναξάρια ἐλλείπει ὁ εἰς τὴν ιγ' προστεθεὶς Σαβίνος καὶ προστίθεται ὁ εἰς τὰς ιε' ἐλλείπων Ἀριστόβουλος. Εἰς τὰς ις' τὸ κάθισμα εἶναι διάφορον, κοντάκιον δὲ καὶ οἶκος καὶ ἑξαποστειλάριον ἐλλείπουσι, προστίθεται δὲ ὁ ἅγιος Μαρῖνος μετὰ στίχων καὶ

συναξαρίου. Εἰς τὰς κ' οἱ τρεῖς στίχοι ἑλλείπουσιν, εἰς τὰς κα' τὰ εἰς τὰ
 Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ καὶ τὸ κάθισμα εἶναι διάφορα, ὁ δὲ ἅγιος Ἰάκωβος
 ἑλλείπει, ἀντὶ δὲ Βηρύλλου ὑπάρχει Κύριλλος. Εἰς τὰς κβ' τὸ κάθισμα εἶναι
 διάφορον, ὁμοίως καὶ εἰς τὰς κγ'. Εἰς τὰς κδ' Κοντάκιον δὲν ὑπάρχει, προσ-
 τίθεται δὲ ὁ ὄσιος Ὁμολογητῆς Ἰάκωβος μετὰ τριῶν στίχων καὶ μικροῦ
 συναξαρίου. Εἰς τὰς κε' ἑλλείπουσιν τὰ τυπικά, προστίθεται δὲ τὸ Εὐαγγέλιον
 καὶ ὁ Ἀπόστολος. Εἰς τὰς κς' προστίθεται εἰς τὸ Συναξάριον διήγησις ὠφέ-
 λημος Μάλλου μοναχοῦ αἰχμαλωτισθέντος, ἀρχομένη «ἀπὸ τριάκοντα μιλιῶν
 Ἀντιοχείας» προστίθεται δὲ καὶ ὁ ἕτερος κανὼν. Εἰς τὰς κζ' τὸ κάθισμα εἶναι
 διάφορον, προστίθεται δὲ Ἡρωδίων ἄνευ στίχων καὶ συναξαρίου. Εἰς τὰς κη'
 προστίθεται ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Στεφάνου τοῦ θαυματουργοῦ. Τὸ κάθισμα
 εἶναι διάφορον, ὁ Ἡρωδίων ἑλλείπει, προστίθεται δὲ Μᾶρκος ἐπίσκοπος
 Ἀρεθουσίαν καὶ Ζώσιμος ἐπίσκοπος Συρακουσίαν. Εἰς τὰς κθ' τὰ εἰς τὸ
 Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ εἶναι διάφορα, ἀντὶ δὲ τῶν εἰς τὰ ἔντυπα κανόνων
 ὑπάρχει ἕτερος, ὁ Μᾶρκος Ἀρεθουσίαν ἑλλείπει, εἰς τὸν Εὐδστάθιον προστί-
 θεται συναξάριον, προστίθεται Ἰωάννης ἐν τῷ φρέατι ἄνευ στίχων μετὰ
 συναξαρίου, προσέτι Ἀπόστολοι ἐκ τῶν ὁ Σωσθένης, Ἀπολλῶς, Κηφᾶς,
 Καῖσαρ καὶ Ἐπαφρόδιτος. Εἰς τὰς λ' ὁ Κανὼν εἶναι διάφορος, προστίθεται
 Κυριακὸς πατριάρχης μετὰ στίχων καὶ Ἰωάννης πατριάρχης Ἱεροσολύμων
 μετὰ στίχων, ἑλλείπει δὲ Ἰωάννης ὁ ἐν τῷ φρέατι. Εἰς τὰς λα' ὁ κανὼν εἶναι
 διάφορος, ἑλλείπει ὁ Ὑπάτιος καὶ οἱ ἐν Περούδι μάρτυρες, προστίθεται δὲ
 ὁ Ἰούδας. Εἰς τὴν α' Ἀπριλίου ὁ κανὼν εἶναι διάφορος. Εἰς τὰς β' τοῦ
 αὐτοῦ μηνὸς τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ εἶναι διάφορα, εἰς δὲ τὰ
 συναξάρια ἀντὶ Θεοδώρας ὑπάρχει Θεοδοσία. Εἰς τὰς δ' προστίθεται ἀκο-
 λουθία τοῦ ἁγίου Ἰωσήφ τοῦ ποιητοῦ. Εἰς τὰς ε' ἀντὶ τῆς εἰς τὰ ἔντυπα
 ἀκολουθίας ὑπάρχει ἀκολουθία Θεοδούλου καὶ Ἀγαθόποδος. Εἰς τὰς ς' τὰ
 εἰς τὰ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ εἶναι διάφορα. Εἰς τὰς ζ' ἑλλείπει ἡ ἀκολου-
 θία τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλλιπίου. Εἰς τὰς θ' τὰ εἰς τὰ Κύριε ἐκέκραξα
 στιχηρὰ εἶναι διάφορα. Εἰς τὰς ια' τὰ εἰς τὰ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ διά-
 φορα, προστίθεται ὁ ὄσιος Ἰωάννης μαθητῆς τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ
 Δεκαπολίτου μετὰ στίχων καὶ συναξαρίου. Εἰς τὰς ιβ' τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέ-
 κραξα στιχηρὰ διάφορα, εἰς δὲ τὰ συναξάρια προστίθεται «τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐν
 ἔτει ζων' ἀνεκομίσθη ἡ τιμία ζώνη τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν Θεοτό-
 κου ἀπὸ τῆς ἐπισκοπῆς Ζίλας ἐπὶ τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων, ἐπὶ Κων-
 σταντίνου καὶ Ῥωμανοῦ τοῦ Πορφυρογεννήτου μετὰ δὲ ταῦτα ὕστερον ἀπε-
 τέθησαν τῇ ἁγίᾳ σορῶ τῶν χαλκοπρατίων κατὰ τὴν λα' τοῦ Αὐγούστου
 μηνός». Εἰς τὰς ιγ' ὑπάρχει ἀκολουθία τοῦ ἱερομάρτυρος Ἀρτέμωνος, ἡ δὲ
 τοῦ ἁγίου Μαρτίνου μετατίθεται εἰς τὰς ιε', ὅπου ἑλλείπει ἡ τοῦ Κορήσκεντος.
 Εἰς τὰς ις' τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ εἶναι διάφορα. Εἰς τὰς ιζ'
 προστίθεται ἡ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἀκακίου. Εἰς τὰς ιη' τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέ-

κραῖα στιχηρὰ διάφορα, συναξάριον τοῦ Ἰωάννου οὐχ ὑπάρχει, ὁ δὲ Κοσμᾶς σημειοῦται ἐπίσκοπος Καρχηδόνος καὶ οὐχὶ Χαλκηδόνος. Εἰς τὰς ιθ' ἀντὶ τῆς εἰς τὰ ἔντυπα ἀκολουθίας ὑπάρχει ἀκολουθία τοῦ ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Παλαιολαυρίτου, ὁ δὲ ἅγιος Παφνούτιος οὐδὲ εἰς τὸ συναξάριον τίθεται, ὁ δὲ μετὰ τοῦ Σωκράτους Διονύσιος γράφεται Λυωνᾶς. Εἰς τὰς κ' ὁ Κανὼν διάφορος, προστίθεται δ' ὁ ἄνωθι παραλειφθεὶς ἅγιος Παφνούτιος μετὰ δύο στίχων, ἀλλὰ ἄνευ συναξαρίου, εἰς δὲ τὸν ἅγιον Ζαχαῖον στίχοι οὐχ ὑπάρχουσιν. Εἰς τὰς κα' προστίθεται ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Θεοδώρου τοῦ ἐκ Πέργης. Εἰς τὰς κβ' τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ εἶναι διάφορα, προστίθεται δὲ Ἄπολλῶς, Λουκᾶς καὶ Κλήμης Ἀπόστολοι μετὰ στίχων καὶ συναξαρίου. Εἰς τὰς κγ' τὰ ἐν τῷ μικρῷ ἔσπερινῷ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ καὶ τὸ δοξαστικὸν εἶναι διάφορα, τὰ δὲ ἀπόστιχα οὐχ ὑπάρχουσιν. Ἐν τῷ μεγάλῳ ἔσπερινῷ, τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα δύο τελευταῖα στιχηρὰ οὐχ ὑπάρχουσιν, τὸ εἰς τὴν λιτὴν δοξαστικὸν ἐστὶ διάφορον, εἰς τὸν στίχον στιχηρὰ οὐχ ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ μόνον δοξαστικὸν, εἰς τὸν ὄρθρον τὰ καθίσματα, ὁ πρῶτος κανὼν καὶ τὰ εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ μετὰ τῶν δοξαστικῶν εἶναι διάφορα, τὸ δὲ ἔξαποστειλάριον ἔλλειπει, προστίθεται δὲ Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον. Εἰς τὰς κδ' ἀντὶ τῆς εἰς τὰ ἔντυπα ἀκολουθίας, ὑπάρχει ἀκολουθία μάρτυρος Σάββα τοῦ Στρατηλάτου. Εἰς τὰς κε' τὸ μετὰ τὴν τρίτην φθὴν κάθισμα, τὸ ἔξαποστειλάριον καὶ καὶ τὸ εἰς τοὺς αἶνους δοξαστικὸν εἶναι διάφορα, τὰ δὲ εἰς τὸν στίχον καὶ τὰ εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ οὐχ ὑπάρχουσι, προστίθεται δὲ ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον. Εἰς τὰς κς' ὁ κανὼν διάφορος. Εἰς τὰς κζ' προστίθεται καὶ Ἀρίσταρχος, Μάρκος καὶ Ζήνων μετὰ συναξαρίων. Εἰς τὰς κη' ὑπάρχει ἀκολουθία Ἰάσονος καὶ Σωσιπάτρου καὶ μαρτύρια Μαξίμου, Δάδα καὶ Κιντιλιανοῦ, εἰς δὲ τὸ συναξάριον ἐκτὸς τούτου ὑπάρχουσι Κέρκυρα τοῦ βασιλέως θυγάτηρ, Εὐσέβιος, Ζήνων καὶ Βιτάλιος ὁ μάρτυς Νέων, Εὐώδης καὶ Ὀνισηφόρος Ἀπόστολοι, οἱ δὲ τοῦ ἐντύπου μετατίθενται εἰς τὴν κθ', ὅπου καὶ ἡ τῶν ἑννέα μαρτύρων ἀκολουθία, προστιθεμένης καὶ ἐτέρας ἀκολουθίας Μέμνονος τοῦ θαυματουργοῦ. Εἰς τὰς λ' τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ διάφορα, εἰς δὲ τὸν στίχον ὑπάρχουσι τὰ εἰς τὸ Κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ τοῦ ἐντύπου, ἐν τέλει δὲ τοῦ συναξαρίου προστίθεται κατήχησις τοῦ ὁσίου Ἐφραίμ περὶ τῆς ἐργασίας, ἀγαθῶν ἔργων καὶ περὶ τῆς τοῦ Θεοῦ ἀνοχῆς ἀρχομένη. «Ἦδη καιρὸς ἐπέγει».

4.

Μεμβρ. 0,37 × 0,27. Γ' αἰῶνος, φ. 369.

Αἱ σελίδες εἶναι δίστηλοι, στίχοι σελίδων 34. Ἐν τέλει ὑπάρχουσι τέσσαρα φύλλα πρόσθετα ἐκ μεμβράνης λεπτῆς. Δέσιμον παλαιὸν μετὰ μέλανος δέρματος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν, ὧν ἡ τελευταία ὑπάρχει κατὰ τὸ ἥμισυ,

Χρυσοστομικά.

Ἑρμηνεία εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον ἀπὸ τῆς α΄ μέχρι τῆς μδ΄ ὀμιλίας, ἔλλειπει ἡ ἀρχή. Ἡ ἀρχὴ τῆς σφζομένης πρώτης σελίδος ἔχει ὡδε: «Τοιούτων μέλλοντας ἀκούσασθαι λόγων. Καὶ οὐ πόρρω ὄρους καπνίζομένου, ἀλλ' εἰς αὐτὸν εἰσιέναι τὸν Οὐρανὸν πλείονα ἐπιδείκνυσθαι χρὴ φιλοσοφίαν». Ἐν τέλει τοῦ κώδικος ἀναγινώσκονται τὰ ἑξῆς: «Τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον ἑρμηνεία βιβλίον α΄ ἐγράφη μηνὶ νοεμβρίῳ ἐν ἔτει ζυμα [= 933] Ἰνδικτιῶνος δ΄ χειρὶ Τιμοθέου μοναχοῦ κατὰ συγχώρησιν Θεοῦ ἱερέως. Δῶν δὲ ὁ Θεὸς ἔλεος τῶ κτησαμένῳ ταύτην Νικολάῳ τῷ ἁγιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Γαγγρῶν καὶ Νικηφόρῳ Μοναχῷ τῷ φιλιτάτῳ αὐτοῦ Οἰκονόμῳ τῆς εὐαγεστάτης Μονῆς τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου καὶ ἀξιώσει αὐτοὺς Κύριος ὁ Θεὸς τῆς ἐπουρανοῦ βασιλείας καὶ τὸν γράψαντα λυτρώσεται τῆς αἰωνίου κολάσεως Ἀμήν· γένοιτο κύριε κύριε τρισάγιο μόνη τῶν ὄλων Θεέ». Τούτοις ἔπονται δι' ἀξέστου καὶ ἀγραμμάτου χειρὸς «αἱ τοὺς ἑξακυλοστόν, πεντακωσιοστόν».

Ἐν τέλει 4 φ. ἔξ ἄλλης μεμβράνης περιέχοντα ἑρμηνείαν τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην.

Κάτωθεν τῆς πρώτης στήλης τοῦ πρώτου φ. διὰ μεταγενεστέρως χειρὸς γέγραπται «Χρυσοστομικά τῆς Παναγίας τῆς ἐν νήσῳ Χάλκης». Γραφὴ παρημελημένη μετὰ μελάνης ὑποχρυσίζουσης.

5.

Μεμβρ. 0,36,5 × 0,25. *Ι΄ αἰῶνος, φ. 290.*

Αἱ σελίδες εἶναι δίστηλοι, στίχοι σελίδων 32. Δέσιμον ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν γεγυμνωμένων. Γραφὴ ἐπιμεμηλημένη. Ἐνιαχοῦ ὑπάρχουσι ξύσματα, διαγραφή καὶ διορθώσεις ἐν ταῖς ᾠαῖς.

Χρυσοστομικά.

Ἑρμηνεία εἰς τὴν πρὸς Κορινθίους (φ. 1 - 209), Γαλάτας καὶ Φιλήμονα (φ. 210 - 272), λόγοι 30 (φ. 273 μέχρι τέλους). Ἐν ἀρχῇ ἐκάστου κεφαλαίου μικρὰ χρυσοποικίλματα καθὼς καὶ τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν Κεφαλαίων καὶ τῶν παραγράφων. Τὸ φ. 218 ἔλλειπει. Ἐν φ. 273 σημειοῦται τὸ ἑξῆς: «Ἐγράφο εἰ παρούσα παράβασις μαρ. λ. Θεοδοροῦ διπλοβατάτζη» καὶ ἔπεται ἡ παράβασις. Ἐν ἀρχῇ ἐν τῷ προσθέτῳ χαρτίνῳ φύλλῳ γέγραπται «ἐν μηνὶ μαρτίου ἐνετη ᾿ζρκ [= 7120 = 1612] ἐγέρτα ἡς τῷ μονάστῃρι ἐγὼ ὁ γιονάκης. Καί με ἕκαμα καλωγερο καὶ ὠνομάσα σὴ με † ἴγνατην μοναχόν †».

6.

Μεμβρ. 0,35,5 × 0,26. ΙΑ' αἰῶνος, φ. 236.

Σελίδες δίστηλοι, στίχοι σελίδων 33. Γραφή οὐχὶ ἐπιμεμελημένη. Δέσιμον ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν σκοληκοβρώτων ἔχουσῶν δέρμα ἐρυθρόν. Περιέχει Βίους καὶ Μαρτύρια δέκα (10) Ἁγίων.

Συναξάριον Δεκεμβρίου.

(φ. 2 - 7^β) Μαρτύριον τῆς ἁγίας καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας.

(φ. 7^β - 77^α) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα. Ἀρχὴ «Οὐδὲν οὕτω κινήσαι ψυχὴν εἰς ἀρετὴν ἐπιθυμίας ἀνυσιμώτατον» τέλος «καὶ οὕτω πάσης τῆς ἀφρετικῆς παρρησίας».

(φ. 77 - 99^β) Βίος καὶ πολιτεία καὶ μερικὴ θαυμάτων διήγησις τοῦ ἐν θαύμασι περιωνύμου Νικολάου, ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίων Ἐπαρχίας.

(φ. 99^β - 108^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀμβροσίου Ἐπισκόπου Μεδιολάνων.

(φ. 108^β - 113) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παταπίου.

(φ. 114 - 137) Μαρτύριον τῶν ἁγίων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Μηνᾶ, Ἐρμογένους καὶ Εὐγράφου.

(φ. 138 - 171^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Δανιὴλ τοῦ Στυλίτου.

(φ. 171^β - 196) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Σπυρίδωνος Ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος.

(φ. 197 - 213^β) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Εὐστρατίου καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ, Αὔξεντιου, Εὐγενίου, Βαρδαλίου (Μαρδαρίου) καὶ Ὁρέστου.

(φ. 213^β - 236) Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Θύρσου καὶ Λευκίου, Φιλήμονος καὶ Ἀπολλωνίου, Καλλινίκου καὶ τῆς συνοδίας αὐτῶν.

Ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ «Πίναξ ἄριστος τοῦ παρόντος βιβλίου». Ἐν τέλει τοῦ αὐτοῦ φύλλου

*«ἢ βίβλος αὕτη πέφυκε τῆς Θεοτόκου Χάλκης,
ἣτις πλησίον στήκεται τῆς Κωνσταντίνου πόλις
καὶ ἣτις βουληθῆ ποτε λαθραίως τοίτην ἄραι
μεμαχωμένην εὐροίεν τὴν Θεοτόκον ταύτην
ἐν τῷ αἰῶνι τοῦτο γε καὶ τὸ ἐλευσομένη».*

Ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει προστίθενται ἀνὰ ἓν φύλλον ἐκ μεμβράνης ἄλλης ὕλης Ἡ δευτέρα σελὶς τοῦ φ. 1 ἄγραφος.

Περιγραφή τοῦ κώδικος τούτου (5') ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Dr Jos. Boyens ἐν Catalogus Codicum Hagiographicorum Graecorum Bibliothecae Monasterii Deiparae in Chalce insula σελ. 46 (Anal. Boll. tom. XX 1901).

7.

Μεμβρ. 0,36 × 0,25, φ. 328.

Σελίδες δίστηλοι, στίχ. σελίδων 31. Δέσιμον παλαιὸν ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

*Χρυσοστόμου Ἐρμηνεία εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον Ἐυαγγέλιον
ἀπὸ τῆς με' μέχρι τῆς 4 ὀμιλίας.*

Ἐν τῷ φ. 1^α. «Πίναξ ἀκριβῆς τῆς γραφῆς τοῦ βιβλίου». Ἐν φ. 2^α ὑπάρχει ἡ σημείωσις «Συναξαριστῆς τῆς Παναγίας τῆς ἐν νήσῳ Χάλκης».

Ἡ ἀρχὴ τῆς με' ὀμιλίας εἶναι μετὰ ὠραίων ποικιλιμάτων ἐν εἴδει μεγάλου Π, καὶ ἐν ἀρχῇ ἐκάστης ὀμιλίας τὸ πρῶτον κεφαλαϊῶδες γράμμα φέρει μικρὸν ποίκιλμα. Ἐν τέλει τοῦ χειρογράφου ὑπάρχει τὸ ἕξῃς σημείωμα.

*«Ἰωάννου λάμπουσιν οἱ χρυσοὶ λόγοι
ὥσπερ ἀστέρες φωταυγεῖς ἐν τῷ σκότει
δέομαι τοῖνον τοῦ πατρὸς Χρυσοστόμου
φωτίσαι καμὲ διεξελθεῖν τὰ τοῦ λόγου».*

*«Ὡς περ ξένη χέροντες ἰ δὴν πατριδα
οὕτω καὶ ν γράφοντες ἡ δὴν βιβλίου τέλος».*

Πολλαχοῦ ἐν τῇ ᾧα ἔχει συνοπτικὴν τοῦ περιεχομένου σημείωσιν.

8.

Μεμβρ. 0,35,5 × 0,25,4. ΙΑ' αἰῶνος, φ. 254.

Αἱ Σελίδες δίστηλοι, στίχοι σελίδων 27. Δέσιμον παλαιὸν ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Συναξάριον Σεπτεμβρίου.

Ἐν ἀρχῇ φ. 1^α. «Πίναξ ἄριστος τῆς παρουσίας πυκτίδος».

1. (φ. 3 - 30^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Συμεῶν τοῦ ἐν τῇ Μάνδρα.

2. (φ. 30^β - 39) Ἄθλησις τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Μάμαντος.

3. (φ. 40 - 47^β) Ἄθλησις τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἱερομάρτυρος Ἀνθίμου ἐπισκόπου Νικομηδείας, παθόντος ὑπὸ Μαξιμιανοῦ.

4. (φ. 47^β - 54^β) Ἄθλησις τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βαβύλα Ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας, παθόντος ὑπὸ Νουμεριανοῦ.

5. (φ. 54^β - 61^β) Διήγησις μερικὴ περὶ τοῦ γενομένου θαύματος παρὰ τοῦ πανενδόξου Μιχαὴλ τοῦ Ἀρχιστρατήγου ἐν Χώναις.

6. (φ. 61^β - 68^β) Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐδοξίου, Ρωμύλου, Ζήνανος καὶ Μακαρίου,

7. (φ. 68^β - 70^β) Ἄθλησις τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μάρτυρος Σφζόντος παθόντος ἐν Κιλικίᾳ.
8. (φ. 70^β - 75^β) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σεβηριανοῦ.
9. (φ. 75^β - 79^β) Μαρτύριον τῶν ἁγίων γυναικῶν Μηνοδώρας, Μηροδώρας καὶ Νυμοφώρας.
10. (φ. 79^β - 89^β) Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀγῶνες τῆς ὁσίας καὶ μακαρίας μητρὸς ἡμῶν Θεοδώρας τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.
11. (φ. 89^β - 93^β) Ἄθλησις τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Αὐτονόμου.
12. (φ. 93^β - 103^β) Πραῖξις καὶ τελείωσις τοῦ ἁγίου Κορνηλίου τοῦ Ἑκατοντάρχου.
13. (φ. 103^β - 107^β) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Νικήτα.
14. (φ. 107^β - 119^β) Μαρτύριον τῆς ἁγίας καὶ πανευφήμου μάρτυρος Εὐφημίας.
15. (φ. 119^β - 129^β) Μαρτύριον τῶν ἁγίων γυναικῶν Σοφίας καὶ τῶν θυγατέρων αὐτῆς Πίστειας, Ἑλπίδος καὶ Ἀγάπης.
16. (φ. 129^β - 136^β) Μαρτύριον τῶν ἁγίων Τροφίμου, Σαββατίου καὶ Λορυμέδοντος.
17. (φ. 136^β - 152^β) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Εὐσταθίου καὶ Θεοπίστης καὶ τῶν δύο τέκνων αὐτῆς Ἀγαπίου καὶ Θεοπίστου.
18. (φ. 152^β - 157^β) Ἀσιερίον ἐπισκόπου Ἀμασειᾶς ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον καὶ ἐνδοξον ἱερομάρτυρα τοῦ Χριστοῦ Φωκᾶν. Ἀρχὴ «Ἴερὸς μὲν καὶ θεσπέσιος ἄπας ὁ τῶν γενναίων μαρτύρων κατάλογος, πάθει τὴν ὑπὲρ τοῦ πάθους ἀποδοῦς χάριν». Τέλος «καὶ τὸν τοῦ σώματος χωρισμὸν ὧν ἡ μνήμη μετὰ τοῦ ἄρτου καθ' ἡμέραν διατρέχει πόλεις καὶ κόμας πανταχοῦ τὸν εὐεργέτην κηρῦσσουσα Κύριε... ἀμήν».
19. (φ. 157^β - 172^β) Ἄθλησις τῆς ἁγίας ἐνδόξου ἁγιομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Θέκλας τῆς ἐν Ἰκονίῳ.
20. (φ. 172^β - 180^β) Βίος καὶ Πολιτεία καὶ ἀγῶνες τῆς ἁγίας μητρὸς ἡμῶν Εὐφροσύνης τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.
21. (φ. 180^β - 189^β) Ὑπόμνημα εἰς τὸν ἅγιον καὶ ἐνδοξον Ἀπόστολον τοῦ Χριστοῦ καὶ Εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην τὸν ἐπὶ τὸ στήθος τοῦ Χριστοῦ ἀναπεσόντα.
22. (φ. 189^β - 197^β) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μάρτυρος Καλλιστράτου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἀθλησάντων.
23. (φ. 197^β - 209^β) Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀγῶνες τοῦ ὁσίου πατρὸς καὶ ὁμολογητοῦ Χαρίτωνος.
24. (φ. 209^β - 222^β) Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀγῶνες τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ.

25. (φ. 222^β - 254) Βίος καὶ πολιτεία καὶ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἱερο-
μάρτυρος Γρηγορίου τῆς μεγάλης Ἀρμενίας.

Ἐν φ. 2^β ἀγράφῳ, σημειοῦται «† τὸ παρὸν βιβλίον τοῦ Μεταφραστοῦ
ὁ Σεπτέμβριος μὴν ἐνὶ τῆς σεβασμίας μονῆς τῶν Εἰρηνούτιων οἴος δὲ βου-
ληθῆ ἄφαιρῆσαι τοῦτο ἐξ αὐτῆς κατὰ λόγον κλοπῆς ἢ ἀνταλλάξαι ἐχέτω τὸ
ἀνάθεμα» †.

Τὸ φ. 30 κατὰ τὸ ἥμισυ ἀπεκόπη κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὑπὸ τοῦ
γραψάντος, διότι ἔχει γραμμὰς ἀχρηστίας. Οἱ πλείονες τίτλοι ἐντὸς πλαισίου
κεχρωματισμένου.

Ἐπίσης τὸ φ. 62 ἐσχισμένον εἰς τὸ ἥμισυ ὡς καὶ τὸ προηγούμενον
διαγεγραμμένον ὑπὸ τοῦ γραψάντος. Ἐνιαχοῦ τὰ γράμματα ἐξίτηλα ὄντα,
ἀντεγράφησαν ὑπὸ ἄλλης χειρός. Ἐπὶ τοῦ σανιδώματος ἐν τέλει «ἀνέγνωσα
καὶ κατετύφησα τὴν παροῦσαν βίβλον» αψιζ' [=1717] μαρτ. α'.

Καὶ τοῦ κώδικος τούτου περιγραφή ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Jos. Boyens, Ἐνθ'
ἀνωτέρω σ. 47-48.

9.

Μεμβρ. 0,33,5 × 0,23, φ. 47.

Ἀτυχῶς εἶναι ἐλλιπέστατον ἐν ἀρχῇ περιελάμβανεν πλεόν τῶν 376
φύλλων. Εἶναι ἀστάχωτον. Ὑπάρχουσι τὰ ὀκτάφυλλα τετράδια μς', μζ',
μθ', ν' καὶ να' καὶ τέσσαρα φύλλα ἀνήκουσιν εἰς τὸ νθ' τετράδιον, ὅπερ
περιέχει τὴν ἐρμηνείαν τοῦ μζ' ψαλμοῦ. Γραφή καθαρὰ ἐπιμεμηλημένη καὶ
μικροσκοπική.

Ἐρμηνεία τῶν ψαλμῶν ὑπὸ διαφόρων Πατέρων.

10.

Μεμβρ. 0,35 × 0,25. IB' αἰῶνος, φ. 471.

Σελίδες δίστηλοι, στίχοι σελίδων 28, ἡ δὲ γραφή οὐχὶ τόσον ἐπιμελής.
Δέσιμον παλαιὸν ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν. Περιέχει 43
λόγους. Ἐν ἀρχῇ ὑπάρχει ἐν πρόσθετον φύλλον ἐκ μεμβράνης ἄλλου περιεχο-
μένου, ἔτι δὲ καὶ ἕτερα δύο φύλλα περιέχοντα πίνακα.

Πανηγυρικόν.

Περιέχονται ἐν αὐτῷ:

1. (φ. 3-11^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ
Δαμασκηνοῦ συγγραφεῖς παρὰ Ἰωάννου πατριάρχου Ἀντιοχείας.

2. (φ. 11^β - 16) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρόου Ἀρχιεπισκόπου
Κρήτης ἐγκώμια εἰς τὸν ἅγιον πατέρα ἡμῶν Νικόλαον τὸν θαυματουργὸν
καὶ ἀρχιεπίσκοπον Μύρων τῆς Λυκίας.

Τέλ. «ρόδων δὲ κάλυξι καὶ μύροις εὐωδέσι τοῖς ἑαυτῶν ἔργοις ῥοδίσαντες ἢ μυρίσαντες πνεύματι κυρίου ἁσμάτων ἄνθεισι τὸν ὄσιον στεφανώσωμεν· εἶτα λέγεται λήπη (=λείπει) καὶ διὰ μεταγενεστέρας χειρὸς γέγραπται: ἕως ὅδε τοῦ ἁγίου Νικολάου.

3. (φ. 17 - 19) Περὶ συλλήψεως τῆς ἁγίας Ἄννης. Ἡ ἀρχὴ ἑλλιπής: «τῷ κοινῷ τὸ εὐκλεές παρεπέμπετο οὐδεμιᾷ δὲ τοσοῦτον τῶν ἀπάντων».

4. (φ. 19 - 27^β) Περὶ τῆς συλλήψεως τῶν ἁγίων θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης.

Ἄρχη: «Ἦν τις Ἰωακείμ πλούσιος σφόδρα». Τέλος «διὰ τοῦτο φιλοφρόνως τὴν εὐσημον καὶ θείαν ταύτην ἄγοντες ἑορτὴν».

5. (φ. 27^β - 49^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸ μὴ πλησιάζειν θεάτροις καὶ εἰς τὸν Ἀβραάμ. Ἄρχη «Πολλοὺς οἶμαι τῶν πρώτων καταλιπόντων».

6. (φ. 49^β - 58^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸν μακάριον Φιλογόνιον, γενόμενον ἀπὸ δικολόγου ἐπίσκοπον, καὶ ὅτι τοῦ προνοεῖν τῶν κοινῇ συμφερόντων οὐδὲν ἴσον εἰς εὐδοκίμησιν παρὰ Θεῶ καὶ ὅτι τὸ ραθύμως προσίεσθαι τοῖς θείοις μυστηρίοις κόλασιν ἀφόρητον ἔχει, κἄν ἀπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ κατατολήσωμεν· ἐλέχθη δὲ πρὸ πέντε ἡμερῶν τῆς Χριστοῦ γεννήσεως.

7. (φ. 58^β - 65^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας εἰς τὴν ἀπογραφὴν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ εἰς τὸν Ἰωσήφ. Ἄρχη «ὥσπερ οἱ τὴν χρυσοῖτιν γῆν μεταλλεύειν λαχόντες ἐργάται».

8. (φ. 65^β - 72^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου ὁμιλία εἰς τὸ: «ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου, καὶ εἰς τὴν ἀπογραφὴν τῆς ἁγίας Θεοτόκου. Ἄρχη «Μέλλοντος ἀγαπητοῦ τοῦ κοινοῦ σωτήρος τίκεισθαι δόγμα».

9. (φ. 72^β - 79^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας εἰς τὴν γέννησιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄρχη «Χριστοῦ γέννησις ἡ μὲν οἰκεία καὶ πρώτη καὶ ἰδία αὐτοῦ».

10. (φ. 79^β - 91^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὴν γενέθλιον ἡμέραν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πρὸ τούτου μὲν ἄδηλον οὖσαν, πρὸ δλίγων δ' ἐτῶν γνωρισθεῖσαν παρὰ τινων τῶν ἀπὸ τῆς δύσεως ἐλθόντων καὶ ἀπαγγειλάντων, καὶ ἡ ἀπόδειξις τούτου εἶναι τὸν μῆνα τῆς ἑορτῆς ἀπὸ τῶν θείων γραφῶν, καὶ πρὸς τῷ τέλει περὶ τοῦ μεθ' ἡσυχίας καὶ φρικής προσίεσθαι τοῖς μυστηρίοις. Ἄρχη «Ἄ παλαι πατριάρχαι ὠδινον προφητῆται δὲ προὔλεγον».

11. (φ. 91^β - 103^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου ἐπισκόπου Σελευκείας λόγος εἰς τὴν ἐνανθρώπησιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄρχη «Μεγάλας τῶν ἐγκωμίων εὐρήσει τὰς ἀφορμὰς ὁ τῶν ἁγίων».

12. (φ. 103^β - 115^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἐπισκόπου Νύσσης εἰς τὸ γενέθλιον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὰ ἀναιρεθέντα νήπια. Ἄρχῃ «Σαλπίσατε ἐν νεομηνία σάλπιγγι».

13. (φ. 115^β - 128^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου ὁμιλία ἐγκωμιαστικὴ εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον τὸν πρωτομάρτυρα. Ἄρχῃ «Πολλῶν ἀκούω λεγόντων ὅτι παρόντες μὲν».

14. (φ. 128^β - 137) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον τὸν πρωτομάρτυρα.

15. (φ. 138^α - 141^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὸν Ἡρώδη καὶ εἰς τὰ βρέφη. Ἄρχῃ «Ἦθελον μὲν αἰεὶ καὶ πάντοτε τὸ πνευματικὸν ὑμῶν».

16. (φ. 141^β - 146^β) Βασιλείου ἐπισκόπου Ἰσαυρίας εἰς τὰ ἅγια νήπια τὰ ἐν Βηθλεὲμ ἀναιρεθέντα. Ἄρχῃ «Πάλιν ὁ γέρων ἐγὼ πρὸς τὸ τῶν λόγων ἄγομαι στάδιον».

17. (φ. 146^β - 157^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης λόγος περὶ θεότητος υἱοῦ καὶ πνεύματος καὶ εἰς τὸν Ἀβραάμ. Κυριακῇ μετὰ τὴν Χριστοῦ γέννησιν. Ἄρχῃ «οἷόν τι πάσχουσι πρὸς τοὺς πολυανθεῖς τῶν λειμώνων».

18. (φ. 157^β - 163^β) Λόγος εἰς τὴν ὀκταήμερον περιτομὴν τοῦ κ. η. Ἰ. Χριστοῦ καὶ ἔπαινος διὰ βραχέων εἰς τὸν Μ. Βασίλειον.

19. (φ. 163^β - 176) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης λόγος εἰς τὸν Μέγα Βασίλειον τὸν ἀδελφόν του.

20. (φ. 176^β - 198^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Σιλβέστρου Πάπα Ῥώμης. Ἄρχῃ: «Οἱ μὲν σεπτοὶ καὶ θεόπται Ἀπόστολοι πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην». Τέλος «ἀπαχθησόμενον τῷ παρ' αὐτοῦ κρηυχθέντι Χριστῷ».

21. (φ. 198^β - 205^β) Λόγος τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας ἐγκωμιαστικὸς εἰς τὸν ἅγιον μάρτυρα Γόρδιον.

22. (φ. 205^β - 213^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας ὁμιλία προτρεπτικὴ εἰς τὸ ἅγιον Βάπτισμα. Ἄρχ. «Ὁ μὲν σοφὸς Σολομῶν τῶν κατὰ τὸν βίον πραγμάτων».

23. (φ. 213^β - 218^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου Νύσσης λόγος εἰς τὸ: «οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός». Ἄρχῃ «Ὁ μὲν φιλόστοργος οὗτος πατήρ διὰ τὴν περὶ ἡμᾶς στοργήν».

24. (φ. 218^β - 299^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου Ἀρχιεπισκόπου Νύσσης λόγος εἰς τὰ ἅγια Φῶτα. Ἄρχῃ «Νῦν γνωρίζω τὴν ἐμὴν ἀγέλην, σήμερον βλέπω σχῆμα».

25. (φ. 229^β - 239^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια

καὶ περὶ τοῦ τοὺς πιστοὺς μετὰ τὴν κοινωνίαν παραμένειν καὶ κοινῇ τὴν τελευταίαν εὐχὴν ποιῆσθαι. Ἄρχ. « Πάντες ἡμεῖς ἐν εὐθυμίᾳ σήμερον ».

26. (φ. 239^β - 245^β) *Γρηγορίου Νεοκαισαρείας τοῦ θαυματουργοῦ λόγος εἰς τὰ ἅγια Φῶτα*. Ἄρχ. « Ἄνδρες φιλόχριστοι καὶ φιλόξενοι καὶ φιλάδελφοι ξενοδοχήσατε. »

27. (φ. 245^β - 255^β) *Θεοδώρου τοῦ Λαφροπάτου ἐγκώμιον εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τῆς τιμίας χειρὸς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου τὴν ἐξ Ἀντιοχείας γενομένην*. Ἄρχ. « Ἴδου καὶ πάλιν ἡμῖν ὁ ἱερός τοῦ Χριστοῦ ἐπεδήμησεν ». Τέλος « τοῖς οὐρανίοις παραμιλλᾶται θεάμασι ὑφ' ὧν. ἁμήν ».

28. (φ. 255^β - 269^β) *Διήγησις Ἀρμενίου μοναχοῦ περὶ τῶν ἀναιρεθέντων ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἁγίων πατέρων ἐν τῷ Ὄρει τῷ Σινᾷ καὶ τῇ Ραϊθοῦ*.

29. (φ. 269^β - 281^β) *Νικήτα ῥήτορος ἁγίου ἀνδρὸς ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον καὶ κορυφαῖον τῶν Ἀποστόλων καὶ πρωταπόστολον θεῖον Πέτρον*. Ἄρχῃ « Ὡς ἠδεῖα τῆς ἡμέρας ἡ χάρις ὡς τερπνὴ ». Τέλος « καὶ τῇ σῇ ἱερᾷ τῆς πίστεως πέτρα στερῶσας... ».

30. (φ. 281^β - 289^β) *Νικήτα ῥήτορος ἁγίου ἀνδρὸς ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον ἔνδοξον Ἀπόστολον τοῦ Χριστοῦ Τιμόθεον*. Ἄρχῃ Τί δὲ ὁ Τιμόθεος, τοῦτο γὰρ μετὰ τοὺς ἀποστόλους ». Τέλος « καὶ τούτῳ τῆς πρὸς αὐτοὺς ἰσοτιμίας εὐμοιρῶν... ».

31. (φ. 289^β - 304^β) *Λόγος εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τοῦ τιμίου λειψάνου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου*. Ἄρχῃ « ἤκεν ἡμῖν ἡ λαμπρὰ καὶ χαρμόσυνος καὶ ποθουμένη ». Τέλος « καὶ τῶν λυπούντων ἡμᾶς παθῶν αἰσθητῶς τε... ».

32. (φ. 304^β - 314^β) *Τοῦ μακαρίου Κοσμά Βεσιτίωρος Λόγος εἰς τὴν ἐπάνοδον τοῦ λειψάνου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου*. Ἄρχῃ « Δεῦτε ἀκούσητε καὶ διηγήσομαι ὑμῖν πάντες οἱ φοβούμενοι ». Τέλος « ἡμᾶς γὰρ οἱ σοὶ οἰκέται καὶ ταῖς σαῖς εὐχαῖς... ».

33. (φ. 314^β - 325^β) *Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κ/πόλεως τοῦ Χρυσοστόμου ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον ἱερομάρτυρα Ἰγνάτιον ἀρχιεπίσκοπον Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης εἰς Ρώμην ἀπενεχθέντα καὶ αὐτόσε μαρτυρήσαντα κακείθεν αὐθις εἰς Ἀντιόχειαν κομισθέντα*.

34. (φ. 325^β - 339^β) *Ἰωάννου μητροπολίτου Ἐδχαΐτων ἐγκώμιον εἰς τοὺς ἁγίους τρεῖς πατέρας καὶ διδασκάλους Βασίλειον τὸν μέγαν, Γρηγόριον τὸν Θεολόγον, καὶ Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον*.

35. (φ. 339^β - 349^β) *Ἰωάννου μοναχοῦ τοῦ Λαμασκηνοῦ ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Χρυσόστομον*.

36. (φ. 349^β - 355^β) *Ἀμφιλοχίου ἐπισκόπου Ἰκονίου λόγος εἰς τὴν Θεοτόκον καὶ εἰς τὸν Συμεῶνα καὶ εἰς τὴν Ἄνναν*. Ἄρχῃ « Πολλοὶ τῶν μεγάλων ἀνθρώπων τὴν παρθενίαν θαυμάζουν καὶ γὰρ ἔστι... ».

37. (φ. 355^β - 371^β) *Μεθοδίου ἐπισκόπου καὶ μάρτυρος εἰς τὸν Συμεῶνα καὶ εἰς τὴν Ἄνναν τῆ ἡμέρα τῆς ἀπαντήσεως καὶ εἰς τὴν ἁγίαν Θεοτόκον.* Ἄρχῃ «Πάλαι ἱκανῶς ὡς οἶον τε διὰ βραχέων τὰ περὶ παρθενίας...».

38. (φ. 371^β - 376^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου λόγος εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὸν Συμεῶνα. Ἄρχ. «Οὐ μόνον φορεῖ σάρκα ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἀλλὰ καὶ...».

39. (φ. 376^β - 381^β) *Κυρίλλου Ἱεροσολύμων* λόγος εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄρχῃ «Χαίρε σφόδρα θύγατερ Σιών, κήρυττε χαρὰν θύγατερ...».

40. (φ. 381^β - 385) *Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ* λόγος εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄρχῃ «Οἱ τῶν ἁγίων θεοπνεύστων γραφῶν τὸ ἡδύ...».

41. (φ. 385^β - 399^β) *Γεωργίου ἐπισκόπου Νικομηδείας* λόγος εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον καὶ εἰς τὸν δίκαιον Συμεὼν καὶ εἰς τὴν Ἄνναν. Ἄρχῃ «Τὰς τῆς παρουσίας ἱεράς πανηγύρεως ἡ εὐαγγελικὴ σάλπιγξ περιηχεῖ...».

42. (φ. 399^β - 404^β) Λόγος διαλαμβάνων ἐν ἐπιτομῇ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν καὶ τρίτην τῆς τιμίας κεφαλῆς τοῦ Προδρόμου εὐρεσιν.

43. (φ. 404^β - 411) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου ὁμιλία εἰς τὸ ὄητόν τοῦ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγελίου «καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζους οἰκοδομήσω, καὶ περὶ πλεονεξίας». Ἄρχῃ «Διπλοῦν τὸ εἶδος τῶν πειρασμῶν ἢ γὰρ αἱ θλίψεις βασανίζουσι...».

Ἐν τῷ ἐσχάτῳ φ. 410^α σημειοῦται τὸ ἔξης: «Ἐνέτι ἀχμβ [= 1642] χϛ ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ κθ βοαθ' εἰς λκθ θ' αθ ν θωίλω γ'ωψλξνθ ωψικλν ψχωκ' ε ρθ ζ ι θ ω α ε λ ψ λ π λ χ» — «ἦλθα ἐγὼ ο π(α)πα Ἀθανάσιος εἰς το μοναστήριον τυς υπέραγιας Θεοτόκου». Ἐπὶ δὲ τῆς τελευταίας Πινακίδος ὑπάρχει τὸ ἔξης σημείωμα.

«† Ἐστουτω τὸ πανηγυρικὸν ἔνε τοῦ τιμίου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου ἐν τῷ νυσίον τῷ κειμένῳ ἀντίκρου Σαξοπόλεως καὶ οἷς βουληθῆ κτλ. Σεραφεῖμ Ἰε(ρο)μ(ο)ν(α)χ(ο)ς».

† θ. η. ζ. ς. ε. γ. β. α. ι. σ. π. ο. ξ. ν. μ. λ. κ. ρ. ω. ψ. χ. φ. υ. τ. σ. » = α, β, γ, δ, ε, ζ, η, θ, ι, κ, λ, μ, ν, ξ, ο, π, ρ, σ, τ, υ, φ, χ, ψ, ω. ».

Καὶ ὁ κῶδιξ οὗτος προέρχεται ἐκ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Μονῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου τῆς ἐν τῷ νησίῳ Σαξοπόλεως. Περιεγραφή ὑπὸ τοῦ Jos. Boyens, Ἐνθ' ἄν. σελ. 48 - 53.

11.

Χαρτ. 0,34×0,22, φ. 408.

Στίχοι σελίδων 32, σελίδες μονόστηλοι, καὶ δέσιμον παλαιὸν ἐκ δέρματος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν, ἡ δὲ γραφὴ ἀτημέλητος. Προηγεῖται Πίναξ τῶν Κανόνων καὶ πασῶν τῶν ὑποθέσεων.

Ἐξήγησις τῶν Κανόνων τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Ἀγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ Τοπικῶν καὶ λοιπῶν ἁγίων Πατέρων πονηθεῖσα ὑπὸ Ἰωάννου Μοναχοῦ τοῦ Ζωναρά.

12.

Μεμβρ. 0,35×0,25,5. *Γ' αἰῶνος*, φ. 262.

Μετὰ φωνῶν μουσικῶν. Στίχοι σελίδων 25 σελίδες δίστηλοι. Δέσιμον ἔξ ὑφάσματος ἐρυθροῦ ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Ἐθαγγελιστάριον τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ.

Τὸ φ. 169 κενόν. Τὰ φ. 243 εἶναι ἐκ μεμβράνης τὰ δὲ λοιπὰ 19 ἐπὶ χάρτου περιέχοντα τὰ ἑωθινά, καὶ τὰ Ἐθαγγέλια τοῦ Ἀποδείπνου τῆς Μ. Ἑβδομάδος. Ἐν ἀρχῇ ὑπάρχει πρόσθετον φ. ἐκ μεμβράνης περιέχον ἐξήγησιν τοῦ Ἐθαγγελίου. Τοῦ πρώτου φ. ἡ ἐπικεφαλὶς ἀπεκόπη διὰ ψαλίδος ὑπὸ βεβήλου χειρός.

13.

Χαρτ. 0,32,5×0,25,5. *ΙΕ' αἰῶνος*, φ. 205.

Στίχοι σελίδων 30, δίστηλοι, δέσιμον παλαιόν, ὡς τὸ προηγούμενον.

Λόγοι τοῦ ὁσίου Ἐφραίμ τοῦ Σύρου κ.τ.λ.

Ἀπὸ τοῦ φ. 144^β - 200. Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου, οὗ ἡ ἀρχή: «Οὐδὲν οὕτω κινῆσαι ψυχὴν εἰς ἀρετῆς ἐπιθυμίαν». Τέλος «καὶ οὕτω πάσης τῆς αἰρετικῆς παρησίας ἀμήν». Ἀπὸ φ. 201 - 205. Διήγησις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ζωσίμου. Ἀρχὴ «Κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἀνὴρ τις ὑπῆρχεν ἐν τῇ ἐρήμῳ ὀνόματι Ζώσιμος». Τέλος «καὶ ἔστιν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης ἰάσεις αἰεὶ παντοδαπὰς ἐκτελῶν· εἰρήνην δὲ καὶ σωτηρίαν ψυχῆς πᾶσιν τοῖς ἀκούουσι τὴν διαγωγὴν... ἀμήν». Ἐν τῷ φ. 1, τῷ ἀγράφῳ, σημειοῦται: «ζργ [= 1695] Ἰνδ. Ϛ'. Ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ ἀγράφῳ. «Τοῦτο τὸ βιβλίον εἶναι τῆς Ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου ἐν τῇ νήσῳ Χάλκῃ καὶ ὅστις, τὸ ἀποξενώνει» κτλ. Ἐν ἀρχῇ κάτωθεν τῆς πρώτης σελίδος γέγραπται «Ἐφραίμ Σύρου τῆς παναγίας τῆς ἐν νήσῳ Χάλκης».

Καὶ οὗτος ὁ κῶδιξ περιγράφεται ὑπὸ τοῦ Jos. Boyens, Ἐνθ' ἀν. σ. 53-54.

14.

Χαρτ. 0,33,5 × 0,23, φ. 627.

Σελίδες μονόστηλοι, δέσιμον παλαιόν, δέρμα ὑπερύθρον· γραφή μεταγενεστέρα.

Ἑρμηνεία Κανόνων.

Ἐν ἀρχῇ ἔλλείπουσι φύλλα τινὰ περιέχοντα πίνακα τῶν περιεχομένων, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν ἀρχῇ σφζόμενα δύο φύλλα εἶναι κατεστραμμένα ἐκ τῆς πυρκαϊᾶς. Τὰ φ. 3 καὶ 4 περιέχουσι Ἀναστασίου Πατριάρχου Θεουπόλεως καὶ Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας ἔκθεσιν ὀρθοδόξου πίστεως. Τὰ φ. 5 καὶ 6 ἄγραφα.

Τὸ φ. 7 ἔχει ἐπιτομὴν τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων παρὰ τοῦ πανσεβάστου Σεβαστοῦ καὶ Νομοφύλακος καὶ κριτοῦ Θεσσαλονίκης Κυρίου Κωνσταντίνου Ἀρμενοπούλου. Ἐν τῷ μεταξὺ ὑπάρχουσι 12 φ. ἄγραφα ἀπὸ τοῦ φ. 32 - 44. Ἀπὸ δὲ τοῦ φ. 133^β - 300 εἶναι αἱ ἑπτὰ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι. Ἀπὸ τοῦ φ. 300 - 323 εἶναι ἡ Πρωτοδευτέρα. Ἀπὸ τοῦ φ. 323^β Κανόνες τῆς ἐν τῇ ἁγίᾳ Σοφίᾳ συστάσης καὶ τὴν Ζ' Οἰκουμενικὴν Σύνοδον ἀναγνωριστάσης Συνόδου. Ἀπὸ τοῦ φ. 326^α - 526^α κανόνες τῶν τοπικῶν Συνόδων. Ἀπὸ τοῦ φ. 526^α Λιονυσίου Ἀλεξανδρείας, Πέτρου Ἀντιοχείας, Γρηγορίου Νεοκαισαρείας, Ἀθανασίου, Βασιλείου, Γρηγορίου Νύσσης, Τιμοθέου Ἀλεξανδρείας, Θεοφίλου Ἀλεξανδρείας Κυρίλλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Ἀμφιλοχίου, Γενναδίου. Τὸ στάχωμα κατεστραμμένον.

Ἐν τέλει «ἐκ τῶν τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τῆς Θεοτόκου τῆς ἐν Χάλκῃ καὶ ὁ ἀποστερησας ἔσται κατάρατος καὶ ταῖς συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπόδικος».

ὁ πρ. Κωνσταντινουπόλεως Καλλίνικος.

15.

Μεμβρ. 0,32 × 0,22,5. ΙΑ' αἰῶνος, φ. 227.

Σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 39. Δέσιμον ἐκ δέρματος ὑπερύθρου ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν. Ἡ γραφή εἶναι δύο εἰδῶν. Ὑπήρχον σημειώματα, ἀλλὰ ποῦ μὲν ἀπεκόπησαν, ποῦ δὲ ἐξέστησαν.

Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου Λόγοι μετὰ σχολίων Νικητὰ Σερωῶν.

Ἐν τῷ φ. 3^α ἐν τῇ κάτω ᾠγ γέγραπται «βιβλίον Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου τῆς παναγίας τῆς ἐν νήσῳ Χάλκης».

16.

Μεμβρ. 0,31,5 × 0,24. Ι - ΙΓ' αἰῶνος, φ. 272.

Δέσιμον στερεὸν ἐκ ξυλίνων πλακῶν μετὰ δέρματος μέλανος. Στίχοι σελίδων 29, σελίδες δίστηλοι. Εἶναι ὄραϊον χειρόγραφον μετὰ καλῶν ποικιλ-

μάτων ἐν ἀρχῇ ἐκάστου λόγου. Τὰ ἀρχικά γράμματα ἐκάστης παραγράφου εἶναι χρυσᾶ γραφή καθαρά καὶ ἄνευ διορθώσεων καὶ ξεσμάτων. Ἐν τῇ ὀπισθίᾳ σελίδι τοῦ φ. 272 ὑπάρχει τὸ ἕξῃς σημεῖωμα. «† Τοῦτο τὸ βιβλίον ἔσταχόθ(η) ὑπὸ χειρὸς ἐλαχίστου Πορφυρίου ἱερο(μον)άχ(ου) καὶ οἱ ἀναγι- νώσκοντες εὖχεσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς τὸν Κ(ύριο)ν ζροθ = $\frac{1600}{1601}$ Ἰνδ. ιδ'».

Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου τοῦ Ναζιανζηνοῦ Λόγοι 115, ἐξ ὧν τινὲς μετὰ σχολίων ὑπὸ Ἰωάννου τοῦ μοναχοῦ.

Ἐν τῷ φ. 1^α τῆς πρώτης ἀγράφου σελίδος φέρεται ἡ ἕξῃς σημεῖωσις. «Ἐτους ζμε' τὸ παρὸν ἐν μεμβράναις γεγραμμένον ὑπάρχει τῆς Ὑπεραγίας Χάλκης καὶ εἴ τις ἀποξενώσκειν αὐτὸ ἐχέτω τὰς ἀρὰς πάντων τῶν ἁγίων καὶ τῆς Θεοτόκου». Ἐν τῇ δευτέρᾳ σελίδι τοῦ πρώτου φ. «τάδ' ἔνεισιν ἐν τῇδε τῇ βίβλῳ» καὶ ἔπονται αἱ ἐπιγραφαὶ τῶν λόγων ἐντὸς κύκλων, ὧν ἡ περιφέρεια εἶναι κυανῇ, περιβαλλομένη ὑπὸ δύο χρυσῶν κύκλων. Εἰς τὸ τέλος τοῦ φ. 2^α ἡ συνήθης σημεῖωσις ὑπάρχει «Ἐκ τὸν τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου βιβλίον τῆς Παναγίας τῆς ἐν Νήσῳ Χάλκης».

Ἐν φ. 2^β ὑπάρχει ἡ εἰκὼν τοῦ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καλλίστη. Ἐν φ. 3^α ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου εἰς τὸ Πάσχα καὶ εἰς βραδυτῆτα ποίκιλμα ὠραῖον, τὸ μέσον τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ σταυρὸν καὶ κάτωθεν αὐτοῦ μικρογραφία θαυμασία παριστῶσα τὸν Χριστὸν καὶ τὴν Μαγδαληνῆν. Ἐν φ. 3^β λόγος β' εἰς τὸ Πάσχα ὑπάρχει ποίκιλμα μετὰ σταυρῶν ἐν εἴδει Π καὶ κάτωθεν μικρογραφία τὸ Ε κεφαλαῖον, παριστῶσα ἐπὶ μονόποδος τραπέζιου τὸν Γρηγόριον τὸν Θεολόγον καθήμενον πρὸ μικροῦ ἀναλογίου, ἄνωθεν δ' αὐτοῦ χεῖρα εὐλογοῦσαν αὐτόν. Ἐν φ. 26^α λόγος Γ' εἰς τὴν Καινὴν Κυριακὴν ἢ τῶν ἐγκαινίων καὶ εἰς τὸν μάρτυρα Μάμαντα ὠραῖον ποίκιλμα ἐν εἴδει Π κάτωθεν μικρὰ εἰκὼν τοῦ Θεολόγου καὶ τοῦ μάρτυρος Μάμαντος, ἄνωθεν δὲ χεῖρ εὐλογοῦσα τὸν μάρτυρα.

Ἐν φ. 31^β λόγος Δ' εἰς τὴν Πεντηκοστήν. Τὸ αὐτὸ ποίκιλμα καὶ κάτωθεν τοῦ ἀρχικοῦ γράμματος παρίσταται ἡ ἐπιφοίτησις τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐπὶ τῶν Ἀποστόλων.

Ἐν φ. 44^α λόγος Ε' εἰς τοὺς Μακαβαίους. Τὸ αὐτὸ ποίκιλμα καὶ κάτωθεν τὸ Τ μικρογραφία παριστῶσα τοὺς Μακαβαίους. Ἀπὸ φ. 55^α λόγος Ϛ' εἰς τὸν μάρτυρα Κυπριανὸν ἐξ ἀγροῦ ἐπανήκοντα μετὰ μίαν τῆς μνείας ἡμέραν.

Ποίκιλμα καὶ μικρογραφία μετὰ δύο εἰκόνων, ὧν ἡ μία εἰκονίζει τὸν ἅγιον καὶ ἡ ἕτέρα γυναῖκα ὄσιαν.

Ἐν φ. 67^β λόγος Ζ' εἰς τοὺς λόγους καὶ εἰς ἕξιωτην Ἰουλιανόν. Ποίκιλμα καὶ μικρογραφία Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἰουλιανοῦ.

Ἐν φ. 76^β λόγος Η΄ εἰς τὴν Γενέθλιον ἡμέραν τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ποίκιμα μικρογραφία παριστῶσα τὴν γέννησιν τοῦ Σωτῆρος μετὰ τῆς φάτνης καὶ τοῦ Ἰωσήφ καὶ τῶν ἀγγέλων καὶ τῶν μάγων.

* Ἐν φ. 86^β λόγος Θ΄ ἐπιτάφιος εἰς τὸν Μ. Βασίλειον. Ποίκιμα καὶ μικρογραφία παριστῶσα τὸν Μ. Βασίλειον ἐντὸς τοῦ φερέτρου νεκρὸν καὶ ἄνωθεν αὐτοῦ τὸν ἅγιον Γρηγόριον ἀναγινώσκοντα.

Ἐν φ. 141^β λόγος Ι΄ εἰς τὸ ἅγιον φῶτισμα. Ποίκιμα καὶ μικρογραφία παριστῶσα τὸν Ἰωάννην βαπτίζοντα τὸν Χριστόν.

Ἐν φ. 153^β λόγος ΙΑ΄ εἰς τὸ ἅγιον Βάπτισμα. Ποίκιμα καὶ μικρογραφία παριστῶσα τὸ βάπτισμα τοῦ Σωτῆρος καὶ ἄνωθεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ ἀγγέλους καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Χριστόν.

Ἐν φ. 187^β λόγος ΙΒ΄ εἰς Γρηγόριον τὸν ἀδελφὸν Βασιλείου ἐπιστάντα μετὰ τὴν χειροτονίαν. Ποίκιμα καὶ μικρογραφία παριστῶσα τὸν Γρηγόριον τὸν Θεολόγον καὶ τὸν ἀδελφὸν τοῦ Βασιλείου Γρηγόριον τὸν Νύσσης.

Ἐν φ. 192^α λόγος ΙΓ΄ εἰς Ἀθανάσιον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀλεξανδρείας. Ποίκιμα καὶ μικρογραφία παριστῶσα τὸν ἅγιον Ἀθανάσιον εὐλογοῦντα τὸν Θεολόγον Γρηγόριον.

Ἐν φ. 214^α λόγος ΙΔ΄ εἰς τὴν 150 ἐπισκόπων παρουσίαν. Τὸ ποίκιμα καὶ ἡ μικρογραφία παριστῶσι τὸν ἱερὸν Γρηγόριον ἐν τῷ μέσῳ τῶν πατέρων.

Ἐν φ. 232 λόγος ΙΕ΄ περὶ φιλοπτωχείας. Τὸ ποίκιμα καὶ ἡ μικρογραφία παριστῶσι τὸν ἅγιον Γρηγόριον ἐλεοῦντα.

Ἐν φ. 259^α λόγος ΙΣ΄ εἰς τὸν πατέρα σιωπῶντα διὰ τὴν πληγὴν τῆς χαλαΐης. Ποίκιμα καὶ μικρογραφία παριστῶσα τὸν ἅγιον Γρηγόριον καὶ δύο ἕτερα πρόσωπα. Χειρόγραφον πολῦτιμον.

Καὶ ὁ κῶδιξ προέρχεται ἐκ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Μονῆς τοῦ Προδρόμου τῆς ἐν νησίῳ Σωζουπόλεως.

17.

Μεμβρ. 0,325, × 0,25. *ΙΕ΄ αἰῶνος*, φ. 325.

Μέχρι τοῦ φ. 13^α ὁ κῶδιξ εἶναι χαρτῶς. Στίχοι σελίδων 34, σελίδες δίστηλοι. Δέσιμον δερμάτινον μέλαν ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν. Ἡ γραφὴ ἀτελής.

Βίοι καὶ Μαρτύρια ἁγίων μηνὸς Ἰανουαρίου.

Περιέχει 1. (φ. 1 - 4^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας Καππαδοκίας ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον μάρτυρα Γόρδιον.

2. (φ. 4^β - 6^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως λόγος εἰς τὴν ἑορτὴν τῶν Θεοφανείων. Ἀρχὴ «Ἡ πηγὴ τῶν εὐαγγελικῶν διδαγμάτων ἀνεωγμένους ἔχει τοὺς ῥύακας. . .».

3. (6^β - 10^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ Λαφροπάτου, ὑπόμνημα εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τῆς τιμίας χειρὸς τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ

βαπτιστοῦ Ἰωάννου. Ἐρχῆ «Ἴδου καὶ πάλιν ἡμῖν ὁ ἱερός τοῦ Χριστοῦ ἐπεδήμησε πρόδρομος.» Τέλος «τοῖς οὐρανόις παραμιλλᾶται θεάμασιν, ὑφ' ὧν..».

4. (φ. 10^β - 12^α) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Πολυεύκτου. Τέλος «Τὸ δὲ τίμιον αὐτοῦ σῶμα κατετέθη ἐν τῷ τῆς τελειώσεως τόπῳ... Ἀμήν».

5. (φ. 13 - 24^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Μαρκιανοῦ πρεσβυτέρου καὶ Οἰκονόμου γενομένου τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας.

6. (φ. 24^β - 57^α) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου.

7. (φ. 58 - 63^β) Μαρτύριον τῶν ἁγίων ἐνδόξων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Ἐρμούλου καὶ Στρατονίκου.

8. (φ. 63^β - 72^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παύλου τοῦ Θηβαίου.

9. (φ. 72^β - 110^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου, συγγραφεὶς καὶ ἀποσταλεὶς πρὸς τοὺς ἐν τῇ ξένῃ μοναχοῦς παρὰ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

10. (φ. 110^β - 134^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Ἀθανασίου Ἀρχιεπισκόπου γενομένου Ἀλεξανδρείας.

11. (φ. 134^β - 187^α) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου.

12. (φ. 188 - 207^α) Βίος καὶ ἄθλησις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ὁμολογητοῦ Μαξίμου συγγραφεὶς παρὰ *Μιχαὴλ μοναχοῦ τοῦ Ἐξαβουλίτου*, μονῆς τοῦ Στουδίου.

13. (φ. 208 - 213^β) Ὑπόμνημα εἰς τὸν ἅγιον Ἀπόστολον Τιμόθεον.

14. (φ. 213^β - 229^α) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀναστασίου τοῦ Πέρσου.

15. (φ. 230 - 250^β) Βίος τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Θεολόγου.

16. (φ. 250^β - 262^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου Ξενοφώντος καὶ τῆς συμβίου καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν Ἰωάννου καὶ Ἀρκαδίου.

17. (φ. 262^β - 269^α) Μαρτύριον τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀναργύρων Κύρου καὶ Ἰωάννου. Τὸ τέλος ἐλλιπές, λήγει δέ: «Αὐτοὶ μᾶλλον ἀλλήλοις ὑπὸ τῆς ἀκόσμου φυγῆς πληγῶν καὶ τραυ».

Καὶ ὁ κῶδιξ οὗτος περιεγράφη ὑπὸ τοῦ Jos. Boyens. "Ενθ' ἀν. σ. 54-55.

18.

Μεμβρ. 0,30 × 0,22,5 IB' αἰῶνος, φ. 318.

Στίχοι σελίδων 33, σελίδες δίστηλοι. Ἐν τισιν ἡ γραφή εἶναι ἐξίτηλος, ἐνιαχοῦ δευτέρα χεὶρ ἀποκατέστησε τὰ ἐξίτηλα. Δέσιμον ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν, ἡ δὲ γραφή εἶναι καθαρά. Ἀπὸ τοῦ φ. 265 ἄλλη χεὶρ

καὶ ἄλλη μελάνη· εἰς τὸ κενὸν μέρος τοῦ φ. 264^β ἔχουσι γραφῆ διάφορα γνωμικά.

Βίοι καὶ Μαρτύρια 21 Ἁγίων. Συναξάριον Ἰανουαρίου.

1. (φ. 1^α - 9^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παύλου τοῦ Θηβαίου.

2. (φ. 9^β - 14^β) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Πολυεύκτου. Ἰανουαρίου 9. Τέλ. «Τῶν βαρβάρων δὲ πλείστους διαφθαρήναι καὶ τὴν λεγεῶνα τήνδε... ἀμήν».

3. (φ. 14^β - 44) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδοσίου τοῦ Κοινοβιάρχου.

4. (φ. 45 - 49^β) Μαρτύριον τῶν ἁγίων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων Ἐρμούλου καὶ Στρατονίκου Ἰανουαρ. 13.

5. (φ. 49^β - 57^α) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ διὰ Χριστὸν πτωχοῦ. Ἰανουαρ. 15. Ἀρχὴ «Τυραννικόν τι χρῆμα τεκόντων στοργὴ καὶ δεσμὰ φύσεως ἄφυκτα». Τέλ. «τῆς αὐτῶν οὐσίας τὰ μὲν καθιερώσαντες τῷ ναῷ, τὰ δὲ... ἀμήν».

6. (φ. 58 - 70^β) Λόγος εἰς τὴν προσκύνησιν τῆς τιμίας ἀλύσεως τοῦ ἁγίου καὶ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων. Ἰανουαρ. 16. Ἀρχὴ «Ὅσοι τῷ τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων θείῳ ἔρωτι γενόμενοι». Τέλος «φοβερόν πολεμίοις ἀνάδειξον, ποθεινὸν ὑπηκόοις».

7. (φ. 70^β - 103^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀντωνίου, συγγραφεὶς καὶ ἀποσταλεὶς πρὸς τοὺς ἐν τῇ ξένη μοναχοὺς παρὰ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας. Ἰανουαρ. 17.

8. (φ. 103^β - 149) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Εὐθυμίου Ἰανουαρ. 20.

9. (φ. 150 - 154^β) Ὑπόμνημα εἰς τὸν ἅγιον Ἀπόστολον Τιμόθεον. Ἰανουαρ. 22.

10. (φ. 154^β - 167^α) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Ἀναστασίου τοῦ Πέρσου. Ἰανουαρ. 22.

11. (φ. 168 - 196^α) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Κλήμεντος Ἰανουαρ. 23.

12. (φ. 197^α - 204^β) Βίος τῆς ὁσίας Ξένης τῆς Ρωμαίας. Ἰανουαρ. 24.

13. (φ. 204^β - 222^α) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Θεολόγου Ἰανουαρ. 25.

14. (φ. 223 - 234^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ Ξενοφῶντος καὶ τῶν αὐτοῦ τέκνων Ἰωάννου καὶ Ἀρακιδίου. Ἰανουαρ. 26.

15. (φ. 234^β - 240^α) Ὑπόμνημα τύπον Ἱστορίας ἐπέχον ἐπὶ τῇ ἀνακομιδῇ τοῦ τιμίου λειψάνου τοῦ θείου καὶ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Ἰανουαρ. 27.

Ἄρχῃ « Ἄλλὰ πῶς ἄν τις αἰτίας καὶ νόμων ἡμᾶς ἀπαλλάξοι ». Τέλος « καὶ μέχρι καὶ νῦν ταῖς ἀπάντων ἀκοαῖς ἐνηχοῦσα, καὶ τὰ εὐσεβῆ... ἀμήν ».

16. φ. 241^α - 247^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἐφραίμ τοῦ Σύρου. Ἰανουαρ. 28.

17. (φ. 247^β - 254^β) Βίος καὶ μαρτύριον τῶν ἁγίων καὶ θαυματουργῶν Ἀββᾶ Κύρου καὶ Ἰωάννου. Ἰανουαρ. 31. Τέλ. « δαιμόνων φυγή, νοσημάτων ἀπαλλαγὴ καὶ νῦν ὁ τόπος ἀνειμένος ἐστὶ θεῷ μάρτυρι... ἀμήν ».

18. (φ. 255^α - 265^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Μαρκανοῦ πρεσβυτέρου καὶ Οἰκονόμου τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας. Ἰανουαρ. 10.

19. (φ. 265^β - 290^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νεΐλου μοναχοῦ εἰς τὴν ἀναίρεσιν τῶν ἐν Σινᾷ καὶ τῇ Ῥαῖθοῦ ἁγίων πατέρων. Ἰανουαρ. 14.

Τέλος « ἀρχὴν παρασχοῦσα Θεοῦ χάριτι μετὰ πολλὴν ταλαιπωρίαν... ὁμοουσίου Τριάδος ».

20. (φ. 290^β - 312^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας.

21. (φ. 312^β - 318) Βίος καὶ μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Νεοφύτου. Εἰς τοῦ τελευταίου φ. τὴν ὀπισθίαν ὄψιν σημειοῦνται τὰ ἑξῆς. « Κύριε βοήθει Μιχαὴλ τῷ ἁμαρτωλῷ » καὶ κατωτέρω « Μιχαὴλ ἁμαρτωλός », καὶ κατωτέρω « Κύριε βοήθει τῷ σῶ δούλῳ Μιχαὴλ τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ « ἐγὼ ὁ Μιχαὴλ τοῦ Πελαγονίτου » καὶ κατωτέρω ἐκ τετάρτου « Κύριε βοήθει τῷ σῶ δούλῳ Μιχαὴλ τῷ ἁμαρτωλῷ ». Ἀπὸ τοῦ φ. 255 μέχρι τέλους ἄλλη γραφή. Καὶ ὁ κώδιξ οὗτος περιεγράφη ὑπὸ τοῦ Ios. Boyens Ἐνθ' ἄν. σελ. 55 - 57.

19.

Μεμβρ. 0,23 × 0,23,5. IA' αἰῶνος, φ. 224.

Στίχοι σελίδων 30, σελίδες δίστηλοι. Δέσιμον ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν. Περιέχει βίους καὶ μαρτύρια 14 ἁγίων.

Συναξάριον Δεκεμβρίου.

1. (φ. 2^α - 30^β) Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Θύρσου, Λουκίας, Καλλινίκου, Φιλήμονος καὶ Ἀπολλωνίου.

2. (φ. 30^β - 39^β) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ἐλευθερίου.

3. (φ. 39^β - 56^β) Ὑπόμνημα εἰς τὸν μέγαν προφήτην Δανιὴλ εἰς τοὺς ἁγίους τρεῖς παῖδας Ἀνανίαν, Ἀζαρίαν Μισαήλ. (Ἐξεδόθη ἐν P. G. Migne tom. CXV στήλ. 372 - 401).

4. (φ. 56^β - 65^β) Ἄθλησις τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Βονιφατίου τοῦ Ῥωμαίου,

5. (φ. 65^β - 79^α) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου μάρτυρος Σεβαστιανοῦ καὶ τῆς συνοδίας αὐτοῦ Τραγκυλίνου, Νικοστράτου, Κλαυδίου, Κάστορος, Τιβουρτίου, Μαρκελίνου καὶ Μάρκου. Τέλος «Τοῖς δεομένοις ἐπήρκει ἀφθονωτάτη χειρὶ ἐπειδὴ τὸν βίον ἐτελεύτησε, πᾶσαν τὴν κτῆσιν αὐταῖς ἐν διαθήκαις χριστιανοῖς ἔδωρήσατο».

6. (φ. 80^α - 89^β) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἱερομάρτυρος Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου.

7. (φ. 89^β - 96^α) Μαρτύριον τῆς ἁγίας μάρτυρος Ἰουλιανῆς τῆς ἐν Νικομηδείᾳ μαρτυρησάσης.

8. (φ. 97^α - 116^β) Μαρτύριον τῆς ἁγίας καὶ ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Ἀναστασίας.

9. (φ. 116^β - 120^β) Μαρτύριον τῶν ἁγίων δέκα μαρτύρων ἐν Κρήτῃ.

10. (φ. 121 - 136 καὶ 161^α - 167^β) Βίος καὶ πολιτεία καὶ ἀθλήσεις τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ Εὐγενίας καὶ τῶν ταύτης γονέων.

11. (φ. 167^β - 168^α καὶ 137^α - 148^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Θεοδώρου τοῦ γραπτοῦ καὶ Θεοφάνους τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ.

12. (φ. 148^β - 160^α καὶ 168^α - 180^α) Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Ἰνδη καὶ Δόμνας καὶ τοῦ πλήθους τῶν δισφυριῶν τῶν ἐν Νικομηδείᾳ μαρτυρησάντων.

13. (φ. 181^α - 202^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ ἀρχιμανδρίτου Μαρκέλλου μονῆς τῶν Ἀκοιμήτων.

14. (φ. 202^β - 224^α) Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας Μελάνης τῆς Ρωμαίας.

Καὶ τοῦ κώδικος τούτου περιγραφὴν ἔκαμεν ὁ Ios. Boyens, "Ἐνθ' ἀν. σελ. 57 - 58, ἐνθ' ὑποσημειοῦνται καὶ τινες παρατηρήσεις.

20.

Μεμβρ. 0,28,5 × 0,22,5. ΙΑ. αἰῶνος, φ. 329.

Σελίδες δίστηλοι καὶ στίχοι σελίδων 30. Λέσιμον ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν. Ἀνὰ 4 φ. πρόσθετα ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει περιέχοντα ὁμίλιας τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον. Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἁγίου Εὐστρατίου καὶ τῶν λοιπῶν ἀτελες.

Συναξάριον Δεκεμβρίου.

1. (φ. 1 - 11^β) Ἀθλήσεις καὶ μαρτύριον τῆς ἁγίας καὶ ἐνδόξου καὶ Καλλινίκου μάρτυρος Βαρβάρας.

2. (φ. 11^β - 117^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα. Ἀρχὴ «Οὐδὲν οὕτω κινήσαι ψυχὴν καὶ ἀρετῆς ἐπιθυμίαν...». Τέλος «καὶ οὕτω πάσης τοῖς αἰρετικῆς παρρησίας... ἀμήν».

3. (φ. 117^β - 146^α) Βίος καὶ πολιτεία καὶ μερικὴ θαυμάτων διήγησις τοῦ ἐν θαύμασι περιωνύμου Νικολάου ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας Ἐπαρχίας.

4. (φ. 147^α - 163^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀμβροσίου Ἐπισκόπου Μεδιολάνων.

5. (φ. 163^β - 171^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παταπίου.

6. (φ. 171^β - 209^β) Μαρτύριον τῶν ἁγίων μαρτύρων Μηνᾶ, Ἐρμογένους καὶ Εὐγράφου.

7. (φ. 209^β - 262^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Δανιὴλ τοῦ Στυλίτου.

8. (φ. 262^β - 300^β) Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν καὶ θαυματουργοῦ Σπυρίδωνος ἐπισκόπου Τριμυθοῦντος.

9. (φ. 308^β - 328^α) Ἄθλησις τῶν ἁγίων μαρτύρων Εὐστρατίου, Αὐξεντίου, Εὐγενίου, Μαρδαρίου καὶ Ὁρέστου. Τὸ τέλος ἐλλείπει.

Κάτωθι τῆς πρώτης σελίδος τοῦ φ. 2 σημειοῦται «Πατερικὸν τῆς Παναγίας τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης». Βίβλος ὀγκώδης, χάρτης χονδρός, γραφὴ καθαρά. Καὶ οὗτος περιγράφεται ὑπὸ τοῦ Ios. Boyens, Ἐνθ' ἄν. σελ. 58-59.

21.

Μεμβρ. 0,30 × 0,20,5, φ. 316.

Σελίδες μονόστιχοι, στίχοι σελίδων 28 ἡ γραφὴ καλή. Δέσιμον ἐπὶ πλακῶν ξυλίνων ἄνευ ἐπικαλυμμάτων.

Συναξάριον ἐξάμηνον. Μαρτίου - Αὐγούστου.

Ἐν ἀρχῇ ἐν φ. ἐκ μεμβράνης ἐτέρου περιεχομένου, πιθανῶς ἐκ τοῦ μαρτυρίου τοῦ Ἀρέθα. Ἐν τῷ προσθέτῳ προτελευταίῳ φ. σημειοῦται τὸ ἕξῃς: «Τὸ παρὸν ἐξαμηνιαῖον συναξάριον ἀφιερῶθη εἰς τὸν πάνσεπτον πατριαρχικὸν ναὸν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦτύπικην Χάλκης ὑπὸ τοῦ τιμιατάτου μεγάλου σκευοφύλακος Παπᾶ Κῦρ Ἀνδρέου ἐν ἔτει ζκζ' [=7027=1519]».

Τὸ πρῶτον ἐκ μεμβράνης φ. τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἐξέπεσε καὶ ἀνεπληρώθη δι' ἐτέρου χαρτίου.

Ἐν φ. 3 κάτωθεν ἐν τῇ ᾧα σημειοῦται ἡ αὐτὴ σημείωσις: «μηνιαῖον τῆς παναγίας τῆς ἐν νήσῳ Χάλκῃ».

22.

Χαρτ. 0,32 × 0,21,5, φ. 560.

Αἱ σελίδες εἶναι δίστηλοι, στίχοι σελίδων 29. Δέσιμον ἐκ δέρματος μέλανος ἐκ ξυλίνων πλακῶν.

Σύνταγμα κατὰ στοιχεῖον τῶν περιειλημμένων ἀπασῶν ὑποθέσεων τοῖς ἱεροῖς καὶ θείοις κανόσι πονηθέν τε ἅμα καὶ συντεθέν τῷ ἐν ἱερομονάχοις καὶ ἐλαχίστῳ Ματθαίῳ. Ἐν ἀρχῇ καὶ περὶ τῶν ὑποκειμένων Μητροπολιτῶν καὶ ἐπισκόπων τῷ Θρόνῳ Ἀντιοχείας.

Ἐν ἀρχῇ δύο φ. ἄγραφα. Ἐν τῷ πρώτῳ φ. εἶναι γεγραμμένη κάτωθεν ἡ ἐξῆς σημείωσις: «νόμιμον βιβλίον τῆς παναγίας τῆς ἐν νήσῳ Χάλκης».

Εἰς τὸ ἄγραφον φ. τὸ προσκεκολλημένον ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ σταχώματος γέγραπται. «Τοῦτον τὸ βιβλίον λέγεται νομοκάνων τὸ ὁποῖον ἔχει ἀπαραλλάκτως ὄλαις ταῖς πράξεις ἡγουν Συνόδων τῶν ἁγίων Πατέρων, ταῖς ἐπτὰ οἰκουμενικαῖς καὶ τοπικαῖς καὶ τοὺς κανόνας τῶν ἁγίων Ἀποστόλων τὸ ὁποῖον ἐξωδίασε ὁ κύρις Συμεὼν ἱερομόναχος καὶ καθηγούμενος τοῦ Κύκκου: ἐγεγράφη δὲ παρὰ τοῦ πανοσιοτάτου πατρὸς κυροῦ Ἀρσενίου ἱερομονάχου καὶ καθηγουμένου Μονῆς τῶν Ριζανῶν ἡ τις βουληθῆ συλῆσαι τὸ παρὸν θεῖον νομοκάνονον νὰ ἔχη τὰς ἀρὰς τῶν τιῆ ἁγίων πατέρων καὶ τὴν παναγίαν ἀντίδικον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. Ἐγράφη μέσα εἰς τὸ καράβι εἰς ἐννέα Ὀκτωβρίου 1651 ἀχνα' καὶ ἀφοῦ ἐπηγέναμεν εἰς τὴν Βενετιάν' ἔρρωσθε.

23.

Μεμβρ. 0,29×0,22, φ. 636.

Σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 25. Τὸ δέσιμον ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Θεοφυλάκιου Βουλγαρίας ἐρμηνεῖα εἰς τὰ Εὐαγγέλια.

Εἶναι εἰς τετράδια οὐδ' καὶ 4 φ. ἐξ ὀκτὼ φύλλων. Τὸ πρῶτον καὶ ὄγδοον τοῦ πρώτου τετραδίου ἀπολεσθέντα ἀντεγράφησαν ἐπὶ χάρτου ἢ γραφὴ καλὴ εὐανάγνωστος καλῶς διατηρημένη μελάνη κοκκίνη καὶ χρυσοῦ πολλαχοῦ εἰς τὰ γραφικὰ χωρία. Ἐν τῷ μέσῳ τὸ φ. 231 χάρτινον λευκόν τοῦ 20^{ου} τετραδίου λείπει τὸ πρῶτον φ. τὸ κείμενον πλήρες. Κάτωθι τῆς πρώτης σελίδος τοῦ πρώτου φ. σημειοῦται «τῆς παναγίας τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης».

24.

Χαρτ. 0,32×0,23. 1Ε - 15' αἰῶνος, φ. 122.

Ἡ γραφὴ ὠραιότητα. Σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 30. Δέσιμον ἄνευ πλακῶν. Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος ἐλλείπουσι.

Λόγοι Δημοσθένους.

25.

Χαρτ. 0,31×0,22. 1Ζ' αἰῶνος, φ. 106.

Ἄνευ τέλους φ. 2 ἄγραφα. Σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 28. Δέσιμον ἄνευ πλακῶν.

Ἀναστασίου Σιναΐτου καὶ Ἐφραιμ λόγοι.

Τὸ πρῶτον φ. ἄγγραφον. Ἐν φ. 1^β σημειοῦται: $\frac{\text{ICXC}}{\text{NI}} \frac{\text{KA}}{\text{KA}}$ αψλς' [= 1736] Μαρ. δ' τὸ παρὸν ἀφηρῶθη εἰς τὴ μονὴ τῆς Παναγίας τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης παρὰ τῆς κυρίας Ἀρχοντωπούλας ἀπὸ τῆς νήσου Χάλκης καὶ ἔγραψε ὀνόματα 4 Χριστοφόρου Ἱερομονάχου, Χριστοδοῦλου, Ἀρχοντοῦς καὶ Ἀργηρῆς». Ἐν φ. 32^β ἐν τῇ Ϟα σημειοῦται «αψε [= 1705] ἦλθα εἰς τὴν Νικομήδειαν καὶ ἔστω εἰς ἐνθήμοις πολλῶν ἀνθρώπων † Πρωτοσύγκελλος Χριστοφόρος». Ἐν ἀρχῇ ὡς καὶ ἐν τέλει ἔχει ἀνὰ 6 φ. ἐκ μεμβράνης. Κάτωθι τοῦ φ. 86^β: «Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης καὶ ὁ δὲ αὐτὸ ἀφαιρέσας ἀφορισμένος εἶη». Ὁ κῶδιξ οὗτος διαιρεῖται εἰς 13 τετράδια, ὧν ἐλλείπει τὸ β' περιέχον 12 φ. Ἐν φ. 22^β σημειοῦται: † Πρωτοσύγκελλος καὶ Ἐπίτροπος τοῦ ἁγίου Χαλκηδόνας. Εἰς τὴν ὀπισθίαν ὄψιν τοῦ τελευταίου ἀγράφου φ. «Χριστοφόρος Ἱερομόναχος ἀπὸ τῆς περιφήμου Θεσσαλονίκης».

26.

Μεμβρ. 0,31×0,22. I ἢ IA' αἰῶνος, φ. 312.

Γραφὴ καλὴ, παλαιά· βιβλίον ἀξιόλογον. Περιέχει διαφόρους σημειώσεις Ἐν τῇ Ϟα σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 26. Δέσιμον ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Πραξαπόστολος καὶ ἐν ἀρχῇ Δωροθέου ἐπισκόπου Τύρου ἀρχαῖον ἀνδρὸς καὶ πνευματοφόρου καὶ μάρτυρος γεγονότος ἐν τοῖς καιροῖς Δικινίου καὶ Κωνσταντίνου τῶν Βασιλέων περὶ τῶν 70 Ἀποστόλων καὶ τῶν ιβ'.

Τὸ χειρόγραφον περιλαμβάνει. α') Τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων. β') Τὰς ὀκτὼ καθολικὰς ἐπιστολάς. γ') Τὴν Ἀποκάλυψιν τοῦ Ἰωάννου. δ') Τὰς δεκατέσσαρας ἐπιστολάς τοῦ Παύλου. Πρὸ τῆς ἀποκαλύψεως ὑπάρχει ἐκ τοῦ εἰς αὐτὴν ὑπομνήματος Ἀνδρέου Ἐπισκόπου Καισαρείας τὰ περὶ τοῦ προοιμίου.

Πρὸ δὲ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Παύλου ὑπάρχει πρόλογος καὶ μαρτύριον τοῦ Παύλου. Ἐν ἐκάστῃ ἐπιστολῇ σημειοῦται ἡ περίληψις τοῦ ὅλου καὶ ἐν τέλει ὁ τόπος, ὅθεν ἐγράφη καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στίχων. Ἐν τοῖς περιθωρίοις ὑπάρχουσι πλεῖστα ὅσα σημειώσεις καὶ μαρτυρίαι ἐκ τῶν πατέρων καὶ περιλήψεις τῶν κεφαλαίων, ἐν τέλει δὲ προστίθεται ὀλιγόστιχος ἔκθεσις ἐπιγραφομένη «Πρὸς ἑμαυτόν». Τὸ εἰς τὸ τελευταῖον κεφάλ. τῆς Α' Ἐπιστολ. τοῦ Ἰωάννου διαφιλονικούμενον ἐδάφιον «τρεις εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ» ἐλλείπει.

27.

Μεμβρ. 0,30×0,23. *ΙΔ' αἰῶνος*, φ. 183.

Ἀστάχων ἡ ἀρχὴ ἑλλείπει, ἡ δὲ ὑπάρχουσα πρώτη σελὶς δυσανάγνωστος. Ἡ δὲ δευτέρα σελὶς τοῦ φύλ. 1 ἀρχεται «Νέον εἰς ἀσχοὺς καινοὺς» (Ματθ. 9,17). Σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 23. Δέσιμον ἄνευ πλακῶν.

Εὐαγγελιστάριον.

Φύλλα δύο ἀποκεκομμένα, ἐν τῶν ὁποίων πιθανῶς περιεῖχεν εἰκόνας τῶν εὐαγγελιστῶν. Γραφὴ καθαρά. Ἐν τέλει τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου ὑπάρχει τὸ ἕξης σημεῖωμα: «ἔτους ,σωση [=1369] Ἰνδ. ἡ' μηνὶ σεπτεμβρίῳ κ'. θ(εο)ῦ τὸ δῶρον καὶ Ἰωάσαφ πόνος. † ἐγρ(άφη) ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ μονῇ τῶν Ὁδηγῶν». Ὁ καλλιγράφος ἐν τῇ κάτω ῥα τοῦ φύλ. 188 σημειοῖ, ὅτι τὸ τετραευαγγέλιον τοῦτο εἶναι τινὸς Σεβαστοῦ. Ἐκ τοῦ χειρογράφου τούτου ἀπεσπίασθη ἡ ἀρχὴ τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου καὶ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ, ἀπεκόπησαν δὲ καὶ αἱ εἰκόνας τῶν ἄλλων τριῶν Εὐαγγελιστῶν, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἔγχρωμοι, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ ὑπάρχοντος ἐπιμεταξωτοῦ φύλλου ἐν ἀρχῇ τοῦ κατὰ Μάρκον Εὐαγγελίου. Ἐν τῇ ῥα τῆς πρώτης σελίδος σημειοῦται ἡ συνήθης δήλωσις, ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν Χάλκην.

Καὶ ὁ κῶδιξ οὗτος προέρχεται ἐκ τῆς μονῆς τοῦ Προδρομοῦ τῆς ἐν τῷ νησίῳ Σωζοπόλεως.

28.

Χαρτ. 0,30×0,20. *ΙΔ' αἰῶνος*, φ. 235.

Σελίδες δίστηλοι, στίχοι σελίδων 35. Δέσιμον ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν. Ἐν ἀρχῇ μαρτυρικὰ καθημερούσια κατ' ἤχον ψαλλόμενα, ὅταν οὐκ ἔχη ὁ ἅγιος τῆς ἡμέρας κοντάκια. Πέντε φύλλα πρόσθετα, τὰ δύο ἄγραφα.

Συναξάριον ἐξάμηνον.

Ἐν ἀρχῇ σημειοῦται:

«Συναξάριον σὺν Θεῷ τῆς συνάψεως τῶν ἁγίων τοῦ ὄλου χρόνου. Ὅθεν τε ἕκαστος καὶ ἐκ τίνων ἔφυ καὶ ἐν οἷς χρόνοις καὶ εἶτε τὸν διὰ μαρτυρίου, εἶτε τὸν δι' ἀσκήσεως ἐδέξατο στέφανον». Ἀρχεται δὲ ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου μέχρι Φεβρουαρίου. Μετὰ τὸ πέρασ τοῦ κειμένου ὑπάρχουσι δύο σημειώματα. α) «Τῷ συντελεστῇ τῶν καλῶν θ(ε)ῶ χάρις | † Χ(ριστ)ὲ δίδου τοῖς ἑμοῖς πόνους χάριν. | Ὡ παντέφορε καὶ τριφωτοδοσία· ἡ τῷ κράτει σου τὸ | πᾶν περισυχοῦσα σκέπε | φρούρει φύλαττε τῷ | κτισομένῳ· | καὶ πίστει τε καὶ | πόθῳ τὴν δέλτον ὄλην ταύτην, | σὺν τῷ γράψαντι πανευτελῆ γραφεῖ τε Ματθαίῳ τῷ | ραφενδύτῃ: ††† ἔτους ,σων [=6850 = $\frac{1341}{1342}$] Ἰνδικτ. ι'».

β) «Τὸ Συναξάριον τοῦτο τὸ ἐξαμηνιαῖον, ἐκομίσθη εἰς τὸ θεῖον μοναστήριον ἀπὸ τῆς θεοσώστου πόλεως Μηδείας, παρὰ τοῦ πανοσιωτάτου προ-

ηγουμένου παπᾶ κὺρ Μητροφάνους. Ἐσταχώθη δὲ καὶ ἀνεκαινίσθη διὰ χειρὸς τοῦ εὐτελοῦς Πορφυρίου ἱερο(μο)νάχ(ου), τάχα καὶ καθηγουμένου τῆς βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς ταύτης τοῦ Τιμίου Προδρόμου: † ἐν ἔτει ,ζρη [7118]. μηνὶ Αὐγούστῳ: † † αχι [=1610] Ἰνδ. η ».

Εἰς τὴν δευτέραν στήλην τῆς τελευταίας σελίδος, ἐν τῇ ᾧα σημειοῦται: «Τῷ συντελεστῇ». Τὸ σημείωμα νεωτέρα χειρὶ ἐπὶ τῶν μόλις διακρινομένων γραμμάτων ἀναγινωσκόμενον νῦν διὰ μελάνης. Καὶ ὁ κῶδιξ οὗτος προέρχεται ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου τοῦ ἐν τῷ νησίῳ Σφωζοπόλεως.

29.

Μεμβρ. 0,28×0,20,5. **ΙΓ' αἰῶνος**, φ. 179.

Σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 32. Δέσιμον μετὰ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Τυπικόν.

Τὸ φύλλον 2 χάρτινον, ἄγραφον φέρει τὴν σημείωσιν τοῦ Πατριάρχου Μητροφάνους, ἄνευ ὅμως τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ.

*«Ἡ βίβλος αὕτη πέφυκε τῆς παντουργοῦ Τριάδος
τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης τε μονῆς τε τοῦ Ἐσόπτρου
καὶ εἴτις βολυθῆ ποτὲ ταύτην ἀποστερηῆσαι
κεχωρισμένως ἔσεται Τριάδος τῆς ἁγίας
Ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ τε καὶ τῷ ἐλευσομένῳ ϝ.»*

Συνεπῶς ὑπῆρχε κιτῆμα τῆς ἐν Χάλκῃ Μονῆς τῆς ἁγίας Τριάδος. Καὶ ἐπιγράφεται μὲν Συναξάριον σὺν θεῷ ἀρχόμενον ἀπὸ μηνὸς Σεπτεμβρίου καὶ περιέχον πᾶσαν ἀκολουθίαν μέχρι συμπληρώσεως Αὐγούστου, ὡσαύτως καὶ τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισσαίου μέχρι τῶν ἁγίων Πάντων, ἀλλ' οὐκ ἔστι Συναξάριον, ἀλλὰ τυπικόν. Εἰς τὸ φ. β, ἄγραφον, ἔτει ,αψοζ' [=1777] μηνὶ Σεπτεμβρίῳ κε ἦλθεν ὁ Τζώρτζης καὶ ἔδουκατο μίαν ὄρνιθα· ὁ διακανίσθη παλαμῆ». εἰς τὰς κζ' δεκεμβρίου ἦλθεν ὁ Τζώρτζης καὶ ἔδωκά τον ἄλλην μίαν ὄρνιθα καὶ ρύζι».

Ἐν τῷ 14^ο φύλλῳ τῷ ἀγράφῳ σημειοῦται τὸ ἐξῆς: «ὁ παρῶν Μανουὴλ ὁ λιγνῶς ἦλθε πρὸς ἡμᾶς ἵνα τιμήσωμε τὴν παρὸν βίβλον ταύτην ὅμως εἶπων αὐτῷ ὅτι ἡ βίβλος πάννυ κάλλιστος ὑπάρχει ἢ δὲ τιμὴ τῶν βιβλίων ἐξέλειπε διὰ τὸ μὴ χροῦνται οἱ ἱερεῖς ταύτης εἰς χρῆσιν ὅμως πολιτεύονται ἕνας ἕκαστος ἱερεὺς καθὼς λέγεται καὶ οὔτε βιβλίον χροῦνται οὔτε διδασκάλων καὶ ἐρμηνειῶν· ὅμως δὲ ἐπειδὴ σὺ ποθεῖς αὐτῆς ὄνισαι δῶσε ὑπέρπυρα Ε' οἱ τόμοιτῆς βιβλίου χρῆζον ταῦτα πάλοι οἱ δύο ὁμοῦ ἦτι ποιήσητε κάλλειστον Γεράσιμος Ἱερομόναχος ὁ Σκορδείλης· ποιῶ μετάνοιαν τῆς σῆς ἁγιωσύνης ἔρρωσθε». Ἀφιερῶθη ἡ παροῦσα βίβλος παρὰ Ἰωάννου τοῦ Μακαρίτου Ματθαίου

Βάρνης τοῦ υἱοῦ τοῦ ἄνωθεν. Εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον ὑπάρχει μουσικὸν τροπάριον νεώτερον.

30.

Χαρτ. 0,29×020. IZ' αἰῶνος, φ. 162.

Σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 22. Δέσιμον ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν. Γραφή καθαρά καὶ ἐπιμελεημένη.

Ψαλτήριον περιέχον τοὺς ὄνα' ψαγμούς τοῦ Δαυὶδ καὶ τὰς δέκα ᾠδὰς.

Οἱ τίτλοι καὶ τὰ ἀρκτικά στοιχεῖα δι' ἐρυθροῦ ζωηροῦ χρώματος, ἀλλὰ καὶ τὸ μέλαν ζωηρόν. Τὰ ἀρκτικά στοιχεῖα περικαλύπτονται ὑπὸ κοσμημάτων, τῶν ὁποίων τινὰ ποικιλόχροα καὶ ἕτερα κιτρινόχροα. Ἐν τινι σημειώματι σημειοῦνται τὰ ἑξῆς:

*«Εἴληφε τέρμα ἐν μονῇ τῆς πανάγνου
Χάλκη τε νήσω πλησίον Βυζαντίου*

,ζρνδ [=1646] αχμς' Ἰνδ. ιδ' Ἰουλ. κζ'.

*Μέμνησθε τοῦ γράφαντος οἰκτροῦ Μηδείας.
Θεοδοσίου, λέγοντες ἄνες, Χριστέ μου
λύσον δὸς αὐτῷ ἀμπλακτημάτων Σῶτερ».*

Ἐν ἀρχῇ ὑπάρχουσι δι' ἄλλης χειρὸς γεγραμμένοι «στίχοι εἰς τὸν θεῖον Δαβίδ».

Ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι ἡ συνήθης δήλωσις ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν Παναγίαν τῆς Χάλκης.

31.

Χαρτ. 0,29×0,21, φ. 231.

Εἶναι ἀνορθόγραφον, θρηπιδέστατον καὶ ἑλλιπές. Δέσιμον ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ χάρτου, ἡ δὲ γραφή εἶναι καθαρά. Εἶναι πολύτιμον, διότι περιέχει λόγους ἀνεκδότους.

Κυριακοδρομόμον.

Ἡ ἀρχὴ τοῦ πρώτου φ. (τοῦ σωζομένου) «ἡ ἡδονὴ γὰρ τῆς ἁμαρτίας οὐ μένει οὐδὲ καρτερεῖ».

Ἐν (φ. 4) Κυριακῇ τῆς Ἀπόκρεω λόγος εἰς τὴν δευτέραν παρουσίαν καὶ εἰς τὸ ἀδίκαστον κριτήριον, οὗ ἡ ἀρχὴ «Φοβερά ἡ ἡμέρα ἐκείνη τῆς δευτέρας τοῦ Χριστοῦ παρουσίας».

Ἐν (φ. 9) Κυριακῇ τῆς Τυροφάγου λόγος περὶ νηστείας καὶ εἰς τὸ ῥητὸν τοῦ Εὐαγγελίου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἴδου τὸ τῆς Τεσσαρακοστῆς στάδιον ὑπανοίγεται σήμερον».

(φ. 16) Τοῦ ἁγιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυροῦ Ἰωάννου λόγος εἰς τὴν Κυριακὴν α' τῶν νηστειῶν καὶ εἰς τὸ ἕτητον τοῦ Εὐαγγελίου, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τεσσαρακονθήμερος αὕτη ἡ νηστεία ἀγαπητοὶ ὡς κλίμαξ τις πρόκειται ἡμῖν».

Ὁ Πατριάρχης οὗτος εἶναι Ἰωάννης ὁ Καλέκας· τοῦ αὐτοῦ Πατριάρχου λόγοι φρονῶ, ὅτι εἶναι καὶ οἱ προηγούμενοι.

(φ. 21) Τοῦ αὐτοῦ λόγος Κυριακῆ δευτέρᾳ τῶν Νηστειῶν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ὁ τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς καιρὸς ἀδελφοί μου, πρὸς ὅλον καιρὸν τοῦ ἐνιαυτοῦ συγκρινόμενος ὁμοιος ἐστὶ λιμένι».

(φ. 24) Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως λόγος τῇ Κυριακῇ τρίτῃ τῶν ἁγίων Νηστειῶν. Ἀρχὴ «Προτυπῶν καὶ προδιαγραφῶν ὁ μακάριος Μωϋσῆς τὸν ζωοποιὸν καὶ θεῖον σταυρόν».

(φ. 29^β) Τοῦ αὐτοῦ λόγος Κυριακῇ τετάρτῃ τῶν νηστειῶν, ἀρχὴ «Μεσάσαντες τὸ πέλαγος, ἀδελφοί, τῆς ἐγκρατείας καὶ πρὸς τὸ ἐξῆς διερχόμενοι σπουδάσωμεν».

(φ. 32) Κυριακῇ πέμπτῃ τῶν Νηστειῶν ὡς καὶ εἰς τὸ ἕτητον τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀρχὴ «Παρήλθεν ὁ χειμὼν τὸ δὲ ἔαρ εἰσῆλθε, καὶ βλέπομεν τὴν κτίσιν ἀναθάλλουσαν».

(φ. 35^β) Σαββάτῳ τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου φίλου τοῦ Χριστοῦ Λαζάρου τοῦ τετραήμερου καὶ εἰς τὸ ἕτητον τοῦ Εὐαγγελίου. Ἀρχὴ «Τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τὰς κατὰ γῆν διατριβάς ποιουμένου ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ ὁ δίκαιος Λάζαρος εἰς φιλίαν ἐνοῦται αὐτῷ».

(φ. 37^β) Τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα. Ἀρχὴ «Χαρᾶς ἡμέρα καὶ εὐφροσύνης ἀγαπητοί. ἡμέρα ἀγαλλιᾶσεως καὶ σωτηρίας».

(φ. 40) Δευτέρᾳ τῆς Διακαινησίμου.

«Τὸ ῥᾶθυμον ἡμῖν διεγείρων ὁ ἱερός καὶ θεῖος Ἀπόστολος λέγει ἀδελφοί, χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε».

(φ. 42^β) Κυριακῇ τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Θωμᾶ. «Ἐπὶ τῇ λαμπροφόρῳ Κυριακῇ τῆς σεβασμίας καὶ ἁγίας ἡμέρας τῆς Ἀναστάσεως καὶ τῇ σωτηρίας νίκῃ τοῦ Δεσπότης πανηγυρίσαντες».

(φ. 47) Κυριακῇ τῶν ἁγίων Μυροφόρων. «Καὶ ἡ παροῦσα Κυριακῆ ἁγία ἡμέρα προσκνητῆ ἐστὶ καὶ σεβασμία καὶ θαυμαστὴ καὶ σωτήριος».

(φ. 51) Κυριακῇ τοῦ Παραλύτου. «Πολλῶν καὶ μεγάλων κακῶν ἡ ἁμαρτία πρόξενος γίνεται καὶ τὴν ψυχὴν λυμáίνεται σφόδρα».

(φ. 55^β) Κυριακῇ τῆς Σαμαρείτιδος. «Καὶ σήμερον ἡμῖν ἡ τῶν Εὐαγγελικῶν φρεάτων ἀναβλύζει πηγὴ, καὶ τὰ νάματα πλοῦσια».

(φ. 61^β) Κυριακῇ τοῦ Τυφλοῦ. «Τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν διαλεγόμενου τοῖς Ἰουδαίοις».

(φ. 66) Κυριακῇ τῶν ἁγίων τῆς θεοφόρων Πατέρων. «Μετὰ τὴν ἑορτὴν τῆς ἐνδοξοῦ Ἀναλήψεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μνήμην ἑορτάζομεν κατὰ τὴν παροῦσαν Κυριακὴν.

(φ. 69^β) Κυριακῇ τῆς Πεντηκοστῆς. «Τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς κτλ. τρεῖς ἑορτὰς ἑορτάζουν οἱ Ἰουδαῖοι τὴν τοῦ Πάσχα κτλ.».

(φ. 75^β) Κυριακῇ πρώτη τῶν ἁγίων Πάντων. «Εἶπεν ὁ Ἰησοῦς πᾶς ὅστις κλπ. εἰς μαρτύρια προτρέπει τοὺς μαθητὰς ὁ Χριστός».

(φ. 79) Κυριακῇ δευτέρα. «Ἐπειδὴ τῆς πρώτης καὶ μακαρίας ζωῆς ἀποῤῥαγέντες διὰ τὴν παράβασιν τοῦ προπάτορος».

(φ. 82) Κυριακῇ τρίτῃ μετὰ τὴν Πεντηκοστήν. «Τῆς φιλαργυρίας οὐδὲν ἐστὶ χαλεπότερον καὶ φιλοχρηματίας οὐδὲν ὑπάρχει δεινότερον».

(φ. 85^β) Κυριακῇ τετάρτῃ. «Οὐδὲν ἐστὶ ἀδιστακτοῦ καὶ καθαρᾶς πίστεως ἰσχυρότερον». Καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς τριακοστῆς δευτέρας Κυριακῆς ἐν φ. 179^β. Εἰς τὸν λόγον τῆς 27 Κυριακῆς λείπουν φ. ἱκανὰ περιλαμβάνοντα τοὺς λόγους μέχρι τῆς 32^α Κυριακῆς.

(φ. 179) Λόγος εἰς τὴν Κυριακὴν πρὸ τῆς Ὑψώσεως, καὶ οὗτος ἑλλιπής.

(φ. 182) Βίος καὶ πολιτεία τῆς ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας συγγραφεῖσα παρὰ Σωφρονίου Ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων. «Μυστήριον βασιλέως κρύπτειν καλόν, τὰ δὲ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἀνακηρύττειν ἐνδοξον».

(φ. 195) Διήγησις ἐπὶ τῆς ἐπὶ Ἡρακλείου ἐφόδου τοῦ Χοσρόη.

«Ἐν τοῖς χρόνοις Ἡρακλείου τῶν Ῥωμαίων βασιλέως Χοσρόης ὁ τῶν Περσῶν τὴν ἀρχὴν ἔχων ἀπέστειλε Σάρβαρον». Πρὸ τοῦ 199 φ. ἐλλείπουσιν φύλλα.

(φ. 199^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου ἐπισκόπου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου λόγος εἰς τὸ Γενέθλιον τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. «Ἀρχὴ μὲν ἡμῖν ἑορτῶν ἢ παροῦσα πανήγυρις».

(φ. 204^β) Ἐθθυμίον μοναχοῦ καὶ Συγκέλλου εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον ὅτε εἰσηλθε εἰς τὰ ἅγια τῶν Ἁγίων. «Μεγάλῃς ἡμῖν χαρᾶς πρόξενος ἢ παροῦσα πανήγυρις καθέστηκεν».

(φ. 205) Μαρτύριον τοῦ ἁγίου καὶ θεοδοξάστου μεγαλομάρτυρος καὶ θαυματουργοῦ Δημητρίου. «Εἶχε μὲν τὰ Ῥωμαίων σκῆπτρα Μαξιμιανὸς ὁ Ἐρκούλιος πολὺς κατὰ χριστιανῶν πνέων».

(φ. 210^β) Ἐγκώμιον εἰς τὸν ὡς ἀληθῶς ἀρχάγγελον καὶ εὐλαβείας ὑπάρχοντα ἔμπλεων τοῦ Θεοῦ ἄρχοντα Μιχαήλ. «Ὁ τῶν αὐτῶν πνευμάτων ποιητῆς καὶ πάσης σαρκὸς ἔξουσιαστῆς καὶ πρῦτανις, ὁ καὶ τὴν ἡμετέραν διαπλάσας οὐσίαν καὶ πάντα δὲ τὸν ὀρώμενον κόσμον ὑποστήσας».

(φ. 213) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου λόγος εἰς τὴν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν. «Χριστὸς Γεννᾶται» μετὰ γραμματικῆς ἐξηγήσεως».

(φ. 223^β) *Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου* λόγος εἰς τὰ ἅγια Θεοφάνεια· «πάλιν Ἰησοῦς ὁ ἑμὸς» μετὰ ἐξηγήσεως.

(φ. 227) Εἰς τὸ ἐπίλοιπον τῶν λόγων.

«Πατὴρ ὁ πατὴρ καὶ ἄναρχος· οὐ γὰρ ἔκ τινος· υἱὸς ὁ υἱὸς καὶ οὐκ ἄναρχος, ἔκ τοῦ πατρὸς γάρ».

(φ. 231^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν *Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου* λόγος εἰς τὸν Ἐθαγγελισμόν. «Ἀγαπητοὶ βασιλικῶν μυστηρίων ἑορτὴν ἑορτάζομεν». Δεκαεξὶ μόνον στίχοι τοῦ λόγου ὑπάρχουσι, τῶν τελευταίων φύλλων τοῦ κώδικος ἐκπεσόντων.

Ἐν τῷ τελευταίῳ ἀγράφῳ φύλλῳ ὑπάρχουσιν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1590-1600 ἐν εἴδει χρησμῶν διάφοροι σημειώσεις.

Χρησμοί.

1590 ἐν(τ)περηξ χρῆσμοι εὗρηται ἐγκεκολλημένοι λίθῳ τινι τῇ ἱερα ἰδι διαλέκτῳ μετεγλω(τίσθησαν) δὲ ὕστερον λα(τινιστί) εἶτα καὶ ἑλληνιστί ὅστις ἐπὶ τοῦ ὑψηλοτάτου πύργου τοῦ ἁγίου Διονυσίου κατορυγμένος οὐ τὸ μὲν μῆκος πῆχυς ἰβ τὸ δὲ πλάτος κ. οἱ ἐν Γαλία καὶ ἡ φράντζα καὶ Ἰλανδία, Γερμανία. 1591 «Οἱ μεγαλοί(;) τῆς φράντζας ἀτλαντίας(;) καὶ γερμανίας τῆς τάξεως χριστιανῶν ἀποστατήσονται καὶ γενήσονται λούτεροι.

1592 «Ποιμὴν οὐκ ἔσται».

1593 «Ὁργὴ Θεοῦ ἔσται ἐν ὅλῃ τῇ Οἰκουμένῃ».

1594 «Ὁ Θεὸς ἕξ ὀλίγων καὶ ἀνθρώπων γνωσθήσεται».

1595 «σεισμός μέγας γενήσεται ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ».

1596 «ἡ φρυγία ἦτοι ἡ ἀφρικὴ καίσεται «οὔτω, καὶ οἱ ποταμοὶ εἰς αἶμα μεταστραφήσονται».

1597 «ἐξεγερθήσεται μέγας ἄνθρωπος σφόδρα».

1598 «λοιμὸς ἔσται μέγας ἐν Εὐρώπῃ, καὶ Ἀσία καὶ μεσημβρία».

1599 «Οἱ ἄπιστοι γνώσονται ἓνα Θεὸν τρισυπόστατον».

1600 «Εἰς ποιμὴν καὶ μία μάνδρα ἔσται ἡ οἰκουμένη καὶ φλὸξ πυρὸς σβεσθήσεται».

32.

Χαρτ. 0,31×0,20. 15' αἰῶνος, φ. 267.

Δέσιμον στερεόν, σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 16. Γραφή καθαρά μετὰ μεγάλων χαρακτήρων. Ἐν ἀρχῇ ἐν τῇ ἄνω ᾠα σητόβρωτον καὶ ἀλλαχοῦ ἐν τῇ ᾠα.

Ψαλτήριον περιέχον τοὺς ρνα΄ ψαλμοὺς τοῦ Δαυὶδ καὶ ἰὰς δέκα ᾠδὰς.

Ἐπὶ τῆς προσθίας σελίδος τοῦ τελευταίου φύλλου 265 ἔχει τὰς ἐπομένας ὑποσημειώσεις.

«† Θ(ε)οῦ τὸ δῶρον καὶ πόνος Κωνσταντίνου τοῦ ἐκ Κορίνθου τυγ-
χάνοντος ἐν ἔτει ζξε´ [= 7065 = 1557] Ἰνδικτ. ιε´. Ἐγραψα δὲ καὶ ἐπροσή-
λωσα τοῦτο, εἰς τὴν σεβασμίαν καὶ βασιλικὴν μονὴν τοῦ τιμίου καὶ ἐνδόξου
προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου, εἰς μνημόσυνον τῶν ἐμῶν
γονέων, καὶ ἐμοῦ τοῦ τλήμονος καὶ ἀμαρτωλοῦ ὅπως ἴλεως γενήσεται ἡμῖν
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ φοβερᾷ καὶ ἀπαραιτήτῳ τῇ τοῦ κυ(ρίου) καὶ Θ(εο)ῦ καὶ
σ(ωτῆ)ρ(ος) ἡμῶν Ἰ(ησο)ῦ Χ(ριστο)ῦ δευτέρα παρουσία. Ναὶ γένοιτο ἡμῖν
καὶ ὑμῖν, τοῖς τοῦτο ἀναγινώσκουσιν, ἀμήν».

Εἶτα δι' ἄλλης χειρὸς σημειοῦται τὸ ἐξῆς:

«† Ἐσταχόθη δὲ τὸ δεύτερο, καὶ ἀνακενίσθη ὑπὸ χειρὸς Ἀκακίου
ἱερο(μον)άρχου Ἀχελείω τοῦ Παπάζογλη ἐν ἔτι ζρνθ´ [= 7159 = 1651] καὶ
ἰ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθε καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ὡσπερ καὶ τὸ γεγραφότι».

Ἔπισθεν τοῦ αὐτοῦ φ. δι' ἄλλης χειρὸς «τὸ παρὼν ψαλτήριον εἰσαρχῶ
τῆς παναγίας Χάλλικς καὶ εἴ τις τὸ ἀποξενόσι νά εχει τας ἀρὰς των τριακοσίων
δέκα καὶ οκτώ θεωφόρων πατέρων εἰμῶν ἀμήν».

Ἰωακείμ ἱερομόναχος.

Καὶ τοῦτο προέρχεται ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Προδρόμου τῆς ἐν τῇ νήσῳ
Σωζουπόλεως.

33.

Μεμβρ. 0,29 × 0,21,8. I' αἰῶνος, φ. 218.

Δέσιμον ἄνευ πλακῶν, σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 31, ἡ δὲ
γραφή εἶναι ἐπιμελετημένη δηλοῦσα καλλιγράφον ἱκανὸν καὶ καλαισθητόν.
Ἐν ἀρχῇ φύλ. τινὰ ἐβράχησαν καὶ δυσκόλως ἀναγινώσκονται

Προξαπόστολος. (Περιλαμβάνει καὶ ἄλλα πολλά).

Περιέχει τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, τὰς ἐπιστολάς αὐτῶν καὶ τὴν
ἀρχὴν τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰωάννου μετὰ σημειώσεων. Ὁ κανὼν ἐκτετα-
μένος ἐν τῇ ᾠφᾳ ἡ ἐρμηνεία ἀποτελεῖται ἀπὸ ἔργα ἀνωνύμων καὶ τεμάχια τῶν
ἁγίων Πατέρων Γενναδίου, Μεθοδίου, Χρυσοστόμου, Εὐσεβίου Καισαρείας,
Ἰσιδώρου, Θεοδώρου, Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου, Οἰκουμενίου καὶ Θεοδώρου
καὶ Κυριλλίου Ἀλεξανδρείας.

Ἐν τῇ ᾠφᾳ τοῦ φ. 26 ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις: «Ἀφιερῶθαι τὸ παρὼν
εἰς τὴν μονὴν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Καλαμιωτίσσης ὑπὸ Μακαρίου
ἱερομονάχου καὶ προηγουμένου τῆς αὐτῆς μονῆς ἐν ἔτει ςφθα´ [= 6591
= 1082 - 1083] ἀπὸ Χριστοῦ βασιλεύοντος Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ τοῦ κτί-
σαντος αὐτὴν, καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες εὐχεσθε».

Ἀνώνυμος συγγραφεὺς κατέχων αὐτὸ κατὰ τὸ 1204 ἔτος ἔγραψεν ἐν τῇ
ἄνω ᾠφᾳ καὶ ἐπὶ τῶν λευκῶν περιθωρίων διάφορα ἔργα οἷον ἐν φ. 88 εὐρί-
σκεται τὸ ἐξῆς:

«*Νικήτα Χαρτοφύλακος τοῦ Νικαέως*, κατὰ πόλους καιροῦς καὶ διὰ ποῖα αἰτιάματα ἐσχίσθη, ἀφ' ἡμῶν ἢ τῶν Ῥωμαίων ἐκκλησία». Ἡ ὤρα τοῦ φύλλου 108, 109^α, 109^β καὶ 110^α κατέχονται ἀπὸ «Ἀντίγραμμα τοῦ Πατριάρχου Ἰω(άννου) τοῦ Καματηροῦ, πρὸς τὴν αὐτὴν γραφὴν», τοῦ Πάπα Ἰνοκεντίου τοῦ Γ'. Εἰς τὰ φ. 181^α καὶ 182 ἀναγινώσκωμεν κείμενα ἄγνωστα καὶ ταυτοχρόνως πολὺ σπουδαῖα. «Τοῦ Τορνίκη κυροῦ Δημητρίου εἰς τὸν ἀγιώτατον πάπαν Ῥώμης, ὡς ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως Ἰσαακίου», ἐπίσης εἰς τὰ φύλλα 189^β, 190^α, 190^β δευτέρα κείμενα ἄγνωστα τοῦ αὐτοῦ συγγραφέως: «Τοῦ αὐτοῦ κυροῦ Δημητρίου τοῦ Τορνίκη, εἰς τὸν πάπαν Ῥώμης, ὡς ἐκ προσώπου τοῦ πατριάρχου», καὶ εἰς τὰς σελίδας 220^α, 220^β, 221^α συγγράμματά τινα «τοῦ τιμιωτάτου χαρτοφύλακος κυροῦ *Νικήτα τοῦ Νικαέως* περὶ τῶν ἀζύμων καὶ τῶν λοιπῶν ἀναγκαίων.

Ἐκτὸς τῶν διαφόρων τούτων κειμένων τὸ χειρόγραφον περιλαμβάνει τέσσαρα συγγραμμάτια ἀνωνύμων τὰ ἑξῆς:

1. (φ. 196 - 199) «Λόγος ἀνατρεπτικὸς τοῦ Ῥωμαϊκοῦ δόγματος τοῦ λέγοντος τὴν τῶν θεῶν μυστηρίων προσέεξιν δι' ἀζύμων γίνεσθαι».

2. (φ. 205 - 218) «Πρὸς Λατίνους περὶ τὰ τῶν ἀζύμων καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ τῶν λοιπῶν σφαλμάτων αὐτῶν».

3. (φ. 122 - 180) «Ἡ λατινικὴ λειτουργία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Διαλόγου, ἐρμηνευθεῖσα ἐκ τῆς Ῥωμαίας ἀρτίως εἰς τὴν Ἑλληνικὴν».

4. (φ. 195 - 196) «Περὶ τοῦ ζωοποιοῦ καὶ θείου ἄρτου, ὃν ὁ Κύριος τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις ἐν τῷ καιρῷ τοῦ πάθους αὐτοῦ ἔδωκεν εἰπὼν: Λάβετε φάγετε τοῦτο ἐστὶν τὸ σῶμα μου».

Ὁ ἀειμνηστὸς Ἀθανάσιος Παπαδόπουλος Κεραμεὺς περὶ τοῦ χειρογράφου τούτου ἐξέδωκεν ἰδιαίτην μελέτην εἰς τὴν *Revue de l'Orient Latin* τόμ. Α' ὑπὸ τὸν τίτλον «*Documents Grecs pour servir à l'Histoire de la quatrième, croisade (Liturgie et Reliques)*».

34.

Μεμβρ. 0,28 × 0,25. ΙΑ' αἰῶνος (1371), φ. 243.

Αἱ σελίδες τοῦ κώδικος γραφέντος ὑπὸ τοῦ καλλιγράφου Ἰωάσαφ δίστηλοι. Στίχοι σελίδων 22. Στάχσις ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Ἰωάννου Σχολαστικοῦ τοῦ τῆς Κλίμακος πλάκες πνευματικά.

Περιλαμβάνει ἐν σελ. 4 - 9 τὸν βίον τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ καὶ συγγραφεμένου τὴν Κλίμακα, οὗ ἡ ἀρχή: ἤτις μὲν ἐστὶν ἢ τὸν θεῖον ἄνδρα τοῦτον ἐ[νεργαμένη] πόλις καὶ θρησαμένη» καὶ τέλος «ἔσωθεν δὲ θεωρητικὰ περιεχούσης διδάγματα». Μετὰ τὸ πέρας τοῦ κειμένου ὑπάρχει τὸ ἑξῆς σημείωμα:

«Ἔτος ,ζωοθ' [= 1371] Ἰνδ. θ' † μηνὶ μαῖω ιε' † † † Θε(ο)ῦ τὸ τὸ δῶρον καὶ Ἰωάσαφ πόνος». Ἐν τῇ προσθία δὲ σελίδι τοῦ φ. 1, ὅπερ ἦτο ἐξ ἀρχῆς ἄγραφον, ἐσημειώθησαν κατόπιν τὰ ἐξῆς: «† Ἡ παροῦσα βίβλος τοῦ Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, ἀφιερῶθη εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Προδρόμον ἐν το νησιῶ τῆς Σωζωπόλεως· διὰ ψυχῆς σωτηρίας Τριακονταφίλλου, καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ Μπόπος· εἴ τις δὲ αὐτὴν τὴν βίβλον ὑστερήσει ἐκ τῆς αὐτῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου, νὰ ἔχει τὰς ἀρὰς τῶν ἁγίων Τριακοσίων δέκα καὶ οὐκ ἄλλο Θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ ἔτη ,ζοβφ [= 1564] Ἰνδ. ζ'». Ἐνδον δὲ τις τῆς πρώτης πινακίδος ἔθετο τρία χάρτινα φύλλα· τούτων τὸ πρῶτον ἔχει τὰ σημειώματα ταῦτα.

α) «Τῷ σταχωτῇ εὐχέσθαι εἰς ὅσα καὶ αὐτὸς ἐκπεπόνηται ἵνα καὶ αὐτὸς εὖρι ἴλεος ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρήσεως. —

Ἐλάχιστος καθηγούμενος τῆς αὐτῆς θείας καὶ ἱερᾶς καὶ βασιλικῆς μονῆς τοῦ τιμίου μου ἐνδόξου, προφήτου προδρόμου· καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου Γερμανὸς ἱερομόναχος ὁ οἰατρὸς [οἰκτρὸς] ἐνέτι ,ζπδ' [= 1575 - 1576] Ἰνδ. δ'».

β) «ἦλθε τὸ παρὸν βιβλοῖον εἰς τὸ ἅγιον μοναστήριον ἀφιερωθεὶς παρὰ τινος Τριανταφύλου ἔτους ,ζοβ. Ἰνδ. ζῆς ἐγράφει παρὰ τινος διδασκάλου. Ἰωάσαφ τούνομα τῶν καιρῶν τῶν χριστιανῶν βασιλέων· ἔτους ,ζωοθ' [= 1371] Ἰνδ. θῆς μαῖου ιε'.. ἤφερε πάλιν Θεοῦ Οἰκονομείας ὁ Καρὰ - γεώργης ὁ καρaboκῦρις ἀπὸ τῆ Μῆδειαι· ἕνα ψαλτήριον τοῦ αὐτοῦ διδασκάλου, Ἰωάσαφ γράματα· ἔτους ,ζριδ' [= 1606] Ἰνδ. δῆς μηνὶ Ἰουλίῳ· κδ' ἔχει τὸ ψαλτήριον ὅπου ἐγράφει· ἔτους ,ζωπζ' [= 1379] μηνὶ σεπτέρῳ ιζ' ἡμέρας ἡμέρας· καὶ διὰ ἐνθύμησι τὸ ἔγραψα· ἵνα ὁ Κλήμακος πρότα γραμμένος ἢ χρόνους ἀπὸ τὸ ψαλτήριον· αὐτὸς ὁ ἡγούμενος ὁ Γερμανὸς ἔγνε· Ἡρακλῆας μητροπολίτης εἰς τὸν καιρὸν τοῦ κῦρ Ἰερεμία· τὸ ψαλτήριον· ἔχει τὸν ἀκάθιστον ὕμνον· ἔχει καὶ τὴν μετάλυψιν, τα κεφάλαια ὅλλα χρυσα. Ἡγούμενος Ἰωσήφ ἱερομόναχος· τοῦ καιροῦ.» Τὸ σημείωμα τοῦτο ἐγράφη ἔτει ,ζριδ' [= 1605 - 1606]. Ἄτερον δὲ σημείωμα ἐν τῷ 2 φ. χαρτίνῳ δῆλον ποιεῖται ὅτι τὸ τεῦχος τοῦτο ἐκομίσθη ἐκ τῆς μονῆς τοῦ Προδρόμου εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ μονὴν τῆς Θεοτόκου ἔτει 1687^α μαρτ. 12 μετὰ τῆς ὑπογραφῆς Ἀθανάσιος ἐλάχιστος ἱερομόναχος.

Κατὰ τὸν Α. Πρώταν, γραφὴ καθαρά, μελάνη χρυσίζουσα· αἱ προμετωπίδες εἰσὶν ἄριστα ἐπεξεργασμέναι καὶ ποικιλόχροοι ὡς καὶ τὰ ἀρχικὰ αὐτῶν γράμματα· τὰ δὲ κεφαλαῖα ὅλης τῆς βίβλου εἰσὶ γεγραμμένα διὰ μελάνης χρυσῆς. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστου λόγου ὑπάρχει ἀνά ἐν ἐπίγραμμα τετραστίχον ἱαμβικόν. Ἀτυχῶς τὸν κώδικα τοῦτον οὐχ εὖρομεν ἐν τῇ Μονῇ, τὰς πληροφορίας δὲ περὶ αὐτοῦ ἠρύσθημεν ἐξ ὧν γράφει ὁ Ἀθ. Παπαδόπουλος Κεραμεὺς καὶ ἐκ τῶν σημειώσεων τοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς Σχολῆς Α. Πρώτα. Καὶ οὗτος προέρχεται ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Προδρόμου τοῦ ἐν τῇ νησίῳ Σωζωπόλεως.

35.

Χαρτ. βουβύκινος 0,29×0,22. 15' αἰῶνος, φ. 102.

Σελίδες δίστηλοι, στίχοι σελίδων 25, στάχωςις ἄνευ ξυλίνων πλακῶν.

Μηναῖον Ἀγούστου.

Τὸ χειρόγραφον περιέχει τὰς ἀκολουθίας τοῦ μηνὸς τούτου ἀπὸ τῆς πρώτης μέχρι τῆς τελευταίας, ἄνευ συναξαρίων. Ἑλλιπὲς κατὰ τὴν ἀρχήν, τὸ δὲ σφζόμενον ἄρχεται διὰ τῶν λέξεων «λουθήσετε ἵνα τὴν σφαγὴν τοῦ Ἰσαάκ». Παραβληθὲν τῷ ἐντύπῳ ἔχει τὰς ἑξῆς διαφορὰς. Ἡ παραβολὴ ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς Ἀρχιμανδρίτου Δωροθέου Εὐελπίδου, τοῦ εἶτα Μ. Πρωτοσυγκέλλου καὶ τελευταῖον Κορυτσᾶς.

1. Τὰ στιχηρὰ ἐν τισιν εἶναι διάφορα.

2. Οἱ Κανόνες διαφέρουσιν, εἰς τὴν α' ὁ τοῦ σταυροῦ, εἰς τὰς δ' καὶ τὰς ε' ὁ τῶν προεργίων, εἰς τὰς ιδ' ὁ τῶν προεργίων, εἰς τὰς ις' ὁ τῆς ἀγίας εἰκόνας, εἰς τὰς κε' ὁ τοῦ Ἀποστόλου Ἰτίτου, εἰς τὰς κθ' ὁ δεύτερος.

3. Τὸ εἰς τὰς ε' Τριώδιον ἔλλειπει.

4. Εἰς τὴν κα' ἔλλειπει ἡ ἀκολουθία τῆς ἀγίας μάρτυρος Βάσσης.

5. Εἰς τὰς κδ' ἔλλειπει ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου Εὐτυχοῦς, τίθεται δὲ καὶ εἰς τὰς κε' τοῦ ἀγίου Βαρθολομαίου.

6. Εἰς τὰς λ' ἀντὶ τῆς εἰς τὰ ἔντυπα ἀκολουθίας ὑπάρχει ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου μάρτυρος Φίληκος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

7. Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἐορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου γίνεται εἰς τὰς κη' τοῦ μηνὸς καὶ οὐχὶ εἰς τὰς κγ'. Ὑπάρχει δὲ σημειώσεις εἰς τὰς κς' περὶ τῆς ἀποδόσεως ταύτης «οὕτω γὰρ παρελάβομεν τανῦν ἐκ τῶν εὐαγῶν μονῶν τῆς βασιλευούσης τῶν πόλεων».

Ἐν τέλει ὑπάρχει ἡ ἑξῆς σημείωσις ὑπὸ τοῦ γραφέως: «Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ πόνος Παφνουτίου θύτου μοναχοῦ, τάλανος Παφλαγῶνος, ἐπὶ ἔτος ,ζιπ' [= 1672] Ἰνδ. ιδ' ἐν μηνὶ μαρτ. ιδ', ἡμέρα Παρασκευῆ».

36.

Χαρτ. 0,30×0,23, φ. 130.

Στίχοι σελίδων διάφοροι ὡς ἐκ τῶν διαφορῶν γραφῶν, σελίδες μονόστηλοι. Δέσιμον ἐκ δέρματος ὑπερύθρου ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Βιβλίον κατὰ Λατίνων.

1. Περιέχει σύνοψιν τῶν κατὰ τὴν ἀγίαν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, ἣτις ἀποκατέστησε Φώτιον τὸν ἀγιώτατον Πατριάρχην εἰς τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως καὶ διέλυσε καὶ τὰ σκάνδαλα τῶν δύο ἐκκλησιῶν τῆς τε Παλαιᾶς καὶ Νέας Ῥώμης.

2. (φ. 9^α) *Νείλου Καθάσιλα, Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης* λόγος ἀποδεικνύς μὴ ἄλλο τι τὸ τῆς διαστάσεως τῶν Λατίνων Ἐκκλησίας καὶ ἡμῶν μέχρι τοῦ παρόντος αἴτιον εἶναι ἢ τὸ μὴ βούλεσθαι τὸν Πάπαν Οἰκουμενικῆ Συνόδῳ τὴν τοῦ ἀμφισβητουμένου διάγνωσιν ἐπιτρέψαι, ἀλλ' αὐτὸν μόνον διδάσκαλον ἐθέλειν τοῦ ζητουμένου καθέξεσθαι, τοὺς δὲ ἄλλους ἐν μαθητῶν μοίρᾳ ὑπακούοντας ἔχειν καὶ ὅτι τὸ τοιοῦτον ἀλλότριον τῶν ἀποστολικῶν τε καὶ πατερικῶν καὶ νόμων καὶ πράξεων. (Ἐπιθι P. G. Migne tom. 149).

3. (φ. 16) Τοῦ αὐτοῦ μακαρίου πατρὸς ἡμῶν *Νείλου Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης* ἀπάντησις σαφῆς τε καὶ σύντομος πρὸς Λατίνους, ὡσπερ ἐγγε-ριδιόν τι προκείμενον τοῖς βουλομένοις ἀγωνίζεσθαι πρὸς ἐκείνους. Πέντε λόγοι μέχρι τοῦ φύλ. 69^β.

4. (φ. 69^β) Λόγοι Λατίνων, ἔξ ὧν οἴονται δεικνύναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐκ τοῦ υἱοῦ ἐκπορευόμενον καὶ προτάσεις ὅμοιαι αὐτῶν, δι' ὧν συνάγειν οἴονται τοῦτο καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου λόγοι τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας πρὸς λύσιν καὶ ἀνατροπὴν τῶν εἰρημένων σαφέστατα καὶ διαρρήδη.

5. (φ. 128^α) Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ λόγου ὅτι οὐκ ἐκ τοῦ υἱοῦ ἐκπορεύεται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἀλλ' ἐκ τοῦ πατρὸς μόνον, συγγραφέντος παρὰ τοῦ λογιωτάτου καὶ σοφωτάτου διδασκάλου κῆρ Ἰωσήφ τοῦ ἐν θανμασῶ ὄρει. Ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ ὑπάρχει ἡ ἑξῆς σημείωσις: «αψδ' [=1704] ἰανουαρ. ις' τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τῆς ἱερᾶς καὶ σεβασμίας μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου παμμακαρίστου τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης καὶ ὅποιος τὸ εὐγάλη ἔξω ἀπὸ τὸ μοναστήριον ἢ τὸ τύχη ἔξω τοῦ μοναστηρίου τούτου καὶ δὲν τὸ στείλη πάραυτα εἰς αὐτό ἢ εὐγάλη κανένα φύλλον ἀπὸ μέσα ἔχει δὲ φύλλα ἑκατοντριάντα ἐν 131, ὅλον νὰ εἶναι ἀφωρισμένος ἢ ἀσυγχώρητος ἀμήν».

«† μέμνησθε πάντες Ἱεροθέου Σίδης».

37.

Χαρτ. 0,28,5 × 0,21,5, φ. 245.

Ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει ἔχει ἀνὰ δύο φύλλα ἐκ μεμβράνης, περιέχοντα ἐρμηνείαν τοῦ Εὐαγγελίου. Ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος ἀνεπληρώθησαν δι' ἐτέρας χειρὸς καὶ ἐπὶ ἄλλου χάρτου.

Συναξάριον ἑξαμηνιαῖον ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου - Φεβρουαρίου.

Ἐν φ. 3^β ὑπάρχει τὸ ἑξῆς σημείωμα. «† Τὸ παρὸν ἑξαμηνιαῖον συναξάριον ὑπάρχει τοῦ μοναστηρίου τῆς Χάλκης». Στίχοι σελίδων μονοστήλων 29, διστήλων 32, σελίδες μονόστηλοι καὶ δίστηλοι. Δέσιμον ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

38.

Χαρτ. 0,31×0,22. 1Δ' αἰῶνος, φ. 226.

Στίχοι σελίδων 28, σελίδες δίστηλοι· ἐνιαχοῦ εἶναι σητόβρωτον, ἐσχισμένον, τὸ δὲ δέσιμον στερεὸν ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν, ἐπικεκαλυμμένον μὲ μέλαν δέγμα.

Τριῶδιον.

«Βίβλος σὺν Θεῷ ἀγίῳ περιέχουσα τὴν ἅπασαν ἀκολουθίαν τοῦ Τριῶδιου ἀρχομένη ἐκ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου ἕως τῆς ἀγίας Κυριακῆς» ἑλλιπὴς τὸ τέλος φθάνουσα μέχρι τῶν ὥρων τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς. Ἐλλείπουσι τὸ συνοδικὸν τῇ Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας, ἢ τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ Ἀκολουθία, περὶ δὲ τῶν ἀκολουθιῶν τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος καὶ τῆς ὁσίας Μαρίας γίνεται μνεΐα καὶ παραπομπὴ εἰς τὸ Μηναιόν. Τῇ δευτέρῃ δὲ Κυριακῇ ὑπάρχουσι στιχηρὰ καὶ κανῶν τοῦ Τριῶδιου· εἰς τὰ κράσπεδα τοῦ φύλλου 222 ὑπάρχει ἐν μονογραφίᾳ «Χριστόδουλος ἱερεύς». Παρεβλήθη πρὸς τὰς σημειώσεις τοῦ Δωροθέου Εὐελπίδου.

39.

Χαρτ. βομβυκ. 0,29×0,21. 1Δ' αἰῶνος, φ. 316.

Στίχοι σελίδων 34, σελίδες δίστηλοι, ἡ γραφὴ εἶναι ὥραία. Δέσιμον στερεὸν ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν, ἀλλὰ πεπαλαιωμένον. Τὰ φύλλα ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦ φ. 245 δίστηλα, ἀπὸ δὲ τοῦ φ. 245-287 μονόστηλα, εἶτα πάλιν δίστηλα.

Τριῶδιον.

Ἄνευ ἀρχῆς τὸ σφζόμενον ἄρχεται ἀπὸ τοῦ Θεοτοκίου τοῦ τῆς γ' φθῆς τοῦ κανόνος τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου. Παραβληθὲν τῷ ἐντύπῳ εὐρηται σχεδὸν κατὰ πάντα σύμφωνον, αἱ δὲ διαφοραὶ κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ Δωροθέου Εὐελπίδου εἰσὶν αἱ ἀκόλουθοι.

Ἡ ἀκολουθία τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ ἑλλείπει. Τῇ Παρασκευῇ τῆς πρώτης ἑβδομάδος ὁ μετὰ τὴν λειτουργίαν κανὼν διάφορος τοῦ εἰς τὸ ἐντυπον ἔχων ἀκροστιχίδα «θεῖον θεὸς σε τοῖς βροτοῖς δῶρον νέμει ἦχ. πλάγ. δ' ἀρχόμενος «θείαις θεοῦ ἀθανασίας ἔνδοξε». Τῇ δὲ Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας προστίθεται καὶ δεύτερος κανὼν *Μεθοδίου Πατριάρχου* ἦχος πλ. β' ἀρχόμενος «χαριστήριον φθῆν», ἀλλ' ἑλλείπει ὁ ἐν τῇ τελετῇ τοῦ Συνοδικοῦ κανὼν χαριστήριος Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου, εἰ καὶ τὸ συνοδικὸν ὑπάρχει. Ἔτεροι διαφοραὶ ὑπάρχουσιν εἰς τινὰ καθίσματα εἰς τὰ πλείω τῶν Θεοτοκίων καὶ εἰς τινὰ ἑξαποστειλάρια.

Ἄναγνώσματα μετὰ τῶν στίχων καὶ τῶν προκειμένων ὑπάρχουσιν ὡς καὶ συναξάρια, ἀλλ' ἀποστολοευαγγέλια ἐλλείπουσιν. Προστίθεται ἐπὶ τέλους ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ Κυριακῇ τοῦ Πάσχα μετὰ τὸν λόγον τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν λαμπροφόρον Ἀνάστασιν καὶ τοῦ ἀποστόλου μετὰ τοῦ Εὐαγγελίου. Προστίθενται κατόπιν στιχηρὰ ἰδιόμελα καὶ κανὼν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἔχων ἀκροστιχίδα «τὸν βασιλέα καὶ ἱερέα σε μόνον σέβω», ἐν δὲ τοῖς θεοτόκιοις «Φιλόθεος» καὶ κατόπιν εὐχὴ εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον καὶ εἶτα ἔπονται λόγοι.

α' (φ. 245) Εἰς τὴν τριήμερον καὶ ζωαρχικὴν ταφὴν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. *Μιχαὴλ τοῦ ἁγιωτάτου μητροπολίτου Ἀθηνῶν τοῦ Χωνιάτου* οὗ ἡ ἀρχὴ «πάλιν ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει τὸ φῶς».

β' (φ. 254) Τοῦ ἁγιωτάτου μητροπολίτου Ἀθηνῶν κυροῦ *Γεωργίου τοῦ Βούρστη* λόγος εἰς τὴν ἁγίαν καὶ μεγάλην πέμπτην «τὸ μὲν φορικτὸν τῆς ἡμέρας σιγῇ τιμῆσαι».

γ' (φ. 262) Τῇ ἁγίᾳ καὶ μεγάλῃ πέμπτη τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν *Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου* λόγος εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα καὶ εἰς τὴν παράδοσιν τοῦ μυστηρίου καὶ περὶ τοῦ μὴ μνησικακεῖν· «ὀλίγα ἀνάγκη σήμερον πρὸς τὴν ὑμετέραν ἀγάπην εἰπεῖν».

δ' (φ. 267^β) Λόγος εἰς τὰ ἅγια πάθη τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· «ὥσπερ ἔκ τινος συνθήματος».

ε' (φ. 271^β) *Γεωργίου ῥήτορος μητροπολίτου Νικομηδείας* λόγος εἰς τὴν Θεοτόκον καὶ εἰς τὸ σωτήριον πάθος καὶ εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Πρὸς ὑψηλοτάτην ὑμῖν ἀναδραμὼν ὁ λόγος περιωπὴν».

ς' (φ. 281 - 288) *Ἐπιφανίου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου* λόγος εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ Σωτῆρος καὶ εἰς τὸν Ἰωσήφ. «Τί τοῦτο σήμερον σιγὴ πολλὴ ἐν τῇ γῆ».

ζ' (φ. 290) Προστίθενται κανόνες ἕξ (6) *Ἰωάννου τοῦ Εὐχαΐτων*, ὁ μὲν πρῶτος εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, οἱ δὲ λοιποὶ εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον, ὁ δεύτερος ὡς ἐκ προσώπου ἀνθρώπου μὴ ὀρῶντος, καὶ ὁ τρίτος ὁμοίως, ὁ τέταρτος παρακλητικὸς ὅταν πολεμῆται τις ὑπὸ παθῶν ἀκαθάρτων καὶ ὁ πέμπτος κατὰ παθῶν, ὁ δὲ ἕκτος ἄνευ ἐπιγραφῆς, ἅπαντες μετ' ἀκροστιχίδων.

Προστίθενται τὰ Τριαδικὰ, τὰ στιχηρὰ καὶ καθίσματα καταनुκτικὰ καὶ σταυρώσιμα, καὶ μαρτυρικὰ καὶ κανόνες νεκρώσιμοι κατ' ἦχον. Ἄνευ τέλους λήγοντα εἰς τό: τῇ παρασκευῇ ἑσπέρας μετὰ τὸ ἰδιόμελον δεύτερον μαρτυρικὸν τοῦ πλ. δ' ἤχου.

Ἐπίσης ἐν φ. 151^β τῷ Σαββάτῳ τῆς πέμπτης ἑβδομάδος εἰς τοὺς οἴκους τῆς Θεοτόκου ἀπαντῶνται αἱ ἀκόλουθοι διαφοραί:

Εἰς τὸ βλέπουσα, ἀντὶ τοῦ πῶς λέγεις, ἔχει «προλέγεις», εἰς τὸ Γνωσιν, ἔχει «χαῖρε σιγῆς δεομένων πίστις». Εἰς τὸ Ἦκουσαν, «χαῖρε ἀοράτων θηρῶν ἀμυντήριον». Εἰς τὸ ἶδον παῖδες, «χαῖρε τῆς Τριάδος τοὺς μύστας φυλάττουσα».

Εἰς τὸ νέαν ἔδειξε, «χαῖρε κυοφοροῦσα ὁδηγὸν πλανωμένοις, χαῖρε ἀπογεννώσα λυτρωτὴν αἰχμαλώτοις».

Εἰς τὸ ὄλος ἦν, «χαῖρε τῶν πιστῶν ἀναμφίβολον λάλημα».

Εἰς τὸ πᾶσα φύσις ἀγγέλων, «ἀκούοντα δὲ παρὰ πάντων ἀλληλούια».

Εἰς τὸ ὕμνους ἅπας, «Ἰσαρίθμους γὰρ ψάμμου».

Εἰς τὸ φωτοδόχον, «Τὸ γὰρ αὔλον ἀνάπτουσα πῦρ» «αὐγὴ τὸν νοῦν φωτίζουσα κραυγὴ τὸν νοῦν φωτίζουσα κραυγὴ δὲ τιμωμένη». «Χαῖρε ὅτι τὸν πολύρρυτον ἀνατέλλεις φωτισμόν, χαῖρε ὅτι τὸν πολύδωρον ἀναβλύζεις ποταμόν».

Εἰς τὸ ὦ πανύμνητε, «Τοῖς σοι βοῶντας χαῖρε νύμφη ἀνύμφευτε».

Κάτωθι τῆς πρώτης σελίδος τοῦ φύλ. 2 ὑπάρχει τὸ ἐξῆς σημείωμα «Τριώδιον τῆς Παναγίας τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης».

Καὶ τὸν κώδικα τοῦτον περιεγράψαμεν ἐκ τοῦ καταλόγου τοῦ Κορυτσαῶ Δωροθέου Εὐελπίδου.

40.

Χαρτ. 0,29 × 0,19,5. IE' αλῶνος, φ. 336.

Σελίδες δίστηλοι. Στίχοι σελίδων 29. Ἐν μέρει σητόβρωτον. Γραφὴ εὐανάγνωστος, χεῖρ οὐχὶ τόσοσ ἐπιμελής. Δέσιμον ἐκ μέλανος δέρματος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Τριώδιον.

Περιέχει, κατὰ τὰς σημειώσεις τοῦ Δωροθέου Εὐελπίδου, τὰς Ἀκολουθίας ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισσαίου μέχρι τῆς Παρασκευῆς τοῦ Λαζάρου μετ' ἀναγνωσμάτων, προκειμένων καὶ στίχων: Τὰ δὲ συναξάρια τίθενται ἅπαντα ἠνωμένα ἐν τῇ ἀρχῇ. Ἐλλείπουσιν ἐξ αὐτοῦ τὸ συνοδικὸν καὶ ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, Ἰωάννου τῆς Κλίμακος καὶ ὁσίας Μαρίας, οὐδὲ κανόνες κἄν ὑπάρχουσιν εἰς τὰς Κυριακὰς τῆς β' τῆς δ' καὶ τῆς ε' ἑβδομάδος, μόνον δὲ ἀνὰ ἐν στιχηρὸν εἰς τοὺς αἴνους τίθεται.

Ἐπὶ τέλους προστίθεται ἡ ἀναστάσιμος ἀκολουθία τῶν ὀκτὼ ἡχῶν ἄνευ τῶν Τριαδικῶν κανόνων, καὶ κατόπιν οἱ τριαδικοὶ ὕμνοι, πρὸ τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἡ σημείωσις τοῦ γραφέως. «Τριώδιον τοῦ Τιμίου ἐνδόξου προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου γραφῆσα δὲ τὴν ἐν τι νίσῳ τῆς Σωζοπόλεως ἔτει ςϞϞ [= 6990 = 1482] Ἡσαΐας ἱερομόναχος».

Καὶ οὗτος ὁ κώδιξ προέρχεται ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου τῆς ἐν τῷ νησίῳ Σωζοπόλεως.

41.

Χαρτ. 0,32×0,21. ΙϚ' αἰῶνος, φ. 415.

Στίχοι σελίδων 26, σελίδες δίστηλοι, ἑλλιπής, ἐρρουλωμένος καὶ κατὰ τὴν σιγὰν σιγῶν. Γραφή εὐανάγνωστος, δέσιμον κατεστραμμένον.

Παρακλητικῆ.

Ἡ ἀρχὴ ἐλλείπει, τὰ σφῆζόμενα ἄρχονται ἀπὸ τροπαρίων τοῦ ε' κανόνος τοῦ πρώτου ἤχου «ἐν ἀμελείᾳ». Ὁ τρίτος ἤχος παραβληθεὶς τῷ ἐν τῷ ἐντύπῳ ἔχει τὰς ἀκολουθίας διαφοράς, κατὰ τὰς σημειώσεις τοῦ Δωροθέου Εὐελπίδου. Μικρὸς ἐσπερινὸς τῷ Σαββάτῳ οὐχ ὑπάρχει, κατὰ δὲ τὰς ἄλλας ἡμέρας εἰς τὸ κύριε ἐκέκραξα τὰ πρῶτα στιχηρὰ εἰσὶ διάφορα προστίθενται καὶ τρία στιχηρὰ τῆς Θεοτόκου, ἐκ δὲ τῶν στιχηρῶν τῶν ἀσωμάτων, τοῦ προδρόμου κλπ. τίθεται μόνον ἐν ὡς δοξαστικόν. Εἰς τὸν Ὅρθρον τὰ μετὰ τὴν δευτέραν καὶ τὴν τρίτην στιχολογίαν καθίσματα σχεδὸν ἅπαντα εἰσὶ διάφορα, καὶ τῇ πέμπτῃ τοῦ ἁγίου Νικολάου μόνον ὁ κανὼν ὑπάρχει τῇ τετάρτῃ καὶ παρασκευῇ οἱ κανόνες τῆς Θεοτόκου εἰσὶ διάφοροι, τὰ θεοτοκία σχεδὸν ἅπαντα εἰσὶ διάφορα. Ἐν τέλει προστίθενται τὰ ἕνδεκα ἑξαποστειλάρια μετὰ τῶν ἑωθινῶν καὶ οὐδὲν ἕτερον. Ἐπίσης ὑπάρχουν ἐλλείψεις καὶ εἰς ἄλλα ἰδίως δὲ εἰς τὸν δευτέρον ἤχον.

Ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις: «ἡ παροῦσα παρακλητικὴ βίβλος ὑπάρχει τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου τοῦ ἐν τῷ Γαλατᾷ καὶ ὅστις ἀποξενώσῃ ταύτην ἐκ τῆς μονῆς αὐτῆς κλοπῆς ἕνεκεν ἐχέτω τὰς ἀράς τῶν ἁγίων πατέρων».

42.

Χαρτ. 0,30×0,21. ΙΕ' αἰῶνος, φ. 336.

Σελίδες μονόστηλοι, στίχοι σελίδων 34. Γραφή ὠραία, τὸ βιβλίον πεπαιωμένον.

Μηναῖον Ἰουνίου, Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου.

Περιέχει καὶ τὰς ἀκολουθίας τῶν τριῶν μηνῶν ἄνευ συναξαρίων μετὰ τῆς προσθήκης τῶν ἀποστολοευαγγελίων εἰς τινὰς ἡμέρας. Παραβληθὲν τοῖς ἐντύποις ἔχει τὰς ἀκολουθίας διαφοράς, κατὰ τὰς σημειώσεις τοῦ Δωροθέου Εὐελπίδου. Προστίθεται ἀκολουθία εἰς τὴν α' Ἰουνίου ἢ τοῦ ἑτέρου μάρτυρος Ἰουλιανοῦ, εἰς τὰς ζ' τοῦ αὐτοῦ ἢ τοῦ ὁσίου Βησσαρίωνος, εἰς τὰς ιγ' τοῦ αὐτοῦ ἢ τοῦ ἁγίου Τριφυλλίου, ἐπισκόπου Λευκωσίας τῆς Κύπρου. Εἰς τὴν κα' Ἰουλίου ἢ τοῦ προφήτου Ἰεζεκιήλ, εἰς τὰς κε' τοῦ αὐτοῦ ἢ τῶν ἁγίων γυναικῶν Ὀλυμπιάδος καὶ Εὐπραξίας.

Ἐλλείπουν αἱ ἀκολουθίαι εἰς τὰς ιγ' Ἰουλίου καὶ τοῦ μάρτυρος Γουλι-
 δούχ, εἰς τὰς κς' ἢ δευτέρα, ἔνθα καὶ ὁ κανὼν τῆς πρώτης ἀκολουθίας εἶναι
 διάφορος, ὁμοίως καὶ εἰς τὰς κθ' τοῦ αὐτοῦ καὶ εἰς τὰς κα' Αὐγούστου ὡς
 καὶ εἰς τὰς κε' τοῦ αὐτοῦ. Εἰς τὴν ι' Ἰουλίου ἀντὶ τῆς εἰς τὸ ἔντυπον ἀκο-
 λουθίας ὑπάρχει ἡ τοῦ Ἱερομάρτυρος Τιμοθέου Προύσης. Εἰς τὰς ιγ' Ἰου-
 νίου ἔλλειπει ἡ ἀκολουθία τῶν πρώτων μαρτύρων καὶ προστίθεται κανὼν
 τῶν δευτέρων. Εἰς τὰς ε' Ἰουλίου, ἀντὶ τῶν εἰς τὸ ἔντυπον δύο ἀκολουθιῶν
 ὑπάρχει ἑτέρα τῆς ὁσίας Μάρθας μητρὸς τοῦ ἁγίου Συμεῶν τοῦ θαυμαστο-
 ρεῖτου. Εἰς τὰς ζ' τοῦ αὐτοῦ, ἀντὶ τῆς ἀκολουθίας τῆς ἁγίας ὑπάρχει τοῦ
 ἁγίου Ἀκακκίου. Ἡ εἰς τὰς κγ' Ἰουλίου ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Μάρτυρος
 Φωκά προστίθεται εἰς τὰς κβ' τοῦ αὐτοῦ, εἰς δὲ τὰς κγ' ὑπάρχει ἀκολουθία
 τῶν ἁγίων Τροφίμου, Θεοφίλου καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς.

Εἰς τὰς λ' Αὐγούστου, ἀντὶ τῆς εἰς τὸ ἔντυπον ἀκολουθίας, ὑπάρχει ἡ
 τοῦ ἁγίου μάρτυρος Φήλικος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ. Ἐλλείπει ὁ πρώτος κανὼν
 εἰς τὰς δ' Ἰουνίου, εἰς κς' Ἰουλίου, εἰς τὰς λα' Αὐγούστου, ὁ δεύτερος δ' ἔλλεί-
 πει εἰς τὴν β' Ἰουλίου καὶ εἰς τὴν κ' τοῦ αὐτοῦ.

Οἱ κανόνες εἶναι διάφοροι εἰς τὰς ιβ' Ἰουνίου, εἰς τὰς ιδ' τοῦ αὐτοῦ
 ἀμφοτέροι, εἰς κδ' τοῦ αὐτοῦ ὁ δεύτερος, εἰς τὸς λ' τοῦ αὐτοῦ ὁ πρῶτος, εἰς
 τὴν κ' Ἰουλίου, εἰς τὰς ια' τοῦ αὐτοῦ, εἰς τὰς ις' τοῦ αὐτοῦ ὁ δεύτερος, εἰς
 τὰς ιδ' Αὐγούστου ὁ πρῶτος, ἔνθα προστίθεται ὡς δεύτερος προεόρτιος κανὼν,
 εἰς τὰς ις' τοῦ αὐτοῦ ὁ πρῶτος, εἰς τὰς κθ' τοῦ αὐτοῦ ὁ δεύτερος, ἔνθα
 προστίθεται καὶ κανὼν τῆς Θεοτόκου καὶ μικρὸς ἑσπερινός.

Εἰς τὰς κε' Ἰουνίου προστίθεται κανὼν τοῦ Προδρόμου ποίημα Θεο-
 δώρου τοῦ Στουδίτου, εἰς τὰς ι' Ἰουλίου ὁ κανὼν καλεῖται Θεοφάνους καὶ
 οὐχὶ Ἰωάννου μοναχοῦ. Εἰς τὰς κδ' Ἰουλίου τὸ πρῶτον τροπάριον τοῦ κανό-
 νος εἶναι διάφορον.

Εἰς τὰς λα' τοῦ αὐτοῦ προστίθεται κανὼν τοῦ σταυροῦ. Εἰς τινὰς ἡμέ-
 ρας, ἀλλὰ σπανίως, τὰ εἰς τὸ κύριε ἐκέκραξα στιχηρὰ εἰσι διάφορα, ἔλλειπousι
 δὲ αἱ προφητεῖαι εἰς τὰς κ' Ἰουλίου, εἰς τὰς κε' τοῦ αὐτοῦ, εἰς τὰς κς' τοῦ
 αὐτοῦ. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον εἰς τὴν λειτουργίαν ὑπάρχουσι κατὰ μὲν
 τὸν Ἰούνιον εἰς τὰς ια' ιδ', κδ', κθ' καὶ λ', κατὰ δὲ τὸν Ἰούλιον εἰς τὰς β',
 εἰς τὰς ια' εἰς τὰς ιγ', κ', κδ', κε', κς' καὶ λα', κατὰ δὲ τὸν Αὐγούστου εἰς
 τὴν α' εἰς τὴν β' εἰς τὰς ς' εἰς τὰς ιε'. Εὐγγέλια δὲ εἰς τὸν ὄρθρον ὑπάρ-
 χουσιν εἰς τὰς κδ', κθ' Ἰουνίου καὶ εἰς τὰς ς' καὶ ιε' Αὐγούστου.

Ἡ ἀκολουθία τῶν ἁγίων Πατέρων τίθεται μετὰ τὰς ις' Ἰουλίου ἔχουσα
 στιχηρὰ καὶ κανόνα διάφορον τῶν εἰς τὰ ἔντυπα, καὶ ἐν τέλει Ἀποστο-
 λοευαγγέλια.

Εἰς τινὰ μέρη ἀνεπληρώθησαν ὑπὸ ἑτέρας χειρὸς σημειωσάσης ἐν τέλει
 «εὐχῆσθαι καὶ συγχωρήσατε ἁμαρτωλῶ Γρηγορίῳ Ἱερομονάχῳ, τῷ ἀνακαινί-

σαντι καὶ σταχόσαντι τὴν δε τὴν τριμηνιαίαν βίβλον καὶ παντελῶς διεφθαρμένην, γράψας καὶ τὸν Αὐγουστον ἡμέρας δέκα δύο».

Ἐπίσης ὑπάρχει ἐτέρα σημειώσις ἔχουσα οὕτως: «Εὐχεσθε καὶ συγχωρήσατε ἁμαρτωλῶ Ἰωαννικίῳ τάχα καὶ ἱερομονάχῳ τῷ ἀνακαινήσαντι τὴν δε τὴν τριμηνιαίαν βίβλον. Καὶ δεύτερον ἀσταχόσαντι τὴν παντελῶς διεφθαρμένην ἐν ταύτῃ τῇ ἀγία μονῇ τοῦ τιμίου προδρομοῦ». Καὶ ὁ κώδιξ οὗτος προέρχεται ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρομοῦ τῆς ἐν τῇ νησίῳ Σωζοπόλεως.

43.

Χαρτ. 0,30×0,21. 1Α' αἰῶνος, φ. 202.

Βιβλίον λίαν σεσαθρωμένον καὶ ἐν μέρει σπητόβρωτον. Στίχοι σελίδων διάφοροι, σελίδες δίστηλοι. Δέσιμον ἐκ μέλανος δέρματος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν σκοληκοβρώτων.

Παρακλητική.

Ἐπάρχει ἡ ἀκόλουθος σειρά, κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ Δωροθέου Εὐελπίδου. Τῷ Σαββάτῳ ἐσπέρας ἅπαντα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὰ εἰς τὸν μικρὸν ἑσπερινόν. Τῇ Κυριακῇ εἰς τὸν Ὁρθρον οἱ ἀναβαθμοί, ἡ ὑπακοή, οἱ κανόνες καὶ τὰ εἰς τοὺς αἶνους, ἔλλειπόντων τῶν Τριαδικῶν κανόνων καὶ τῶν μακαρισμῶν, ἐκ δὲ τῶν καθισμάτων μόνον τὰ μετὰ τὴν α' στιχολογίαν τίθενται μετὰ τὴν τρίτην φῶδὴν τῶν κανόνων· κατὰ δὲ τὰς ἄλλας ἡμέρας εἰς μὲν τὸ κύριε ἐκέκραξα: στιχηρὰ τίθενται τὰ τοῦ ἐντύπου ἀπόστιχα, μετὰ δὲ τὸ καταξίωσον ὑπάρχουσι ἕτερα στιχηρὰ τῆς ἡμέρας μὴ ὑπάρχοντα ἐν τῷ ἐντύπῳ, εἰς δὲ τὸν ὄρθρον ὑπάρχουσι μόνον οἱ κανόνες καὶ τὰ εἰς τοὺς αἶνους στιχηρὰ μαρτυρικά, ἐκ τῶν καθισμάτων μόνον τῶν μετὰ τὴν Α' στιχολογίαν τιθεμένων μετὰ τὴν τρίτην φῶδὴν.

Ἐν τέλει ὑπάρχουσι τὰ ἕνδεκα ἑξαποστειλάρια μετὰ τῶν ἐωθινῶν δοξαστικῶν καὶ κατόπιν κανὼν παρακλητικὸς εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον «πολλοῖς συνεχόμενος πειρασμοῖς» καὶ οὐδὲν ἕτερον. Ἐν ἀρχῇ ὑπάρχει ἡ συνήθης σημειώσις, ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν Παναγίαν.

44.

Χαρτ. 0,44×0,22. 1Α' αἰῶνος, φ. 307.

Ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει ἀνὰ δύο φύλλα ἐκ μεμβράνης. Σελίδες δίστηλοι, στίχοι σελίδων 30. Δέσιμον ἐκ δέρματος ὑπερῦθρου ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Λογματικὴ πανοπλία Εὐθυμίου Ζηγαδηνοῦ.

Ἐν ἀρχῇ τοῦ χειρογράφου ἀναγινώσκομεν τὰ ἑξῆς: «Τὸ παρὸν βιβλίον εἶναι τῆς Παναγίας μου Θεοτόκου τῆς Παμμακαρίστου, τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλλῃ τιμωμένης, καὶ ὅστις τὸ ἀποξενώσῃ ἐκεῖθεν, ἢ ἂν τύχῃ καὶ παραλέσῃ

εἰς τὰς χεῖράς τινος, καὶ δὲν τὸ στείλῃ πάραντα εἰς τὸ ἅγιον αὐτῆς Μοναστήριον, τὸ ἐν Χάλκῃ νὰ εἶναι ἀφωρισμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ νὰ ἔχη τὴν ὀργὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Παναγίας ὡς ἱεροσύλος καὶ ὅστις κόψη ἀπὸ τοῦτο κἂν ἓνα φύλλον νὰ κοπῆ τὸ χέρι του. Οἱ πατέρες μέμνησθε Ἱεροθέου Σίδης». Καὶ κατωτέρω: «κἀγὼ τῇ δυνάμει καὶ ἔξουσίᾳ τοῦ παναγίου καὶ ζωοποιοῦ πνεύματος τὸν ἀφαιρήσαντα ἢ φύλλον κόψαντα τὸν ἔχω ἀφωρισμένον παρὰ θεοῦ καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτον καὶ τυμπανιαῖον. † Παῖσιος ὁ πρῶν Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἀποφαίνεται.

Ἐν τέλει ἐν φ. 299^β «Τέλος τῆς Δογματικῆς πανοπλίας κατὰ μῆνα Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους ,σωμ [= 6840 = 1332]. Ἴνδ. ΙΕ' διὰ χειρὸς Βασιλείου ἱεροδιακόνου τοῦ Περδουρίου».

Ἐν φ. 300. *Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ἐπίγραμμα ἐπιτύμβιον εἰς τὸν τάφον τοῦ Μεγάλου Βασιλείου ἐξηγηθὲν παρὰ Νικίτα Παφλαγόνος καὶ μετ' αὐτὸ (φ. 301^β) ἡ ἐξῆς σημείωσις: «Δόξα τῷ Θεῷ καὶ χάρις τῷ δεῖξαντι τὸ τέλος.*

*Τῆς δακτυλογράφῳ, τῷ κεκτημένῳ
τῷ ἀναγινώσκοντι μετ' ἐνλαβείας
φύλαττε τοὺς τρεῖς, ὃ Τριάς Τρισολβία.
Σὺ Χριστέ μου τέθηκας ἀρχὴν καὶ τέλος,
Δὸς Χριστέ τῷ γράφῳ πταισμάτων λύσιν,
τὸ δὲ ἐνεργήσαντι καὶ χροῖσιν ἔχοντι
Βασιλείῳ διάκονι τῷ Περδουρίῳ.
Οἱ ἀναγινώσκοντες τὴν δε πικτίδα
ἐὰν σφάλμα εὔρηται ἔνδε τῇ δέλτῳ
μὴ μέμφεσθαι μου, Τί ἀμαθὴς ὑπάρχω
ἀλλ' εὐχεσθε μοι δέομαι, ἱκετεύω
ὅπως πταισμάτων λύσιν εὔρων ὁ τλήμων
λέγεται! Θεὸς σώσοι τῷ γεγραφῶτι
προσβείαις τῶν ἁγίων σὺν τῷ Προδρομῳ
τῆς Θεοτόκου καὶ Παρθένου Μαρίας
ἔν εὔρω χάριν ἐν τι μελλούσῃ κρῖσι
τῶν ἀμετρήτων μου πταισμάτων τε πάντων.
Καὶ ἐν μοναῖς δικαίων Θεὸς ματᾶξι.
Ἡ γὰρ χεὶρ ἢ γράψασα τήνδε πικτίδα
σαπεῖται τάφῳ καὶ καλύπτησαι λίθῳ
γραφή δὲ μενεῖ εἰς αἰῶνας αἰώνων.*

Ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ἐν ἔτει ,σωμ [= 1332] ».

(φ. 302^α) Λίβελλος τῶν ὀρθοδόξων τῶν Χριστιανῶν πίστεως.

(φ. 304) Τὰ κεφάλαια τῆς προσθήκης τῶν Λατίνων.

Εἷς τινα σημειώσιν εἰς τὸ τέλος τῆς βίβλου (φ. 307) γίνεται μνεία ναοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου τοῦ ριακίου», εὐθὺς δ' ἀμέσως εἰς τὸ ἀπέναντι ἄγραφον φ. 308 ἔχει κατάλογον βιβλίων εὐρισκομένων εἰς τὸν αὐτὸν ναὸν «† εἰσὶν τὰ βιβλία τὰ εὐρισκόμενα εἰς τὸν ναὸν τοῦ Τιμίου ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου εἰς τὸ ριάκι τοῦ ἔτους 5700 [= 6871 - 1363] Ἰνδ. α.».

Μετ' αὐτὸ ἔχει 4 φύλλα πρόσθετα τὰ δύο ἐκ χάρτου ἄγραφα καὶ τὰ δύο ἐκ μεμβράνης ἀνήκοντα εἰς Συναξαρίον. Ἐπίσης ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ βιβλίου τὰ ὅμοια.

45.

Χαρτ. 0,29×0,20. ΙΕ' αἰῶνος, φ. 423.

Δέσιμον ἕξ ὑπομέλανος δέρματος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν σκληροβρώτων. Βιβλίον κατεστραμμένον ἐκ τῆς ὑγρασίας καὶ σεσαθρωμένον ἐκ τῆς πολλῆς χρήσεως. Χεῖρ ἀμαθεστάτη καὶ ἀμελής. Σελίδες δίστηλοι στίχοι σελίδων 34.

Τριῶδιον καὶ Πεντηκοστάριον.

Περιέχει, κατὰ τὰς ἐξακριβώσεις, τοῦ Λωροθέου Εὐελπίδου, πάσας τὰς ἀκολουθίας τοῦ Τελώνου καὶ τοῦ Φαρισαίου μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν ἁγίων Πάντων μετ' ἀναγνωσμάτων, προφητειῶν καὶ ἀποστολοευαγγελίων. Ἐλλείπουσι τὸ τῇ Κυριακῇ τῆς Ὁρθοδοξίας συνοδικὸν καὶ αἱ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, τῆς ὁσίας Μαρίας, τὰ τῷ Μ. Σαββάτῳ ἐγκώμια καὶ ἡ ἀκολουθία τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Μετὰ τὰς ὥρας τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς ὑπάρχει κανὼν τῆς Θεοτόκου θρηνητικὸς. Ἐν φ. 415, ἐν ἀρχῇ τῆς β' στήλης, ὑπάρχει ἡ ἑξῆς σημείωσις. «Εἴληφε τέρμα τὸ παρὸν Τριῶδιον καὶ πεντηκοστάριον διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ εὐτελοῦς Γεωργίου ἱεραῖως καὶ προτοκατιχитоῦ τῆς ἀγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας καὶ ἀρχεῖου τοῦ καβαζήτου ἐκ τῆς ^{λο}_{κο} ^{ας}_{γι} [= Κολωνίας] κατὰ τὸν μῆνα Αὐγουστον τῆς ιε' Ἰνδ. ιδ' ἔτους 5990 [= 6959 = 1451] Ἀμὴν. Σῶτερ Θεὲ πάντων».

Μετὰ τὴν σημείωσιν ταύτην προστίθενται καὶ τὰ τῆς πρώτης καὶ μεγάλης ἑβδομάδος Εὐαγγέλια, μεθ' ἃ ὑπάρχει ἑτέρα σημείωσις. «Ἐτλειώθη τῷ παρῶν Τριῶδιον καὶ Πεντικωνστάριον διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἀμαθεστάτου ἱερέος Γεωργίου τάχα καὶ προτοκατιχειτοῦ τῆς ἀγιωτάτης μεγάλης ἐκκλησίας ἔτους 5960 [= 6960 = 1452].

Τὸ βιβλίον τοῦτο πιθανῶς ἦν κτῆμα τῆς ἁγίας Σοφίας.

46.

Χαρτ. 0,27×0,20. ΙΔ' αἰῶνος, φ. 211.

Σεσαθρωμένον καὶ σητόβρωτον. Στίχοι σελίδων 28 σελίδες μονόστηλοι. Δέσιμον ἐκ δέρματος ὑπερῦθρου ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν. Γραφή καθαρά.

Τυπικὸν τοῦ ἁγίου Σάββα.

Εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον ἔχει τὴν ἐξῆς σημείωσιν· «ἐγράφη ἐν ἔτει ζωνα' [= 6851 = 1343]. Ἐπὶ τοῦ α' ἐξωφύλλου γέγραπται: Σπουδαῖον ἐν δὲ τῇ α' σελίδι τοῦ φ. 7 «Τυπικὸν τῆς Παναγίας τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης».

47.

Χαρτ. 0,35 × 0,20. IZ' αἰῶνος.

Στίχοι σελίδων 25, σελίδες μονόστηλοι. Δέσιμον ἐκ δέρματος μέλανος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν σκωληκοβρώτων.

Λόγοι διαφόρων Πατέρων καὶ Πατριαρχῶν ἐν ὄλφ 33.

Περιέχονται ἐν αὐτῷ:

1. (φ. 3^α - 13^β) Λόγος εἰς τὸ Γενέθλιον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς Ἰακώβου τοῦ ἀποστόλου καὶ ἀδελφοθέου ἐπισκόπου τῶν Ἱεροσολύμων, οὗ ἡ ἀρχὴ «ἐν ταῖς ἱστορίαις τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ». Τέλ. «ἐγὼ δὲ Ἰάκωβος ἔγραψα... γενομένου δὲ θοοῦ βου... κλπ. ὃ ἡ δόξα ἀμήν».

2. (φ. 13^β - 20^α) Ἀνδρέου Κρήτης τοῦ μακαριωτάτου ἐπισκόπου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ λόγος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἀρχὴ ἡμῖν ἑορτῶν ἡ παροῦσα πανήγυρις».

3. (φ. 21-30^β) Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ λόγος τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Δεῦτε πάντα τὰ ἔθνη, πᾶν γένος ἀνθρώπων».

4. (φ. 30^β - 39^α) Τοῦ αὐτοῦ λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτήν, οὗ ἡ ἀρχὴ «λαμπρῶς πανηγυρίζει ἡ κτίσις σήμερον».

5. (φ. 40 - 45^β) Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀνδρέου ἐπισκόπου Κρήτης τοῦ Ἱεροσολυμίτου ἐγκώμιον εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτήν, οὗ ἡ ἀρχὴ: «Εἰ μετρεῖται γῆ σπιθαμῇ καὶ σπαρτίῳ περιγράφεται θάλασσα».

6. (φ. 45^β - 57^β) Τοῦ αὐτοῦ Ἀνδρέου Κρήτης εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτήν καὶ ἀπόδειξις ἐκ παλαιᾶς ἱστορίας, ὅτι ἐκ γένους κατάγεται τοῦ Δαυὶδ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἄλλαι μὲν ἄλλαι ἑορτῶν ὑποθέσεις τοὺς βουλομένους».

7. (φ. 57^β - 65^β) Ἰωάννου μοναχοῦ καὶ πρεσβυτέρου τοῦ Δαμασκηνοῦ Λόγος τῇ αὐτῇ ἑορτῇ καὶ ἀπόδειξις ἐκ παλαιᾶς ἱστορίας καὶ διαφόρων μαρτυριῶν, ὅτι ἐκ σπέρματος κατάγεται τοῦ Δαυὶδ, οὗ ἡ ἀρχὴ «Πάλιν ἑορτὴ καὶ πάλιν πανήγυρις καὶ πάλιν ἐγὼ δεξιὸς ἐστιάτωρ».

8. (φ. 65^β - 73^α) Ἐπιφανίου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου ἐγκώμιον εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Δέσποιναν ἡμῶν τὴν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τὰς ἐκλαμπούσας τῆς Θεοτόκου ἀκτῖνας».

9. (φ. 74 - 79^β) Κυρίλλου Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας ὁμιλία εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον ἐλέχθη δὲ ἐν Ἐφέσῳ κατὰ Νεστορίου, οὗ ἡ ἀρχὴ «φαιδρὸς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ χάριτος ἐμπεπλησμένοι».

10. (φ. 79 - 83^α) Τοῦ μακαρίου *Πρόκλου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως* Λόγος εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον, οὗ ἡ ἀρχὴ «Παρθενικὴ πανήγυρις σήμερον ἀδελφοί».

11. (φ. 84 - 94^β) *Γεωργίου Μητροπολίτου Νικομηδείας* Λόγος εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Δέσποιναν Θεοτόκον, ὅτε προσηνέχθη ἐν τῷ ναῷ τριετίζουσα «Πολλὰς ἡμῖν ὑποθέσεων ἀρχάς».

12. (φ. 94^β - 103^β) *Τοῦ αὐτοῦ* εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν λόγος, οὗ ἡ ἀρχὴ «Αἱ τῶν θείων πανηγύρεων ἐλλάμψεις».

13. (φ. 103^β - 108^β) *Γερμανοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως* Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν οὗ ἡ ἀρχὴ «Ἴδου πάλιν ἕτερα πανήγυρις».

14. (φ. 108^β - 118^β) *Ταρασίου Κωνσταντινουπόλεως* Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Φαιδρὰ καὶ παραδόξος ἡ παροῦσα πανήγυρις».

15. (φ. 118^β - 126^β) Ἰθνασίου Ἀλεξανδρείας Λόγος εἰς τὴν Ὑπεραγίαν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον, ὅτε ἀπῆρχετο μετὰ τοῦ Ἰωσήφ ἀπογραφῆναι ἐν Βηθλεὲμ πόλει Ἰουδα διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυὶδ, οὗ ἡ ἀρχὴ. «Ὡσπερ οἱ τὴν Χρυστὶν μεταλλεῦν λαχόντες».

16. (φ. 126^β - 142^β) Μεθοδίου Ἐπισκόπου Πατάρων Λόγος εἰς τὴν Ὑπαπαντὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὴν Θεοτόκον καὶ Συμεῶνα καὶ Ἄνναν, οὗ ἡ ἀρχὴ. «Πάλαι ἱκανῶς ὡς οἶόν τε διὰ βραχέων».

17. (φ. 142^β - 147^β) Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν, οὗ ἡ ἀρχὴ «πολλὴ μὲν λιαν ἡ σύνοδος καὶ πρόθυμος ὁ ἀκροατής».

18. (φ. 147^β - 162) *Γεωργίου Νικομηδείας* Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν, οὗ ἡ ἀρχὴ «Τὰ τῆς παρουσίας ἡμῖν ἱερᾶς πανηγύρεως».

19. (φ. 163 - 169) Ἀμφιλοχίου Ἐπισκόπου Ἰκονίου Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν: «Πολλοὶ τῶν μεγάλων τὴν παρθενίαν θαυμάζουσιν». Ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ λόγου ἐν φύλλον ἄγραφον.

20. (φ. 169^β - 174^α) Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν. «Χαῖρε σφόδρα θύγατερ Σιών κήρυσσε Ἱερουσαλήμ χόρευε λαός».

21. (φ. 175 - 204^β) Σωφρονίου Ἱεροσολύμων Λόγος εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου. «Εὐαγγέλια, ἀδελφοὶ εὐαγγέλια καὶ πάλιν ἐρῶ εὐαγγέλια».

22. (φ. 204^β - 217^α) Ἀνδρέου Κρήτης Λόγος εἰς τὸν Εὐαγγελισμόν τῆς παναχράντου καὶ πανυμνήτου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, οὗ ἡ ἀρχὴ «ἐπέστη σήμερον ἡ πάντων χαρὰ λύσασα τὴν πρώτην ἀράν».

23. (φ. 217 - 216^α) Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν. «Νῦν ἡ τῆς βασιλίδος βασιλικὴ καὶ ὑπέρξενος ἑορτὴ τε καὶ πανήγυρις». Ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ λόγου 2 καὶ ἡμίσεια σελίδες ἄγραφοι.

24. (φ. 226^β - 230^β) Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν. «Πάλιν χαρᾶς εὐαγγέλια· πάλιν ἔλευθερίας μηνύματα».

25. (φ. 230^β - 234^α) Γρηγορίου Νεοκαισαρείας Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν. «Σήμερον ἀγγελικῇ παρατάξει, ὕμνωνδίαι φαιδρύνονται».

26. (φ. 235 - 243^β) Ἀνδρέου Κρήτης Λόγος εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου. «Οἱ τὴν ἐν πνεύματι θεωρίαν τῷ αὐτῷ καὶ καθαρωτάτῳ φωτί».

27. (φ. 243^β - 251^β) Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν. «Μυστήριον ἡ παροῦσα πανήγυρις».

28. (φ. 251 - 264^α) Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ εἰς τὴν ἑορτὴν. «Ἔστι μὲν ἀνθρώπων οὐδεὶς, ὃς κατ' ἀξίαν».

29. (φ. 265 - 275^β) Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν.

«Μνήμη δικαίων μετ' ἔγκωμιών γίνεται φησὶν ὁ σοφώτατος Σολωμός».

30. (φ. 275^β - 280^α) Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν. «Ἔθος ἐστὶ τοῖς ἔρωτικῶς πρὸς τι διακειμένοις ἐπὶ γλώσσης αἰεὶ τοῦτο φέρειν».

31. (φ. 281 - 295^α) Ἀνδρέου Κρήτης Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν. «Ὅσοι τὸ σεπτὸν τοῦτο τῆς Θεοτόκου κατελήφατε τέμενος».

32. (φ. 296 - 308^β) Μοδέστου Ἱερεσολύμων Λόγος εἰς τὴν αὐτὴν ἑορτὴν. «Ἄφατος ἡ πανίερος γνῶσις τῶν σεπτῶν ἑορτῶν».

33. (φ. 308^β - 326^α) Γεωργίου Νικομηδείας Λόγος εἰς τό: εἰστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ εἰς τὴν θεόσωμον ταφὴν τοῦ Κυρίου.

«Πρὸς Ὑψηλοτάτην περιωπὴν ἡμῖν ὁ λόγος ἀναδραμών».

Ἐν τῷ πρώτῳ φύλλῳ ὑπάρχει ἡ ἀκόλουθος σημειώσις: «† Τὸ παρὸν βιβλεῖον ὑπάρχει τῆς Παναγίας καὶ οἱ πειοὶ τοῦ ἀποξενόσει νὰ ἔχη τὴν κατάραν τῆς ἡ δε χεῖρ τοῦ γράψαντος σαλίσα τε εἰς τάφο. Τὸ 1695. Εἶτα ἡ μονοκονδυλία Κονσταντεῖς. Κάτωθεν τῆς σημειώσεως ταύτης ὑπάρχει τὸ καὶ ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι «Ἄναρχος κτλ. καὶ κάτωθεν Μακάριος Ἱερομόναχος καὶ οἱ στωριγράφως γράφη καὶ στέργη τάνωθε γεγραμένα». Εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον ὑπάρχει ἡ σημειώσις: «Αὕτη ἡ παροῦσα βίβλος ὑπάρχει τῆς Μονῆς τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, γέγονε δὲ διὰ συνδρομῆς καὶ δαπάνης τοῦ Πανοσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν ἐν ἱερομονάχοις καὶ Πνευματικαῖς κυρίου Φιλοθέου τοῦ ἐκ τῆς νήσου Κύπρου καὶ καθηγουμένου τῆς αὐτῆς μονῆς ἐγεγράφη δὲ παρὰ τοῦ τιμιωτάτου ἐν διδασκάλοις κυρίου Ἀνθίμου ἐν ἔτει ,ζρζζ' [= 7117 = 1609] ὅστις δὲ ἀποξενήσῃ ταύτην ἐξ αὐτῆς τῆς ἱερᾶς μονῆς καὶ σεβασμίας τὰς ἀρὰς τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτῶ θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ συνελθόντων ἐχέτω, καὶ πάντων τῶν Χριστιανῶν τὸ ἀνάθημα· καὶ ἡ μερὶς αὐτοῦ μετὰ τοῦ Ἰούδα ὑπαρχέτω. Ἀμήν».

Ἐν τῷ αὐτῷ τελευταίῳ φύλλῳ ὑπάρχουν τὰ ἐξῆς:

«Ἀναρχος θεὸς καταβέβηκε καὶ ἐν τῇ Παρθένῳ κατώκησε.

«Βασιλεὺς τῶν ὄλων καὶ Κύριος ἦλθαι τὸν Ἀδὰμ ἀναπλάσασθαι.

Γηγενεῖς σκιρτάτε καὶ χαίρετε, τάξεις τῶν Ἀγγέλων εὐφραίνεσθε.

«Δίκαιος Ἰωσήφ ῥῆμα ἤκουσε Ἄγγελος Κυρίου ἐλάλησε.

Εἶτα μονοκονδυλία Κωνσταντίνου 1695.

Ἐν μηνὶ Ἰανουαρίου ἐκ χώρας Τζινάρι.

Εἰς τὴν προηγουμένην σελίδα εὐθὺς μετὰ τὸ τέλος τῶν λόγων ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις.

«† ἦλθα κάγο ο Π' Κόσταταῆς εἰς τὴ μονὴν τῆς Παναχράντου δεσπίνης ἡμῶν θῆς καὶ ἀπαρθένου Μαρήας ἐκ χηρας Κουρῆ εἰς τὸν κερὸν τοῦ καθηγουμένου Ἀθανασίου ἱερομονάχου καὶ εκαμα εικάνον κερὸν 1695. κάτωθεν ἡ αὐτὴ τῇ ἀνωτέρῳ μονοκονδυλιά.

Ἄ κῶδιξ οὗτος περιγράφεται ὑπὸ τοῦ Jos. Boyens, Ἐνθ' ἀν. σελ. 59-63.

48.

Χαρτ. 0,29×0,21. ΙΔ' αἰῶνος, φ. 275.

Στίχοι σελίδων ἀπροσδιόριστοι, σελίδες μονόστηλοι. Δέσιμον ἐκ δέρματος ὑπερύθρου ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Συναξαριστῆς Σεπτεμβρίου - Φεβρουαρίου.

Ἐπιγραφή: «Συναξάριον οὖν Θεῶ τῆς συνόψεως τῶν ἁγίων τοῦ ὄλου χρόνου. Ὅθεν καὶ ἕκαστος καὶ ἐκ τίνων ἔφυ καὶ ἐν οἷς χρόνοις εἶτε τὸν διὰ μαρτυρίου εἶτε τὸν δι' ἀσκήσεως ἐδέξατο στέφανον».

Ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν τέλει ἐν φύλλον ἐκ μεμβράνης περιέχον πιθανῶς συναξάριον ἁγίων τινῶν. Ἐν τῷ τέλει:

«Ἐἴληφε τέρμα βίβλος ἡ προκειμένη παρ' ἐμοῦ τοῦ τλήμονος μοναχοῦ μηνὶ Ἰουνίῳ ἐνδεκάτῃ, ἡμέρα τετάρτῃ τῶν ἁγίων Ἀποστόλων Βαρθολομαίου καὶ Βαρνάβα Ἰνδ. θ' ἔτει ,σολγ' [=6833 =1325].

Ἐτέρα σημείωσις. «Δέδωκα τὸ παρὸν ὡσπερ δανικὸν ἐν τῇ μονῇ τοῦ Τιμίου Προδρόμου τῆς Πέτρας, ἵνα ἀναγινώσκωσι μνήμας ἁγίων ἐν ἔτει ,σροα' [6971 =1463] Ἰνδ. ια'.

Εἰς τὸ φ. 69^β «Γεννάδιος» ὅστις πιθανῶς εἶναι ὁ γράφας καὶ ὁ κτήτωρ.

Εἰς τὸ φ. 70. «Τὸ παρὸν βιβλίον ἔστι τοῦ μεγάλου Δουκὸς ἀπὸ τὴν Σηλυβρίαν καὶ δέδωκε τοῦτο ἐν τῇ μονῇ τοῦ τιμίου Προδρόμου, ἵνα ἀναγινώσκωσι τὰς μνήμας τῶν ἁγίων. Ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ἐν ὄλῃ τῇ κτίσει πάλιν νὰ ἐπιστρέψῃ ἡ βίβλος ὁμοῦ καὶ τὰ ἕτερα ἐν τῇ μονῇ τῆς Σηλυβρίας ἦτοι τοῦ Μ. Δουκός.

Εἰς τὸ φύλ. 157^β ἔχει «Γενναδίου», ἐν δὲ τῷ φύλ. 158 «Τὸ παρὸν βιβλίον ἐστὶ τοῦ μεγάλου δουκὸς ἀπὸ τῆ σηλύβρια».

Ἐν φ. 275^β «μνήσθητι Κυ' τὴν ψυχὴν τοῦ δούλου σου Ἰωάσαφ μοναχοῦ τοῦ ἀφιερώσαντος τὸ παρὸν Συναξάριον ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἐπονομαζομένου Χς ὁ πληροφορητῆς».

49.

Χαρτ. 0,30,5×0,20,5. 15' αἰῶνος, φ. 224.

Στίχοι σελίδων 26, σελίδες μονόστηλοι. Γραφὴ καθαρά, ἀλλ' ἀνορθόγραφος. Δέσιμον ἐκ μέλανος δέσματος ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν.

Παλλαδίου Λαυσαϊκόν.

Τὸ Λαυσαϊκὸν ἐκτείνεται μέχρι τοῦ φύλλου 104, μεθ' ὃ τοῦ Ἀββᾶ Δωροθέου. Ἐν τέλει ἔχει τὴν ἐξῆς σημείωσιν: «†Τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει τῆς θείας ἱεραῦ βασιλικῆς τε καὶ πατριαρχικῆς μονῆς τοῦ τιμίου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ Ἰωάννου τοῦ ἐν τῇ Μαύρῃ θαλάσῃ τῇ νήσῳ κειμένου, ἀντικρὺ Σωζοπόλεως». Εἶτα «μετῆλθον ὄλην τὴν βίβλον ταύτην, ἀλλ' ἐσφαλμένη ἐστὶν ὅλη κατὰ τὴν γραφὴν καὶ ἀδιόρθωτος ψυχωφελεστάτη δὲ κατὰ τὴν ἔννοιαν».

Ὁ Ἡρακλείας Καλλίνικος, ἀψκς' [=1726] Ὀκτωβρίου. Καὶ ὁ κῶδιξ οὗτος προέρχεται ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου τῆς ἐν τῷ νησίῳ Σωζοπόλεως.

50.

Χαρτ. 0,31×0,21. 15' αἰῶνος, φ. 160.

Στίχοι σελίδων 35, σελίδες δίστηλοι. Δέσιμον ὑπομέλαν ἐπὶ ξυλίνων πλακῶν. Βιβλίον καλῶς διατηρημένον, χεῖρ καλλιγράφος.

Μηναῖον Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου.

Περιέχει, κατὰ τὰς σημειώσεις τοῦ Δωροθέου Εὐελπίδου, τὰς ἀκολουθίας τῶν δύο μηνῶν ἄνευ συναξαρίων. Ἑλλιπὲς κατὰ τὴν ἀρχήν, τοῦ σφζομένου ἀρχομένου ἀπὸ τῶν λέξεων τοῦ δευτέρου τροπαρίου τῆς πρώτης ᾠδῆς τοῦ τῇ πρώτῃ τοῦ Φεβρουαρίου δευτέρου κανόνος «ἐτέλεσας ταῦτα παναοίδιμε».

Εἰς τὴν ι' Φεβρουαρίου ἐλλείπουσιν αἱ προφητεῖαι καὶ εἰς τὰς κδ' τοῦ αὐτοῦ προστίθενται προφητεῖαι. Εἰς τὰς κα' Φεβρουαρίου προστίθεται ἀκολουθία Εὐσταθίου Ἀντιοχείας καὶ εἰς τὴν κη' Μαρτίου Στεφάνου τοῦ θαυματουργοῦ. Εἰς δὲ τὰς β' Μαρτίου ἀντὶ τῆς εἰς τὸ ἐντυπον ἀκολουθίας ὑπάρχει ὁ τοῦ ἁγίου Θεοδότου Κυρήνης.

Αἱ δὲ ἀκολουθίαι τῆς δ' καὶ τῆς ε' Μαρτίου μετατίθενται ἐναλλάξ.

Ἐν τέλει ὑπάρχει ἡ ἐξῆς σημείωσις τοῦ συγγραφέως «τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰς δόξαν εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν τέλος».

«Ἀμβροσίου τάλανος ἀθλίου θύτου ἐν χρόνοις τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας Χριστὸν ,αφ'ξ [= 1527].» Ἀυτὸθι προστίθεται καὶ ἡ γνωστὴ σημείωσις τοῦ Μητροφάνους.

«Ἡ βίβλος αὕτη πέφυκε τῆς παντουροῦ Τριάδος» ἄνευ ἀνορθογραφιῶν καὶ ἄνευ ὑπογραφῆς.

*«Ἡ βίβλος αὕτη πέφυκε τῆς Παντουροῦ Τριάδος
τῆς ἐν τῇ νήσῳ Χάλκης τε μονῆς τοῦ ἐπόπτρου
Καὶ εἴ τις βουληθῆ ποτὲ ταύτην ἀποστερῆσαι
κεχωρισμένος ἔσεται Τριάδος τῆς ἀγίας
ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ γε καὶ τῷ ἔλευσομένῳ».*

(Ἔπεται συνέχεια)

† ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

ὁ ἀπὸ Μεγάλων Πρωτοσυγκέλλων